The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, JUNE 5, 1957.

LATVIJA
AMERIKA

45./582. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 5. JŪNIJĀ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcijas un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

GAISMA TAGADNEI UN SOLĪJUMS NĀKOTNEI

PĀRI PAR 6.000 DALĪBNIEKU SVĒTKU KONCERTĀ TORONTO

Latviešu dziesma, tautas dziesmas, jaukta un vīru kora un solo dziesmas, iņ skanējušas aizgājušajā nedēļas nogalē Toronto; tās ir atbalsojušās no krasta līdz krastam Kanadā un Sav. Valstīs, tās ir dzīdējušas latviešu dvēseles Eiropā, Austrālijā un visur citur, kur mīt laudis ar latvisku garu.

Tie nebija tikai dziesmu svētki vārda parastajā nozīmē. Šīs dienas bija apliecinājums pagātnei, gaisma tagadnei un solījums nākotnei. Tie bija atkalredzēšanās svētki, spārnotas dienas, ar uzmēru pielietas un pāri kūsājošas ar to garu, ko vecā paaudze ir saņēmusi no Tautas atmodas laikmeta, ko vidēja paaudze ir šūpuļī atradusi un ko tagad paši jaunākie saņem vēl šodien trimdā. Šo garu, ko katrs no mums ir iesūcis ar mātes pienu un kas mums katram dzīslās tek ar varenu spēku. Šo garu mēs redzējām, jutām un dzirdējām aizskanējušos Kanadas dziesmu svētkos.

JAUNDARBU KONCERTS

Jaundarbu koncerts 31. maija vakarā rādīja pazistamu un arī ne tik zināmu skaņražu jaunus darbus solistes Līnas Karlsones, vijolnieka prof. Ruševica, Dainas kora un vīru dubultkvarteta Kalvis priekšnesumā ar Edīti Timermani - Ozolu un Tālivaldi Ķeniņu pie klavierēm. Koncerta svinīgā gaisotne un klausītāju pilnā aula deva piedienīgu un dziesmu svētku cienīgu ievadījumu.

DAIĻAMATNIEKU IZSTĀDE

Šestdien, 1. jūnija rītā, ieejot daiļamatnieku 20 gadu jubilejas izstādē, skatītāju saņēma un apbūra darbu klāsta mākslinieciskais izkārtojums, atturīgas un ar to latviešu sirdij skaists un mīļš.

Deviņos stendos audumus, ādas izstrādājumus, keramiku, intarsijas, kokgriezumus, metalla izstrādājumus un rotas, margojumus, zīmējumus un darbus, atsūtītus no dzimtenes, bija izstādījuši 40 daiļamatnieki no Kanadas, ASV, Vācijas, Austrālijas un — Latvijas. Vitrīna ar darbiem no dzimtenes skatītājiem likās stāvam ārpus pārējā klāsta, acs tos neskatīja salīdzināmāda; tos ietina Latvijas elpa, tie bija reālās Latvijas sūtņi garīgās Latvijas svētkos.

Izstādi pēc latviešu daiļamatnieku savienības pr-ža H. Merca ievadvārdiem atklāja ALA's pr-ža vietn. un kultūras daļas vad. J. Kadilis. (Sk. J. Kadiļa runu zemāk).

SVĒTKU KONCERTS

Dziesmu svētku galotni, kopkoncertu, 1. jūnija pēcpusdienā, pēc klusuma brīža, nelaiķi Teodoru Reiteru pieminot ar Voldemāra Ozoliņa aizgājējam veltītu sēru maršu un rīcības komitejas pr-ža Elmāra Krūkas sirsnīgajiem ievadvārdiem, atklāja Latvijas pilnvarotais sūtnis ASV prof. Dr. A. Spekke. Sūtņa vārdi lika tiltu starp klausītāju tūkstošiem un dziedātāju simtiem, ko tad nostiprināja un izmargoja koncerta programma, kurā nācās atkārtot turpat vai katru dziesmu. Ar rakstu dziesmu svētkus sveica Latvijas ārkārtējais sūtnis Anglijā, Kārlis Zariņš.

Trīspadsmit trimdas gadu ticība cēlās līdzi Jurjānu Andreja Mūsu Tēvs, visu laiku latviešu trimdinieka sapņi un nesalaužamā cerība ar Zālīša Ceļš uz dzimteni, no savas zemes padzīto latviešu tūkstošu asaras spodrināja Dārziņa Ciānas bērnus.

Aizlīgoja Jāņu vakars kā tas nekad vēl nebija dzirdēts, atstādams aiz sevis zāļu smaržu un Jāņuguņu atspulgu.

Klausītāju sirdis glāstīja tautas dziesmas, kam latviešu ausij nav līdzinieka, un kad 4 stundu garo koncertu noslēdza Beverīnas dziedonis, 2 reizes dziedāts, nebija gana ne klausītājiem, ne dziedātājiem.

Latvijas himnu atvadām dziedādami, latviešu tūkstoši Toronto dzirdēja līdzi Dievu par Latviju lūdzam brīvos un nebrīvos mīļos, dzīvos un mirušos, un līdzi skanēja Latvijas lauki un meži.

Klausītāju un dziedātāju sajūsma un aizgrābtība lējās pār visiem 3 virsdiriģentiem, Ēriku Freimani, Jāni Cīruli un Jāni Norvili.

Kopkoncerta laikā godalgoja arī krāšņākos un parozīkos tautas tērpus.

Svētku dalībnieku pārpilnība bija arī krāšņajā un elegantajā balle Royal York viesnīcā, kuras vienīgais ēnainais punkts bija ātrās beigas.

Liekas, daudzie sarīkojumi un negulētās naktis vēl vairāk spārnoja tuvos un tālos latviešus, un jau agrā rīta stundā tie piepildīja Sv. Andreja baznīcu, lai vienā lielā un nedalāmā saimē „stāvētu zem dievu ozoliem un tēvu garā aizkļūtu uz debess mājokļiem", kā to savā svētrunā teica mācītājs A. Čops. Diekalpojumā otru reizi Kanadā atskaņoja Tālivalža Ķeniņa „Pravieti Danielu" ar solistu Hertas Lūses un Dr. J. Kļaviņa, draudzes kora un vīru dubultkvarteta Kalvis piedalīšanos.

KULTŪRAS RĪTS

Turpat baznīcas zālē arī notika kultūras rīts, ko atklāja LPB Kanadas kopas pr-dis Dr. H. Tichovskis un ievadīja Dr. A. Spekkes referāts par latviešu rakstniecību pašu un cittautiešu skatījumā (Sk. LA nākošajā n-rā). Savus darbus lasīja Jānis Kadilis, Jānis Veselis, Angelika Gailīte, Biruta Senkēviča, Ingrida Vīksna, Arnolds Lūsis, Velta Toma, Tonija Krūka, Indra Gubiņa, Arnolds Šiņķis un Arturs Voitkus, un negaidītais, bet tādēļ jo patīkamākais viesis Antons Rupainis.

Neredzētais klausītāju pieplūdums un atsaucība katra autora priekšnesumam atkal reiz rādīja, ka nav aizmirsti Vecā Stendera vārdi, „Cik spēdams, lasi grāmatas, tās garu pacilā".

TEATRA IZRĀDE

Nerimtīgā publika naski pārcēlās uz otru pilsētas galu, lai noskatītos Lidijas Auzānes - Vītoliņas varoņdrāmas „Jersika" svētku izrādi, un 2. latviešu dziesmu svētki Kanadā bija izskanējuši.

Rīcības komiteja līdz ar mākslinieciem, vēl Toronto palikušajiem koru diriģentiem un citiem svētku darinātājiem un goda viesiem 2. jūnija vakarā atvilka elpu kopīgās vakariņās, kur sūtnis, kurš līdz ar k-dzi nebija iztrūcis nevienā svētku sarīkojumā, ieskaitot sporta spēles, savā uzrunā citēja kāda slavena italiešu karavadoņa vārdus; tas reiz teicis, ka viņa fronte pārrauta un kreisais spārns satriekts, un — viņš pāriet uzbrukumā. „Latviešu spārni ir krietni sadauzīti," turpināja cienījamais sūtnis, „un tādēļ arī mēs esam pārgājuši uzbrukumā, kas zināmās aprindās sagādā jo lielas galvassāpes."

Starp citiem runātājiem LNAK valdes pr-dis A. Svenne piebilda, ka viņam ienākušas ziņas, ka ASV robežpolicija esot nobažījusies un Eizenhauers sagaidot kādus nopietnus politiskus notikumus, jo latvieši un igauņi masveidīgi atstājot ASV un dodoties pāri robežai uz Kanadu, un, lai par stāvokļa nopietnību nebūtu šaubu, no ASV šurp devies arī Latvijas pilnvarotais sūtnis.

Dziesmu svētki ir izdziedāti. Nav tiesa. Tie skanēs un neapklusīs atsevišķos cilvēkos, kas dziedāja, klausījās, guva jaunu gaismu, satika mīļus, tuvus cilvēkus, juta sevi ne vairs par rūpnīcu strādniekiem, aptīrītājiem un būvstrādniekiem, bet par savas tautas domu un gara paudējiem ,skaņražiem, rakstniekiem, māksliniekiem, dzīviem un darbīgiem latviešiem. Tie skanēs un neapklusīs trimdas latvietī, atgādinādami, ka mēs vēl arvien esam dzīva un spēcīga tauta ar savu valodu un kultūru, cienīga paturēt savu vietu pasaules valodu un kultūru starpā.

No kopkoncerta aizejot, mazs zēns izbrīnā, apkārt raudzīdamies, teica savai mātei: „Māmiņ, cik to latviešu daudz!"

Lai cik mazs mūsu skaits salīdzinājumā ar pasaules tautām, mūsu ir daudz, jo mums ir ticība, un ar to spēku un dzīvotgribu. B. P.

2. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ ATKLĀŠANAS AKTS

Sūtnis Dr. A. Spekke uzrunā 6.000 svētku dalībniekus. Pie Latvija karoga stāv Zied nis Surinš ar asistentēm.

Pēc ilgiem laikiem Dziesmu svētkos tikās divi mūsu kuplās dziesmu druvas raženi kopēji diriģenti Ed. Ramats un J. Cirulis. Visi J. Kreiļa uzņēmumi.

Rīcības k mitejas pr-dis E. Krūka ievada svētku aktu.

HAMILTONAS RAIDITĀJS

CHML 11. jūnijā, plkst. 9,30 v. raidīs 14. jūnija piemiņai veltītu raidījumu. Runās Edīte Haidere.

CENTĪSIMIES CAURI LAIKIEM SAKLAUSĪT SAVU SIRDSBALSI

LATVIJAS SŪTNIS ASV PROF. A. SPEKKE AICINA KLAUSĪT SENĀS CEĻA MĀTES MĀJIENAM

Visiem latviešiem labi pazīstamais K. Einhorns, Kurzemes hercogistes superintendents, hercoga Jēkaba laikos kādā no saviem mācītiem traktātiem stāsta, ka viņa laika latvieši neesot iesākuši nevienu darbu, nepiesaucot attiecīgās dievības palīdzību: meža, lauka vai ceļa mātes.

Šis mātes kults, kas zinātniekiem devis vielu jo daudzām teorijām, katrā ziņā pareizi atspoguļo arī to ģimenes siltumu, kas dveš no mūsu dainām. Mūsu dienās neganti un viltīgi cilvēki izmanto šo silto pieķeršanos kā mocību rīku pret saplosīto ģimeņu atsevišķiem locekļiem, tāpat kā viņi ar visas savas ļaunprātības varu min kājām latviešu arāja vissenākos un skaistākos pieredzējumus un vērtējumus.

Mūsu senās tradicijas tiek apzinīgi grautas, un tikai kuplie koki, kas kā sargeņģeļi klāj seno latviešu māju, laikam vientulīgi sēro par saviem pasaulē izklīdinātiem kopējiem un gādniekiem.

Mums, latviešiem, tas nav vairs nekas jauns: mēs zinām gandrīz vai no paaudzes paaudzē, kādas izskatās drupas mūsu dzimtenē. Bet, jo ilgākas ir mūsu mocības, jo garāki mūsu tālniecības ceļi, jo nemaldīgāki mēs redzam un jūtam, cik sīkstas vielas mēs esam taisīti, cik nelokāmas uzņēmības pilns ir mūsu gars.

Pienāks laiks, mēs uzcelsim no jauna nopostītās mājas un savedīsim tās arī kārtībā, tādā kārtībā, kādu to prasīs jaunā laikmeta gars, savedīsim arī mūsu garīgos rēķinus, aizgājušo paaudžu garā un svētībā.

Teic, ka likteņa dzirnas malot lēni, bet labi. Varbūt man būtu atļauts piezīmēt, ka strauju, pat niknu vēju laikos šīs sudmalas var strādāt arī ātrāk, un tad, protams, malumā nobirums, atbirums — sauciet kā gribat, — būs lielāks. Visās pasaules tautās un sabiedrībās ir un būs tādas grupas, kam patīk palikt ceļa malā un noskatīties vēsturi aizbraucam pa viņu lielceļu.

Ja skatāmies apkārt, ja sākam aprēķināt gadus un notikumus, kauču mūsu mūža ritumā, tad gan mums jāspriež, ka pasaules notikumi riņķo ap mums kā karuselī. Šodien mums jāpiedzīvo tas, ko pirms nedaudz gadiem mēs nebūtu varējuši ne pieņemt, ne iedomāties ar visu mūsu labāko gribēšanu. Pasaulē tautu saistības raisās un sienas jaunās kopībās, tautu sociālās iekārtas pārveidojas līdz pašiem dziļumiem, spēku samēri jaucas un pārkārtojas un dzīve ap mums ar lielu joni traucas pretim kādam pavisam jaunam vēl nebijušam laikmetam. Kur mums palikt šai laikā, kad vecais brūk, bet jaunais vēl nav ieraudzījis pats savu īsto seju?

Atbilde varētu būt grūti sameklējama, un tomēr vēstures pieredzē tā galu galā ir vienkārša. Vienkārša tādēļ, ka izvēle ir maza: vai nu pastāvēt kā tautas kopībai, vai izgaist pasaules vējos.

Tautas tradicijas nav rožaina mākonītis debesīs, uz kuru jālūkojās sapņainām acīm. Tā ir daudzu paaudžu pieredzes un dzīves gudrības kopība, grūtā dzīves ciņā izstrādāts veids, lai pastāvētu šai ciņā.

Mūsu dienās stingra turēšanās pie savas tautas tradicijām lai nebūtu romantiska jūsmošana par laikiem, kas aizgājuši, bet galvenokārt sakarību meklēšana ar tiem spēkiem un tām īpašībām, kas ir mūsos, lai mēs iespētu pastāvēt mainīgos un sarežģītos laikos. Tas pamats, no kura mēs esam izauguši, mums ir visstiprākais atbalsts mūsu dzīves ciņai, mūsu dzīves jēgai. Mēs dzīvojam laikā, kad stingri jāstāv uz paša kājām.

Latvju tauta nav vienīgā no Eiropas senseno tautu skaita, kas spējīga tā saucamās lielās tautas pamācīt, kā izturēt likteņa varmācīgos sitienus. Ne tikvien izturēt, bet pēkšņi atplaukt labvēlīgākā gaisotnē.

Tādēļ centīsimies laikiem cauri saklausīt savas tautas sirdsbalsi. Un jo raibāki un bīstamāki ir notikumi ap mums, jo vairāk klausīsimies šai balsī. Tur mēs varbūt sadzirdēsim — latviešu agrākos priekšstatos un jēdzienos runājot — senās Ceļa mātes saucienus un mājienus, tos, kas izveda cauri sen aizgājušās paaudzes vēl neizkoptajām mežu un purvu bagātās dzimtenes tuksnešainām ārēm, toreiz, kad laiku pulkstenis tikšķēja vēl daudz lēnāk.

Tas, ko jūs šeit darāt un rīkojat, ir pareiza un svētīga ceļa posms mūsu ciešanu vēsturē. Nākamās latviešu paaudzes jums zinās pateikties, kā to darām visi, kas šeit esam

Dievs, svētī Latviju!

ŠIE SVĒTKI APLIECINA MŪSU VIENOTĪBU

ALA's pr-ža vietnieks J. Kadilis atklāj daiļamatniecības izstādi

Gadījumam, kas mūs šeit kopā savedis, ir izcila nozīme trimdas latviešu dzīvē un trimdas vēsturē.

Vispirms, šī izstāde, kas ir viens no Kanadas 2. dziesmu svētku un, es gribētu teikt — Kultūras svētku — sarīkojumiem, ir latviešu mākslas, latviešu radītāja gara parāde.

Lai pilnīgāk izpaustu, ko šis notikums īsti nozīmē, mums derētu paraudzīties uz to no plašāku laikmetu kopsakarību viedokļa.

Daži filozofi, meklējot pēc šī laikmeta raksturīgām, ir to nodēvējuši par masu kultūras laikmetu. Neiztirzājot tuvāk šī jēdziena saturu un nozīmi, atzīmēsim tanī tikai vienu momentu: masu kultūrai piemīt milzīga tendence nivelēt, vienādot. Bet šāda nivelācija neapšaubāmi apdraud personību. Un kultūras jaunradē personība, kā mēs zinām, ir pats galvenais, ne vien atsevišķa individa, bet arī veselas tautas personība, kas izpaužas šīs tautas tradicijās, gara mantās, mākslās. Katrs individs un katra tauta ir tieši par tik vērtīgi, cik tiem piemīt šīs īpatības un šo tradiciju.

Šī izstāde un šie svētki nu ir apliecinājums tam, ka tiklab savas individuālās kā **savas tautas personību mēs gribam saglabāt, un esam spējuši saglabāt arī svešumā.**

Otrkārt, šai izstādei un **šiem svētkiem ir tā nozīme, ka tie apliecina mūsu vienotību.** Ja dzejnieks skaisti ir teicis „Daugavas malas mūžam nesadalās", tad ar to viņš ir domājis latviešu gara un centienu vienotību, it īpaši centienu pēc savas tautas brīvības.

Daugavas vietā šodien daudz plašāki ūdeņi. Latvieti no latvieša šodien šķir ne vien lielie ezeri, bet arī Atlantijas un Klusais okeans.

Bet, par spīti attālumiem, šinī izstādē šeit Kanadā nu mēs redzam latviešu mākslinieku darbus ir no Sav. Valstīm, ir no Eiropas un Austrālijas. Vai tas nav apliecinājums mūsu garu un centienu vienotībai, to pašu centienu, kas izauga Tautas atmodas laikmetā un spēkā arī šodien — pēc savas tautas brīvības; apliecinājums, ka mēs joprojām esam viena tauta.

Šai sakarā lai man atļauts šeit nodot svētku rīkotājiem un dalībniekiem sirsnīgākos sveicienus un labākos novēlējumus no tuvākā kaimiņa — Amerikas latviešu apvienības, kas pārstāv 171 latviešu organizāciju Sav. Valstīs.

Un lai man atļauts teikt:

Jūsu svētki ir arī mūsu svētki. Bet labāk nekā mani vārdi to jau apliecina tie Sav. Valstu latviešu koŗi un klausītāju tūkstoši, kas šodien šeit ir klāt.

Kā aicinātam viesim, Rīcības komitejas vārdā, man ir gods pasludināt šo izstādi par atklātu.

Pieprasa atomieroču mēģinājumu izbeigšanu

NO EIROPAS LĪDZ ĀZIJAI BRĪVĀS PASAULES VALSTIS AR VISLIELĀKAJĀM BAILĒM NORAUGĀS ATOMIEROČU IZMĒĢINĀJUMU TURPINĀŠANĀ — UN PIEPRASA ŠO IZMĒĢINĀJUMU IZBEIGŠANU VAI VISMAZ PĀRTRAUKŠANU.

Stokholmā. Skandināvijas valstis secina, ka atomieroču izmēģinājumu tālāka turpināšana, pie tam pieaugošā apmērā, ir pietiekams fakts, ka pienācis laiks šos izmēģinājumus pārtraukt. Zviedru, norvēģu un dāņu prese aizrāda, ka par atomieroču izmēģinājumu pārtraukšanu varēs sākt runāt tikai tad, kad Padomju Savienība sāks savus solījumus reālizēt darbos, citiem vārdiem, skandināvi atomieroču turpināšanā nevaino vienīgi Angliju un Sav. Valstis.

Bonnā. Lai gan modernā atomkara briesmas apdraud visu pasauli, Rietumvācija nenoliedzami sēž pulvermucai tieši uz vāka. Jauna kara gadījumā nevienai valstij nav lielākas izredzes tikt nosalaucītai no zemes virsas kā tieši Rietumvācijai, kas tagad veido sienu starp Rietumiem un Austrumiem.

Rietumvācijas politiskie un militārie lietpratēji ir pārliecināti, ka par starptautiskā saspīlējuma mazināšanos nav ko cerēt tikmēr, kamēr nebūs pārtraukta atomieroču izmēģināšana. Pirms nav panākta atomieroču izmēģinājumu pārtraukšana, nav ko cerēt uz panākumiem atbruņošanās sarunās; nav ko cerēt uz eventuālu atomieroču aizliegšanu. To secināt pagājušajā nedēļā bija spiesta arī kanclera Ādenauera koalicijas valdība, ne tik daudz militāru kā tieši politisku aprēķinu dēļ. Rietumvācijas parlaments pieņēma rezolūciju pieprasīt atomvarām, vismaz pagaidām pārtraukt atomieroču izmēģināšanu. Bet tas tika darīts laikā, kad Anglijas pašreizējā atomieroču izmēģinājumu serija jau ritēja pilnā spēkā. Un Sav. Valstis savējo bija tikko sākušas. Amerikāņi gan domā, ka vāciešus visvairāk baida baumas par radioaktivitātes pieaugšanu — ne nevis briesmas, kas varētu rasties no tagadējās bruņošanās sacensības turpināšanās. Tam var būt arī zināma taisnība, jo tik daudz vācieši tomēr saprot, ka amerikāņu atombumbas ir tās, kas apstādinājušas Padomju Savienības militārās mašīnērijas virzīšanos dziļāk Rietumeiropā. Tā domā arī Ādenauera valdība un cer, ka ar šādu domāšanu izdosies uzvarēt šīgada vēlēšanās.

Rietumvācijas sociālisti tai pašā laikā ir ieņēmuši tieši pretējas pozicijas. Kanclera Ādenauera opozicija savu vēlēšanu kampaņas platformu balsta uz domu, ka nevis atomieroču atvaires magiskā spēkā, bet gan atomieroču aizliegšanā slēpjas pasaules miera un Vācijas apvienošanas atslēga. Cerībā uzlasīt dažas, citādi sociālistu opozicijai norakstāmas balsis kanclers Ādenauers pag. nedēļā pievienojās rezolūcijai pieprasīt atomieroču izmēģinājumu pārtraukšanu, labi apzinoties šādas rezolūcijas militāro bezjēdzību un praktisko bezvērtību.

Romā. Lai cik paradoksāli tas arī izklausītos, pāvests Pijs 12. un italiešu komūnisti atomieroču jautājumā runā gandrīz vienu un to pašu valodu. Kamēr pāvests, denuncējot atomieročus, mēģina pasargāt cilvēci no iznīcības, italiešu komūnisti, Maskavas mācīti, grib dabūt ārā no Italijas tur stacionētos un atomraķetēm apgādātos Sav. Valstu bruņotos spēkus.

Tāpat kā Rietumvācijā, arī Italijā vislielāko antipatiju pret atomieročiem, jo sevišķi atomieroču izmēģinājumiem, radījušas baumas par radioaktivitātes briesmām.

Pēc atomieroču izmēģinājumiem Pad. Sav-bas Milānas observatorija atklāja, ka radioaktivitāte gaisā dubultojusies. Minētā ziņa tā brieda, ka gandrīz visā Itālijā bija zināms, ka Ziemeļitalijā visa dzelzceļu satiksme pārtraukusi darbību, jo, proti, itin visu vilcienu pasažieri, kas izbraukuši cauri Buloņai, pānvērtušies spilgti zaļā krāsā!

Tokio. Āzijā vissīvāk pret atomieroču izmēģinājumiem cīnās Japāna, līdz šim vienīgā valsts pasaulē, kas atomieroču šausmas izbaudījusi uz savas ādas. Japāna pieprasa ne tikai atomieroču izmēģinājumu pārtraukšanu, bet starptautisku atomieroču aizliegšanu.

Japānas antipatijas pret atomieročiem meklējamas dziļāk citos tuvākajos apstākļos nekā 2. pasaules kara atmiņās. Tā, piemēram, pašreizējā angļu atimieroču izmēģinājumu serija Klusajā okeanā stipri ierobežo japāņu zvejnieku darbību. Vismaz 750.000 kvadrātjūdžu plašu okeana telpu ieskata par briesmu joslu, kurā japāņu zvejnieki netiek ielaisti. Japāņi ļēš, ka angļu atomieroču izmēģinājumi viņu zvejniekiem šogad atraus apmēram 2 milj. dolaru peļņas.

Laiku pa laikam Japānu pārsalc pānikas viļņi par pieaugošām radioaktivitātes briesmām. Japānas prese atzīst par savu svētu pienākumu lasītājiem pasniegt katru jaunāko informācijas graudiņu par radioaktivitāti. Bieži vien šī informācija ir stipri pārspīlēta, radot nepamatotas bailes un nevajadzīgu naidu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DV CENTRĀLĀS VALDES SĒDE KOPENHĀGENĀ

Zelta krūšu nozīme ģen. R. Bangerskim. Bērzaine. 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcija palīdzības darbam tautiešiem izsūtījumā un dzimtenē

25., 26. un 27. maijā Kopenhāgenā risinājās DV Centrālās valdes uzturēšanai tomēr ir jāpiemaksā, sēde, ko atklāja DV priekšnieks V. Janums. Sēdi ievadot, CV loc. K. Lobe uzsver, ka tā ieskatāma par sevišķi nozīmīgu, jo jāpieņem lēmumu. DV priekšnieks V. Janums savā ziņojumā piemin tos DV saimes locekļus un cīnītājus, kas pēdējā laikā aizgājuši Aizsaulē. Viņu piemiņu sēdes dalībnieki godina ar klusuma brīdi. Vēlāk V. Janums aizrāda, ka informācija un brīdinājumi par komūnistu aktivitāti, kuras uzdevums ir dāžādā veidā kaitēt emigrantiem un it sevišķi DV organizācijai, ir izrādījušies pāmatoti. Par spīti tam, DV darbs un panākumi ir auguši augumā. Sevišķi nozīmīgi ir veikumi sabiedriskajā un kultūrālajā laukā un panākumi, kas radušies, sadarbojoties ar jaunatnes apvienībām Eiropā un ASV.

DV CV sekretārs A. Bērziņš ziņo par uzstādītajiem kandidātiem DV priekšnieka vēlēšanām, kas notiks līdz š. g. 1. oktobrim. Kandidāti ir: V. Hazners, V. Janums un R. Kociņš.

Informācijas noz. vadītājs J. Frīšvalds ziņo par dāžādo zemju un nodaļu informācijas nozaru darbu kā ārējā, tā iekšējā informācijas sektorā un par sakariem starp atsevišķām zemēm un nodaļām. J. Frīšvalds nolasa informācijas instrukciju projektu. — Z. Jansons sniedz CV revīzijas komisijas ziņojumu. Seko dažādo zemju valžu ziņojumi. Par DV Zviedrijā ziņo K. Lobe, par Angliju — J. Frīšvalds, ASV un Kanadas valžu ziņojumus nolasa V. Janums, Austrālijas zemes valde par savu darbību ziņot ir pilnvarojusi I. Reitmani, kas ziņo arī par Dānijas nodaļas darbu; par Vācijas zemes valdes darbību ziņo V. Janums.

DV CV nolemj pasniegt DV krūšu nozīmi zeltā DV goda biedram ģen. R. Bangerskim. Seko pārrunas un ierosinājumi par sadarbību ar jaunatni.

Sēdes turpinājumā V. Janums referē par politisko stāvokli Austrumeiropā, konstatējot komūnisma atspiešanu aizstāvēšanās pozicijās. Šo referātu noklausās arī daudzi Kopenhāgenas latvieši, tāpat arī K. Lobes referātu par trimdinieka pienākumiem un uzdevumiem. K. Lobe it sevišķi uzsver cīņas momenta un tradiciju nozīmīgumu. V. Janums ierosina, ka ik nodaļā būtu vismaz sešas reizes gadā jāriko biedru vakari.

DV darbības aktīvizēšanu un cīņas uzdevumus pārrunā slēgtā sēdē.

Par invalidu mītni Bērzaini referē V. Janums. Ar tās apsaimniekošanu veicas labi, arī ugunsgrēka postījumi ir likvidēti, un tagad izbūvētas pat plašākas telpas. Turpmāk Bērzainē varēs viesoties un atvalinājumus pavadīt ne tikai Vācijas latviešu kara invalīdi, bet arī 2—3 invalīdi no Anglijas; tiem segs arī ceļa naudu, tāpat arī daži invalīdi no Zviedrijas un citām Eiropas zemēm . . . Bez tam Bērzainē var viesoties ikviens latvietis, kas to vēlas, maksājot uzturа naudu (DM 5.- dienā) un atlīdzību par gultas veļas lietošanu. Bērzaines invalīdu kolledžas divgadīgo kursu dārzkopībā sekmīgi beidzis Eduards Ozols un tūliņ saņēmis zemkopības ministrijas dienestā par dārzkopības ražojumu inspektoru. E. Ozols ir bijis arī ilggadīgs DV un skautu darbinieks un kopš ierašanās Kanadā 1951. g. ir Kanadas jendas mazskautu inspektors.

Pievērsoties aprūpes jautājumiem aprūpes nozares vadītājs A. Bērziņš konstatē, ka aprūpes nozare sadalījusies 2 plašos nozarojumos: 1) deportēto, atdeportēto un vispār tautiešu aprūpei dzimtenē un 2) vispārējam palīdzības darbam emigrācijā. Par deportēto un atdeportēto aprūpi referē DV Zviedrijas zemes valdes priekšnieka vietn. L. Talters. Deportēto aprūpi kārto Stokholmas latviešu sadarbības komiteja, kurā darbojas arī DV. Viens no galvenajiem līdzekļu devējiem ir DV. Fondā deportēto un atdeportēto atbalstam jau ienākušas apm. 180.000 ZKr., no kurām izlietātas 120.000. DV Zviedrijas valde lūdz paziņot to bij. leģionāru un viņu piederīgo adreses, kam palīdzība būtu nepieciešama un kam nav piederīgo, kas varētu palīdzēt, it sevišķi to adreses, kas atgriezušies no izsūtījuma. Sadarbības komitejas palīdzības saņēmus var sūtīt arī, par tiem samasājot individuāli. Šie saņēmi ir ievērojami lētāki par visu privāto paciņu nosūtīšanas firmu saņēmi, jo komiteja darbojas bez peļņas. **DV CV izsludina līdzekļu vākšanas akciju visās DV nodaļās visās zemēs š. g. 14. jūnijā palīdzības darbam tautiešiem izsūtījumā un dzimtenē. Ziedotie līdzekļi piesūtāmi Zviedrijas DV valdei.**

Vispārējās aprūpes nozarē galvenā līdzekļu saņēmēja ir Vācija. Palīdzības darbam ir ienākušas — 140.170.4 DM. DV CV nolemj vairāk centrālizēt aprūpes darbu. Vācijā aprūpējamo skaits ir bijis — 2703 (no tiem 1577 invalīdi). 1956. g. izceļojuši 64 aprūpējamie, mirši 31. — 1956. g. aprūpējamiem izmaksātas 148.437,8 DM.

Par DV mēnešraksti referē red. O. Jēgens un apgāda noz. vadītājs A. Mežals. DV CV nolemj, ka reālizējamu plāns par DV mēnešraksta piesūtīšanu katram biedram. Leģiona tehniskā red. O. Caunīša referātu par leģiona vēstures iespiešanu nolasa V. Janums. CV nolemj papildināt leģiona vēstures komisiju ar V. Janumu un piesaistīt galvenajiem ciņu posmiem speciālus rediģētājus, kam maksātu atlīdzību.

Par CV budžetu referē kasieris A. Mežals. Budžetu pieņem — DM 7386,55 apmērā.

V. Janums ierosina vākt militārvēsturiskus dokumentus, materiālus un grāmatas.

Nolemj gādāt, lai nākamajās DV CV sēdēs piedalītos arī kāds CV loceklis no Amerikas kontinenta.

Sēdi nobeidzot, CV pateicas šīs sēdes mājasvēsmā — Dānijas DV nodaļai.

J.

Jauns dārzkopis

Šī gada 15. maijā Ontario lauksaimniecības kolledžas divgadīgo kursu dārzkopībā sekmīgi beidzis Eduards Ozols un tūliņ saņēmis zemkopības ministrijas dienestā par dārzkopības ražojumu inspektoru. E. Ozols ir bijis arī ilggadīgs DV un skautu darbinieks un kopš ierašanās Kanadā 1951. g. ir Kanadas jendas mazskautu inspektors.

MANI URBJI

Manā fabrikā — vai ne? — tas izklausās vareni: manā fabrikā, bet īstenībā šī fabrika pieder kādam čecham: Fogelam — es strādāju jau septīto gadu. Tanī arodas lieli papīra rulli, bet arī metalla priekšmeti. Papīra dēļ telpā jāuzturas vienāda temerātūra. Un tā nu tur novietoja divus „vēja grābšļus", vai kā tie viņus sauc: „ērkondīšenus". Ja nu mēs sakarstam, tad šie grābšļi uzlaiž virsū pa aukstai vēja šaltij, bet, ja atdziestam, tad uzdrāž virsū siltu gaisa plūsmu. Notiek arī tā, ka tad, kad esam neitrālajā stāvoklī, arī vēja grābšļi ieņem atturīgu stāju un nelaiž mums virsū nekā. Sak, dariet ,ko gribat.

Mūsu meistars ir šveicietis. Ar viņu varu sarunāties vāciski. Tā reizēm mūsu valodas novirzās pavisam uz citēm lietām, kas neskar darbu fabrikā. Runājam arī par latviešiem. Viņš zināja stāstīt, ka Šveicē kādā tur kantonā dzīvojot krietns pulciņš slaiku cilvēku zilām acīm, un tie esot latvieši, kas kādreiz iecelojuši. Nu sak, nu sak :kur gan tos latviešus visur neatrod! Un tā man ienāca prātā, ka laikam gan mēs būsim tā Dieva izredzētā tauta, jo esam izkaisīti kopš senseniem laikiem pa visu pasauli, un tas sācies, jau pirms radusies ebrēju resp. žīdu tauta, kā to saka krievu austrumu senatnes pētnieks P. Melgunovs. Nujā, bet es jau visu to nemaz negribēju teikt. Tā saka bieži arī kāds cienījams runātājs ,kad savā runā ko jauku pateicis, ka nemaz to nav gribējis teikt, bet faktiski nodomājis to teikt. Man nāk prātā „Tenku ārija" no „Seviljas bārddziņa, kuru tik lieliski nodziedāja Nacionālās operas solists nelaikīgs Jānis Niedra .Viņam lieliski izdevās pēdējā fraze: „Tur viņš gul."

Piedodiet, es atkal pateicu to, ko negribēju

Ak, jā, es tak gribēju jums par urbjiem stāstīt. Nu es strādāju pie urbju un vindu griežamās mašīnas. Manā ričībā ir pieci svārpsti .Ar tiem gadu tecējumā esmu lieliski sapazinies. Reizēm iegrieztajā vindu caurumā mēģinājuma pēc ieskrūvēju skrūvi, tad mani kollēgas vaicā, kamdēļ tā darot. Atsaku: izmēģinu, vai vindas pareizi iegrieztas. Nevar zināt. Jo reiz Amerikā viss bija sajaukts, un tad atnāca latvieši kopā ar vikingiem un saskrūvēja visu kā nākas. Paši gan aizbrauca projām, bet nosaukumu atstāja par piemiņu svarīgajam notikumam, jo, lūk, amerikāniski skrūvi sauc latviešu vārdā par skrūvi. Viņi vēl no jaunākajiem laikiem atstāja dažu labu nosaukumu, piem., traks. Sak, brauc kā traks. Nu traks latviski ir traks. Nu visi fabrikā runā par šiem svārsigajiem vārdiem. Tā viņi pamazām iemācījies latviski, nenodibinot latviešu valodas katedru. Hull house ļelpās režisors Valdis Hermanis iemācīja kādai gītai melnajai, kas tur reizēm dejo, teikt latviski „Labvakar" un kaut ko no mīlas leksikona. Viss klapē uz mata. Bet es nodevu kādam meksikāņietim E. Dārziņa notis „Melanholiskais valsis", kuru viņš visai iejūtīgi klavierē.

Ak, mani urbji. Nu, tos es ieskatu kā dzīvas būtes, jo kad es domās aizklīstu pa „aizaugušām tekām" uz teātra lietām vai kādu koncertu, vai, vai, tad tas, tuvojoties savam mērķim un negribēdams vēl lūzt, sāk kliegt: „dziiii". Es satrukstos un palaižu spiedi vaļīgāk. Tas apmierinās un saka: „Rrrrr...", bet kad jau tuvojas priekšmeta otrai pusei, tad tas dusmīgi dūc, un kad, iznāk cauri, tad nosaka „Diiiach"...

Kad biju saslimis, tad urbies kāds cits un aplauzis visus fabrikā krājumā esošos urbjus un vindgriežus. Meistars man rādīja veselu kaudzi ar ielauztiem urbjiem un teica, ka tam nu gan vairs nekad nedošot urbt. Vai jūs domājat, ka par nedošanu urbējs uztraucās? Lai tak nedod. Nav tak viņam vajadzīgs .

Bet es saprotos ar saviem svārpstiem un urbjiem labi, Ja nāk kas bīstams, viņi allaž mani iepriekš brīdina ,vajag tikai klausīties un izpildīt viņu vēlēšanos. Mani urbji patiesi ir dzīvi, un mēs lieliski saprotamies."

Otto Krolls.

Vorošilova ironija

Padomju Savienības valsts galva maršals Vorošilovs noslēdzis savu viesošanos Indonēzijā ar apgalvojumu, ka „Padomju Savienība nekad nav ieņaukusies un nekad neieņaukšies citu valstu iekšējās lietās. „New York Times" šim faktam pievieno šādu komentāru: „Vorošilovs laikam domā, ka indonēziešiem ir īsa atmiņa. Ir pagājuši tikai 9 gadi, kaŗš Maskava nosūtja uz Indonēziju labi sagatavotu aģentu Muso, lai sarīkotu komūnistu apvērsumu. Tas viņam neizdevās un Muso nogalināja.

Tā ir ironiska bezkaunība, ja komūnisti pieņem, ka indosēzieši neprot lasīt. Daži cilvēki tomēr būs dzirdējuši par Austrumeiropu, par Latviju, Lietuvu, Igauniju, par Čechoslovakiju, Poliju un Ungāriju, par Ķīnu, Koreju, Vietnamu un pat Indonēziju."

Sarīkojumu kalendārs Toronto

Piektdien, 14. jūnijā, Veras Keišes baleta skolas sarīkojumā Baleta promenāde, Cosburn Junior High School auditorijā.

21. jūnijā Kolumbus zālē DV Līgo svētku balle.

HAMILTONA

16. jūnijā Aizvesto pieminas diena ar demonstrācijas gājienu un svinīgu aktu.

22. jūnijā Līgo svētki Mora farmā Grand River upes krastā. HLB un DV.

12. oktobrī Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī Latvijas valsts neatkarības svētku svinības.

SV. KATARĪNĀS

22. jūnijā DV nodaļas Jāņu dienas sarīkojums Effingham Picnic parkā. Sākums plkst. 6 vakarā.

NIAGARA

13. jūlijā — Draudzības un Jaunatnes dienu atklāšana, koncerts un balle.

14. jūlijā — Jaunatnes un Draudzības dienu noslēguma ar brīvdabas izrādi.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 10

AKLĀ ZARNA — EIROPA

JAPĀŅU „STRATĒĢIJAS DIEVA" MURGOJUMS

Āzijas zemēs pēdējā laikā par „bestselleru' kļuvusi japāņu pulkveža Tsuji grāmata „1960", kas tulkota jau daudzās āziāņu valodās. Grāmatas autors Otrā pasaules kaŗa laikā kā visspējīgākais Japānas ģenerālštāba virsnieks Malajā un citur plānojis daudzus uzbrukumus, kuŗi japāņiem reiz sagādāja pārsteidzoši spožas uzvaras. No kaŗa nozieldznieku tiesāšanām un iespējamā karātavu valgā viņš tikko izbēdzis, "pārvēršoties" par priesteri, un tikai 1952. gadā, pēc ievēlēšanas Japānas parlamentā, atkal parādījies atklātībā. Ievērības cienīgs ir fakts, ka Tsuji, kuŗu dēvē arī par „Stratēģijas Dievu", vēlēšanās ir saņēmis tik daudz balsu kā neviena cita persona Japānas vēlēšanu vēsturē.

Pēc viņa grāmatā sakopotajiem uzskatiem, kuŗi pausti it kā kaŗa reportāža 1960. gadā, Trešais pasaules kaŗš sāksoties, kādai krievu zemūdenei Persijas līcī torpēdējot amerikāņu lidmašīnu bazes kuģi „Forrestal". Pēc pulkveža Tsuji „reportāžas" — dažas minūtes pēc šī notikuma PSRS virspavēlniecība sūta ceļā uz ASV apmēram 300 atomu raķetes, un amerikāņu prezidents dod pavēli atmaksas pretuzbrukumam. Abu pušu ģenerāļi vispār nespēj dot armijām uzbrukumu pavēles ,jo visas pasaules lielpilsētas starp Nujorku un Maskavu tiek stundas laikā pilnīgi iznīcinātas krievu un amerikāņu savstarpējā atomu divkaujā. Kā no Maskavas, tā arī no Vašingtonas pāri paliek tikai pelni ,un ASV līdz ar PSRS 1960. gadā pirst atomnāvē. Kaŗa darbībā „pasaules aklā zarna" Eiropa tiek iznīcināta uz visiem laikiem. Anglijas kaŗalenei Elizabetei II japāņu pulkvedis savā murgojumā dod iespēju ar zemūdeni aizbēgt uz Austrāliju, un princese Margareta paspēj apprecēties ar kādu šveicietī ,kuŗš viņu paslēpj Alpu glečeros. Vecais Čerčils, uz kuŗu japāņu pulkvedim, cik jaušams, ir „pamatīgs zobs", mirst Londonā, lasot laikrakstu „Times".

Cik jaušams, par Tsuji grāmatu, kas līdz ar amerikāņu un krievu atomnāvi sludina arī baltās rases un Rietumu pasaules kultūras bojā eju ,ir sajūsminājusi arī arabu pasaule, jo tā līdz ar saviem naftas avotiem pēc „Stratēģijas Dieva" utopijas paliek kaŗa neskarta.

V. As.

LASĪTĀJU VĒSTULES

KAS NES ATBILDĪBU?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Viens no lielākajiem Kanadas uzņēmumiem T. Eaton Co., no 23. maija līdz 1. jūnijam rīkoja pasaules intŷnācionālo izstādi sava veikala skatulogos (Eaton's International Bazaar), kur piedalījās dažādas tautības kā no jaunā kontinenta, tā arī no vecās Eiropas, ar saviem lietišķās mākslas darbiem. Šai izstādē bija dota iespēja piedalīties arī tām tautām, kuŗu zemes ir aiz dzelzs aizkara. Tā bija viena no lielākajām izdevībām reprezentēt savus mākslas darbus, jo katru dienu tūkstošiem cilvēku plūda gar šiem glīti iekārtotiem skatu logiem un ar lielu interesi vēroja izstādītos eksponātus.

Apstaigājot skatlogus, redzēju gan mūsu brāļu tautas — lietuviešu stendu, bet kur palikuši latvieši ar saviem mākslas darbiem? Kaut gan uzaicinājumu piedalīties Ītona internacionālajā bazārā bija saņēmusi LNAK, tomēr šī vērtīgā un retā izdevība atstāta novārtā.

Gribas jautāt, vai mēs jau esam kļuvuši tik vienaldzīgi latviskās lietas reprezentēšanai, vai — kā to atzīmē Ītons — „The Folk's Art of Old Europa", kļuvuši tik nabadzīgi, ka nebija pat dažu eksponātu ,ko aizdot Ītona uzņēmumam priekš šīs izstādes. Tiešām žēl!

E. Vainags, Toronto.

Latvijas Amerikā Hamiltonā
abonēšanas maksu, studinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-9247

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelzlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TLB SESTDIENAS SKOLAS IZLAIDUMA AKTĀ

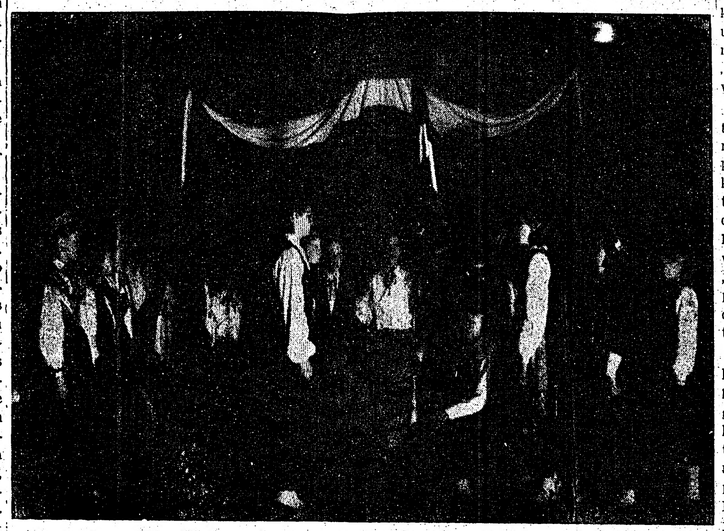

Skolēni stāvēja goda sardzē pie Latvijas karoga.

J. Kreiļa uzņ.

KREMĻA NEVEIKSMES

Pēdējā brīdī Austrijas drošības iestādes nesen atklājušas, ka Kremlis vēlējies iepludināt jaunajā austriešu armijā un kaŗa skolā vismaz 20 gimnaziju abiturientus, kas ilgāku laiku spiegošanas un citiem uzdevumiem sagatavoti Vācijas krievu okupācijas zonā.

Pirms kāda laika Austrijas iekšlietu ministrija deva rīkojumu slēgt Vīnē „Pasaules miera padomes" centrālo biroju, jo šī organizācja ar savu vienpusīgo — komūnistisko darbību iejaucoties citu valstu iekšpolitikā un aizkaŗot arī Austrijas neitrālitāti. Domājams, ka šīs komūnistiskās organizācijas birojs, neatrazdams vairs apmešanās vietu nevienā neitrālā valstī, ierīkosies uz palīkšanu Austrumberlīnē, kur nesen notika šīs organizācijas pavasara ģenerālsanāksme. Arī šajā sanāksmē, tāpat kā iepriekšējā, kas notika pagjušās ziemas sākumā Helsinkos tūliņ pēc Ungārijas revolūc. apspiešanas, bija vērojamas asas disonances starp Kremļa politrukiem un viņu pacifistiskajiem līdzskrējējiem.

Drosmīgie šveicieši

Vairāku Šveices kantonu pašvaldību iestādes savos oficiālajos apkārtrakstos ir uzaicinājušas iedzīvotājus pārtraukt visus tirdznieciskos darījumus un kultūrālās attieksmes ar PSRS, jo komūnistu izdarības esot pretrunā ne vien eiropiešu kultūrai un kristietībai, bet arī viszemākai attīstības pakāpei.

KAS JĀDARA AR ATRASTU MANTU?

Norādījums, kas jāievēro katram

Lasot laikrakstos ziņojumu, ka kādā pilsētā tautietis autobusā atrasto maku ar naudu nesis nodot policijai, varētu pāris vārdu par šo gadījumu piezīmēt no juridiskā viedokļa. — Pēc likuma iznest no autobusa svešu mantu nedrīkst, tā jānodod autobusa vadītājam. Ja nu minēto tautieti ceļā uz policiju ar svešo mantu aizturētu, vai viņš varētu pierādīt, ka nes to nodot policijai?

Arī jautājums par eventuālu atlīdzību ir interesants. Atlīdzību nevarētu prasīt autobusa vadītājs, jo tam pēc nodarbošanās jāpievāc atstātās mantas.

Vismaz kontinentālo likumu izpratne ir tāda, ja nemaldos, arī Latvijas Senāts kādā principiālā lēmumā paskaidrojis, ka važonis tomēr nevar prasīt tiesā atlīdzinājumu par lietu, ko atradis aizmirstu savās kamanās vai ratos.

Nav arī tā, kā mēdz teikt, ka trešā daļa pienākto atradējam. Cik viņam īsti pienākas, to noteic tiesa, bet pēc Latvijas civillikuma šī atlīdzība nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt trešo daļu no atrastās mantas vērtības, bet parasti piespriež daudz mazāk, skatoties pēc apstākļiem un tiesas iesakta.

Var izcelties domstarpības arī par to, vai lieta aizmirsta vai pazaudēta. Likums nosaka tā: ja īpašnieks vairs nezina, kur pazaudēto mantu meklēt, tā jāuzskata par pazaudētu, bet ja īpašnieks zina, kur to meklēt, nav runa vairs par pazaudēšanu, bet atstāšanu ,šādos gadījumos, protams, nekādu atlīdzību nevar prasīt. Arī Latvijas civillikuma 943 pants skaidri un gaiši norāda, ka lieta uzskatāma par nozaudētu, kad tās nozaudētājs nezina, kur to meklēt vai kā to pieprasīt un dabūt atpakaļ savās rokās. Tāpat likums paredz, ka nozaudētās lietas atradējam jānodod tā nozaudēdājam, ja viņš to zina u. t. t. Ja atradējs, nododot lietu vai pazipojot par atradumu policijai ,prasījis atradēja algu, tad tā noteicama pēc tiesas ieskata, bet ne augstāka par trešo daļu no atrastās lietas vērtības pēc izdevumu atvilkšanas, ja vien jau iepriekš nozaudētājs pats nav solījis augstāku samaksu.

Mag. jur. E. Lapiņš.

KANADĀ

TORONTO

Latviešu ārsti

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081.

NIAGARA

Niagaras latviešu skolas mācības gada noslēgums un izlaiduma akts notiks š. jūnijā, plkst. 6.30 pp., 580 Portage Rd., St John's baznīcas zālē. Programmā skolēnu priekšnesumi .Visi laipni aicināti.

MONTREĀLA

Vīru kora „Junda" koncerts 8. jūnijā, plkst. 8,00 vakarā, 3900 Dupuis Ave. (St. Kevin skolas zālē). Ieejas biļetes $1.50 .

Montreālas latviešiem pazīstamā un iecienītā dāmu friziere Zigrida Zommere pārcēlusies uz Toronto, kur strādās savā arodā, iegūdama prakses tiesības Ontario provincē.

Bij. DV Londonas nod. pr-ks J. Cops, kas iecelojis no Francijas un dzīvoja Toronto, pārcēlies uz Montreālu.

Latviešu inženieru apvienības ārzemēs (LIAA) pr-dis prof. V. Burkēvics bija šejienes inženieru un tehniķu kopas viesis. Kopas sanāksmē prof. V. Burkēvics nolasija referātu par metallu pārbaudi ar Rentgena staru palīdzību ,kā arī informēja sanāksmes dalībniekus par tehniķu grada iegūšanas noteikumiem. Klātesošie ar lielu interesi noklausījās viņa referātu un informāciju. Šai sanāksmē bija ieradies arī Toronto inženieru kopas pr-dis A. Arājs un vairāki inženieri. Par apmeklējumu un sniegto informāciju viesiem pateicās būvinž. R. Karlsons.

DAUGAVAS VANAGI

NUJORKĀ

DV apvienības Nujorkā biedru stāvīgā aprūpē ir vairāki slimi un veci tautieši Nujorkā un tās apkārtnē. Aktīvi DV piedalās arī Nujorkas latviešu organizāciju padomē u. c. sarīkojumos. Tikpat plašs un vispusīgs notikušas 3 teātŗa izrādes, dzejnieka Andreja Eglīša priekšlasījums, maija balle, 3 referātu vakari ar rakstnieku Ēvalda Šķipsnas un Nikolaja Kalniņa piedalīšanos. Ģimenes dienā apmeklētas slimās mātes un tēvi, iepriecinot viņus ar ziedīem un balzēm. Pavasarī Jaungada balle — šestē dārza zālē. Ļoti aktīvas ir Daugavas Vanadzes. V. Freijas vadībā .Sabiedrības uzticību apliecina daudzie ziedojumi, jauni biedri, jauni DV mēnešraksta abonenti, daudzie viesi DV sarīkojumos.

Ziņojumu par DV delegātu sanāksmi Kalamazū sniedza DV ASV valdes loceklis D. Malinovskis, bet par ALA'S kongresa nozīmību stāstīja A. Puķīte, aicinot DV būt aktīviem ALA's darbā, kas aptver visus latviešus ASV.

DV Centrālās valdes un Komitejas Latvijas brīvībai loceklis Vilis Hāzners stāstīja par latviešu trimdinieku aktīvitāti dzimtenes atbrvošanai un deportēto aprūpei.

Revīzijas komisijas priekšsēdis Imants Balodis sniedza atzinumu par norēķiniem, tos novērtējot par priekšzīmīgiem.

Pēc interesantajiem un plašajiem ziņojumiem vakara dalībnieki pakavējās pie vanadžu klātajiem galdiem.

BURVJU LOKĀ

Piezīmes par PSRS saimniecības decentrālizā

Visa Padomju Savienības pastāvēšana nav nekas cits, kā vienīga eksperimentēšana ar sociālistiskās saimniecības organizēšanu un rūpniecības pārvaldes pārkārtošanu. Taču tās „sociālistiskā augšupeja" līdzinās burvju lokam, kuŗā laiku pa laikam viss jāsāk atkal no jauna. Arī tagad, pēc skali paziņotajiem saimniecības decentrālizācijas plāniem, Maskavas komūnistu partijas aparāts pieteikto reorganizāciju atkal ieskata par lielāko notikumu un uzdevumu kopš revolūcijas. Pārkārtojumu apmēri, tāpat kā gaidāmie „sasniegumi", pašlaik vispār vēl neesot pārskatāmi. Verdzināto tautu masām, tāpat kā Rietumu žurnālistiem, lielie un mazie Kremļa gari mēģina iegalvot, ka tagad Padomju Savienības saimniecība iesāk visu pilnīgi no jauna .Neizturēdzot decentrālizācijas plāna politisko aizmuguri — apspiesto neapmierinātību ar līdzšinējiem „sasniegumiem" un atmātos nemierus ,ir tomēr lietderīgi īsumā pakavēties pie „jaunās PSRS saimniecības" sākuma — nulles punkta jeb starta, pie kuŗa tā atkal reiz nonākusi ar masu terroru, strādnieku izdzīšanu, komūnistisko dzimtniecību un citām sociālistiskām parādībām.

Kā vienmēr, neuztraucoties par pretrunām un apgalvojot, ka pēc marksisma - ļeņinisma principiem izveidotā plānsaimniecība funkcionā nevainojami, „nemaldīgā partija" ar pašreizējo bosu Chruščevu priekšgalā tagad ir tomēr arī atzinusi, ka praksē bankrotējusi, jo miljardu pēc miljarda apjūsī birokratijas kļūdainie plānojumi, izejvielu izniekošana un korupcija. Cik „lieliski un nevainojami" darbojusies marksisma - ļeņinisma plānsaimniecība ,izsaka Chruščeva atzīšanās, ka Sverdlovskas apgabalā 203 celtniecības uzņēmumi vienmēr saņēmuši pretrunīgus rīkojumus no 30 ministrijām, kādēļ tie vairāku gadu laikā nav veikuši gandrīz nevienu lietderīgu darbu. Tikpat traki gājis arī Azerbaidžanā, kuŗas 800 rūpniccības uzņēmumi arī saņēmuši pretrunīgus rīkojumus no 49 ministrijām. Lai pretrunīgo rīkojumu nebūšanas mēģinātu novērst, Aserbaidžanas republ. degvielu rūpniecības ministrija viena pati gada laikā izdevusi 925.000 rubļu saviem darbiniekiem komandējuma naudās...

PAR LIELĀKAJĀM NEJĒDZĪBĀM CHRUŠČEVS KLUSĒ

Kaut gan par citām vietām un vēl lielākām nejēdzībām Chruščevs savās valmanās dziļdomīgi klusē, tomēr nav šaubu, ka arī citos PSRS apgabalos un krievu okupētajās Baltijas valstīs stāvoklis nav ne par matu labāks. Tas viss, protams, turpat 40 gadu ietekmējis arī „laimīgo" pilsoņu dzīves standartu. Kaut gada sākumā izdots valdības rīkojums par zemāko algu kategoriju paaugstināšanu, tomēr Padomijas caurmēra pilsonis, sakarā ar rubļa niecīgajām pirkstspējām, nevar apmierināt daudzas visprimitīvākās dzīves vajadzības. Un kā gan lai viņš to spētu, ja pat pēc jaunā likuma, piemēram, apkopēju, naktssargu un izsūtāmo algas svārstās starp 230 — 300 rubļiem (neto) mēnesī, bet vidējā izpeļņa strādniekiem, tāpat kā brīvā darbiniekiem, mēnesī atrodas ap 700 rubļu robežas. Nožēlojamas kvalitātes uzvalsks tanī pašā laikā maksā 1500 — 2200 rubļu, bēdīgs kurpju pāris ap 350 rubļu un kilograms rupmaizes vienu rubli un 70 kapeikas. Lieki ir runāt par kolchoznieku un pensionāru pirktspējām.

Un tagad, pēc daudzām „piecgadēm", no kuŗām katra solīja Padomju pilsoņiem paradīzi zemes virsū, PSRS vadātāji, jauno eksperimenta kursu sākot ,tautas masām kā universāllīdzekli solā pret visām kaitēm socālistiskās saimniecības decentrālizāciju, kas novērsīšot birokratismu, samazināšot ierēdņu skaitu, likvidēšot paralēlismu un visas citas nebūšanas, kas līdz šim kavējušas sasniegt un pārspēt viņu nozākāto kapitālistisko zemju dzīves standartu.

NEIZBĒGAMA JAUNĀ EKSPERIMENTA NEVEIKSME

Kā zināms, decentrālizācijas plāni tomēr ne par nieku nenāk, jauks marksisma - ļeņinisma sociālistiskās plānsaimniecības sistēmu, kādēļ arī PSRS jaunā eksperimenta izcēlsšanās tāpat kā reiz ir nodrošināta pilnīgi.

Šī prognoze nav tukšs apgalvojums. Uz to norāda ne vien visa atbaidošā PSRS prakse, bet arī ļoti iespaidīgi piedzīvojumi nacionālizētajās jeb sociālistiskajās saimniecības nozarēs demokratiskajās valstīs. Pēc Otrā pasaules kaŗa Anglija un Francija ar nac zācijas aktiem par sociālist valsts īpašumiem pārvērta visas ogļraktuves, un kopš nieciības pārvaldes pārkārtošanu. ka abās lielajās demokrati augsto darba mechanizāci līdzinās burvju lokam, kuŗā laiku techniski lieliski sagatavo pa laikam viss jāsāk atkal no jau- pirmšķirīgajiem cilvēku ka na. Arī tagad, pēc skali paziņotajiem saimniecības decentrālizācijas plāniem, Maskavas komūnistu partijas aparāts pieteikto reorganizāciju atkal ieskata par lielāko notikumu un uzdevumu kopš revolūcijas. Pārkārtojumu apmēri, tāpat kā gaidāmie „sasniegumi", pašlaik vispār vēl neesot pārskatāmi. Verdzināto tautu masām, tāpat kā Rietumu žurnālistiem, lielie un mazie Kremļa gari mēģina iegalvot, ka tagad Padomju Savienības saimniecība iesāk visu pilnīgi no jauna .Neizturēdzot decentrālizācijas plāna politisko aizmuguri — apspiesto neapmierinātību ar līdzšinējiem „sasniegumiem" un atmātos nemierus ,ir tomēr lietderīgi īsumā pakavēties pie „jaunās PSRS saimniecības" sākuma — nulles punkta jeb starta, pie kuŗa tā atkal reiz nonākusi ar masu terroru, strādnieku izdzīšanu, komūnistisko dzimtniecību un citām sociālistiskām parādībām.

Kā vienmēr, neuztraucoties par pretrunām un apgalvojot, ka pēc marksisma - ļeņinisma principiem izveidotā plānsaimniecība funkcionā nevainojami, „nemaldīgā partija" ar pašreizējo bosu Chruščevu priekšgalā tagad ir tomēr arī atzinusi, ka praksē bankrotējusi, jo miljardu pēc miljarda apjūsī birokratijas kļūdainie plānojumi, izejvielu izniekošana un korupcija. Cik „lieliski un nevainojami" darbojusies marksisma - ļeņinisma plānsaimniecība ,izsaka Chruščeva atzīšanās, ka Sverdlovskas apgabalā 203 celtniecības uzņēmumi vienmēr saņēmuši pretrunīgus rīkojumus no 30 ministrijām, kādēļ tie vairāku gadu laikā nav veikuši gandrīz nevienu lietderīgu darbu. Tikpat traki gājis arī Azerbaidžanā, kuŗas 800 rūpniccības uzņēmumi arī saņēmuši pretrunīgus rīkojumus no 49 ministrijām. Lai pretrunīgo rīkojumu nebūšanas mēģinātu novērst, Aserbaidžanas republ. degvielu rūpniecības ministrija viena pati gada laikā izdevusi 925.000 rubļu saviem darbiniekiem komandējuma naudās...

PAR LIELĀKAJĀM NEJĒDZĪBĀM CHRUŠČEVS KLUSĒ

Kaut gan par citām vietām un vēl lielākām nejēdzībām Chruščevs savās valmanās dziļdomīgi klusē, tomēr nav šaubu, ka arī citos PSRS apgabalos un krievu okupētajās Baltijas valstīs stāvoklis nav ne par matu labāks. Tas viss, protams, turpat 40 gadu ietekmējis arī „laimīgo" pilsoņu dzīves standartu. Kaut gada sākumā izdots valdības rīkojums par zemāko algu kategoriju paaugstināšanu, tomēr Padomijas caurmēra pilsonis, sakarā ar rubļa niecīgajām pirkstspējām, nevar apmierināt daudzas visprimitīvākās dzīves vajadzības. Un kā gan lai viņš to spētu, ja pat pēc jaunā likuma, piemēram, apkopēju, naktssargu un izsūtāmo algas svārstās starp 230 — 300 rubļiem (neto) mēnesī, b

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. GE 6861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8.7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

AKLĀ ZARNA — EIROPA

JAPĀŅU „STRATĒĢIJAS DIEVA" MURGOJUMS

Azijas zemēs pēdējā laikā par „bestselleru' kļuvusi japāņu pulkveža Tsuji grāmata „1960", kas tulkota jau daudzās āzlātu valodās. Grāmatas autors Otrā pasaules karā laikā kā visspējīgākais Japānas ģenerālštāba virsnieks Malajā un citur plānojis daudzus uzbrukumus, kuri japāņiem reiz sagādāja pārsteidzoši spožas uzvaras. No kara noziedznieku tiesāšanām un iespējamā karātavu valgā viņš tikko izbēdzis, „pārvērsoties" par priesteri, un tikai 1952. gadā, pēc ievēlēšanas Japānas parlamentā, atkal parādījies atklātībā. Ievērības cienīgs ir fakts, ka Tsuji, kuŗu dēvē arī par „Stratēģijas Dievu", vēlēšanās ir saņēmis tik daudz balsu kā neviena cita persona Japānas vēlēšanu vēsturē.

Pēc viņa grāmatā sakopotajiem uzskatiem, kuŗi pausti it kā kara reportāža 1960. gadā, Trešais pasaules karš sākšoties, kādai krievu zemūdenei Persijas līcī torpēdējot amerikāņu lidmašīnu bazes kuģi „Forrestal". Pēc pulkveža Tsuji „reportāžas" — dažas minūtes pēc šī notikuma PSRS virspavēlniecība sūta ceļā uz ASV apmēram 300 atomu raķetes, un amerikāņu prezidents dod pavēli atmaksas pretuzbrukumam. Abu pušu ģenerāļi vispār nespēj dot armijām uzbrukumu pavēles ,jo visas pasaules lielpilsētas starp Nujorku un Maskavu tiek stundas laikā pilnīgi iznīcinātas krievu un amerikāņu savstarpējā atomu divkaujā. Kā no Maskavas, tā arī no Vašingtonas pāri paliek tikai pelni un ASV līdz ar PSRS 1960. gadā mirst atomnāvē. Kara darbībā „pasaules aklā zarna" Eiropa tiek iznīcināta uz visiem laikiem. Anglijas karallenei Elizabetei II japāņu pulkvedis savā murgojumā dod iespēju ar zemūdeni aizbēgt uz Austrāliju, un princese Margareta paspēj apsprecēties ar kādu šveicietī ,kuŗš viņu paslēpj Alpu glecēros. Vecais Čerčils, uz kuŗu japāņu pulkvedim, cik jaušams, ir „pamatīgs zobs", mirst Londonā, lasot laikrakstu „Times".

Cik jaušams, par Tsuji grāmatu, kas līdz ar amerikāņu un krievu atomnāvi sludina arī baltās rases un Rietumu pasaules kultūras bojā eju ,ir sajūsmināta arī arabu pasaule ,jo tā līdz ar saviem nastas avotiem pēc „Stratēģijas Dieva" utopijas paliek kara neskarta.

V. As.

LASĪTAJU vēstules

KAS NES ATBILDĪBU?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Viens no lielākajiem Kanadas uzņēmumiem T. Eaton Co., no 23. maija līdz 1. jūnijam rīkoja pasaules intarnacionālo izstādi sava veikala skatulogos (Eaton's International Bazaar), kur piedalījās dažādas tautības kā no jaunā kontinenta, tā arī no vecās Eiropas, ar saviem lietiškās mākslas darbiem. Šai izstādē bija dota iespēja piedalīties arī tām tautām, kuŗu zemes ir aiz dzelzs aizkara. Tā bija viena no lielākajām izdevībām reprezentēt savus mākslas darbus, jo katru dienu tūkstošiem cilvēku plūda gar šiem gliti iekārtotiem skatu logiem un ar lielu interesi vēroja izstādītos eksponātus.

Apstaigājot skatlogus, redzēju gan mūsu brāļu tautas — lietuviešu stendu, bet kur palikuši latvieši ar saviem mākslas darbiem? Kaut gan uzaicinājumu piedalīties Ītona internacionālajā bazārā bija saņēmusi LNAK, tomēr šī vērtīgā un retā izdevība atstāta novārtā.

Gribas jautāt, vai mēs jau esam kļuvuši tik vienaldzīgi latviskās lietas reprezentēšanai, vai — kā to atzīmē Ītons — „The Folk's Art of Old Europa", kļuvuši tik nabadzīgi, ka nebija pat dažu eksponātu ,ko aizdot Ītona uzņēmumam priekš šīs izstādes. Tiešām žēl!

E. Vaivars, Toronto.

Latvijas Amerikā
Hamiltonā

abonēšanas maksu, studnājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILITIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-8247

s iesūtītos manuskriptus saīsināt.
us neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpe-
narka.
iciāliem paraksttiņos rakstos izteiktās do-
cijas viedoklim.

BURVJU LOKĀ

Piezīmes par PSRS saimniecības decentrālizāciju

Visa Padomju Savienības pastāvēšana nav nekas cits, kā vienīga eksperimentēšana ar sociālistiskās saimniecības organizēšanu un rūpniecības pārvaldes pārkārtošanu. Taču tās „sociālistiskā augšupeja" līdzināsburvju lokam, kuŗā laiku pa laikam viss jāsāk atkal no jauna. Arī tagad, pēc skaļi paziņotajiem saimniecības decentrālizācijas plāniem, Maskavas komunistu partijas aparāts pieteikto reorganizāciju atkal ieskata par lielāko notikumu un uzdevumu kopš revolūcijas. Pārkārtojumu apmēri, tāpat kā gaidāmie „sasniegumi", pašlaik vispār vēl neesot pārskatāmi. Verdzināto tautu masām, tāpat kā Rietumu žurnālistiem, lielie un mazie Kremļa gari mēģina iegalvot, ka tagad Padomju Savienības saimniecība iesāk visu pilnīgi no jauna .Neizturējot decentrālizācijas plāna politisko aizmuguri — apspiesto neapmierinātību ar līdzšinējiem „sasniegumiem" un atmātos nemierus ,ir tomēr lietderīgi īsumā pakavēties pie „jaunās PSRS saimniecības" sākuma — nulles punkta jeb starta, pie kuŗa tā atkal reiz nonākusi ar masu terroru, strādnieku izdzīšanu, komūnistisko dzimtniecību un citām sociālistiskām parādībām.

Kā vienmēr, neuztraucoties par pretrunām un apgalvojot, ka pēc tām būtu iespēja kaut cik brīvi izmarksisma - ļeņinisma principiem izveidotā plānsaimniecība funkcionā nevainojami, „nemaldīgā partija" ar pašreizējo bosu Hrušččevu priekšgalā tagad ir tomēr arī atzinusi, ka praksē bankrotējusi, jo miljardu pēc miljarda aprijuši birokratijas kļūdainie plānojumi, izejvielu izniekošana un korupcija. Cik „lieliski un nevainojami" darbojusies marksisma - ļeņinisma plānsaimniecība ,izsaka Hrušččeva atzīšanās, ka Sverdlovskas apgabalā 203 celtniecības uzņēmumi vienmēr saņēmuši pretrunīgus rīkojumus no 30 ministrijām, kādēļ tie vairāku gadu laikā nav veikuši gandrīz nevienu lietderīgu darbu. Tikpat traki gājis arī Azerbaidžānā, kuŗas 800 rūpniecības uzņēmumi arī saņēmuši pretrunīgus rīkojumus no 49 ministrijām. Lai pretrunīgo rīkojumu nebūšanas mēģinātu novērst, Aserbaidžānas republ. degvielu rūpniecības ministrija viena pati gada laikā izdevusi 925.000 rubļu saviem darbiniekiem komandējuma naudās...

PAR LIELAKAJĀM NEJĒDZĪBĀM CHRUŠČEVS KLUSĒ

Kaut gan par citām vietām un vēl lielākām nejēdzībām Chruščevs savās vaimanās dziļdomīgi klusē, tomēr nav šaubu, ka arī citos PSRS apgabalos un krievu okupētajās Baltijas valstīs stāvoklis nav ne par matu labāks. Tas viss, protams, turpat 40 gadu ieteikmējis arī „laimīgo" pilsoņu dzīves standartu. Kaut gada sākumā izdots valdības rīkojums par zemāko algu kategoriju paaugstināšanu, tomēr Padomijas caurmēra pilsonis, sakarā ar rubļa niecīgajām pirktspējām, nevar apmierināt daudzas visprimitīvākās dzīves vajadzības. Un kā gan lai viņš to spētu, ja pat pēc jaunā likuma, piemēram, apkopēju, naktssargu un izsūtāmo algas svārstās starp 230 — 300 rubļiem (neto) mēnesī, bet vidējā izpelņa strādniekiem, tāpat kā biroja darbiniekiem, mēnesī atrodas pie 700 rubļu robežas. Nožēlojamas kvalitātes uzvalsks tanī pašā laikā maksā 1500 — 2200 rubļu, bēdīgs kurpju pāris ap 350 rubļu un kilograms rupmaizes vienu rubli un 70 kapeikas. Lieki ir runāt par kolchoznieku un pensionāru pirktspējām.

Un tagad, pēc daudzām „piecgadēm", no kuŗām katra solīja Padomju pilsoņiem paradīzi zemes virsū, PSRS vadātāji, jauno eksperimenta kursu sākot ,tautas masām kā universāllīdzekli sola pret visām kaitēm sociālistiskās saimniecības decentrālizāciju, kas novērsīšot birokratismu, samazināšot ierēdņu skaitu, likvidēšot paralēlismu un visas citas nebūšanas, kas līdz šim kavējušas sasniegt un pārspēt viņu nozākāto kapitālistisko zemju dzīves standartu.

NEIZBĒGAMA JAUNĀ EKSPERIMENTA NEVEIKSME

Kā tināms, decentrālizācijas plāni tomēr ne par nieku nenonāks marksisma - leninisma sociālistiskās plānsaimniecības sistēmu, kādēļ arī PSRS jaunā eksperimenta izcākšošana tāpat šveiš ir nodrošināta pilnīgi.

Šī prognoze nav tukšs apgalvojums. Uz to norāda ne vien visa atbaidošā PSRS prakse, bet arī ļoti iespaidīgi piedzīvojumi nacionālizētajās jeb sociālistiskajās saimniecības nozarēs demokratiskajās valstīs. Pēc Otrā pasaules kara Anglija un Francija ar nacionālizācijas aktiem par sociālistiskiem valsts īpašumiem pārvērta gandrīz visas ogļraktuves, un kopš tā laika abās lielajās demokratijās ar augsto darba mechanizāciju un techniski lieliski sagatavotajiem pirmšķirīgajiem cilvēku kadriem šīs visienesīgākās pamatrūpniecības nozares strādā ar lieliem zaudējumiem. Līdz 1955. gadam kā Anglijā, tā Francijā sociālizētās rūpniecības nozares, kas agrāk gadu simteņiem deva ievērojamu peļņu ne vien to īpašniekiem, bet arī valsts kasei, tagad šo valstu budžetos devušas vairākus miljardus zaudējumu, kuŗi segti no nodokļu maksātāju kabatām.

CITA „JAUNA SĀKUMA" PAZĪMES KRIEVIJĀ

Šī nelabā Anglijas un Francijas pieredze likusi pārdomāt visiem karstākajiem sociālistiskās saimniecības atzinējiem. Tā ,nav sagadīšanās ,ka Šveices arodbiedrību izdarītajā aptaujā, kuŗas uzdevums bija noskaidrot, vai šveiciešu strādnieku masas sagaida kādus uzlabojumus no eventuālās rūpniecības nacionālizēšanas, 81% Šveices strādnieku atbildēja: nē!

Nav šaubu ,ka arī PSRS strādnieku un zemnieku masas, ja vien tām būtu iespēja kaut cik brīvi izteikties par sociālistisko saimniecību, tās decentrālizēšanas „sagaidāmajiem" labumiem ,ar patiesu sajūsmu izteiktos apmēram tāpat kā šveiciešī. Bet Kremļa vadātājiem pašu un citu pieredze, tāpat kā masu vajadzības un vēlmes, nekad nav interesējušas. Ar garīgi aprobežotu un dzīvniecisku nopietnību Chruščevs un Ko sāk jaunu eksperimentu, kas džākārt līdzinās suņa nodarbībām, mēģinot nokert pašam savas astes galu. Terrora dzītas, Padomijas cilvēku masas apgādātas vienīgi ar jaunu „ideoloģisku" barību — burvja lokā sāk „jaunās saimniecības decentrālizēšanas ceļu", kas praktiski nevar un nekā arī nedos. Tas var vienīgi novest atkal pie jauna sākuma. Nav nolīedzamas pazīmes, ka cits „jaunais sākums", to pašu neaprēķināmo un neizcināmo spēku dēļ, kas piespieda Ch. un Ko uz pašreizējām „reformām", var arī novest pie revolūcijas, kuŗā verdzinātās tautas centīsies atbrīvoties ne vien no Kremļa vadātājiem, bet arī no itin visiem marksisma - ļeņinisma saimniecības sen bankrotējušajiem principiem.

V. Aks.

AUKSTAIS KARŠ UN KARSTIE KARI

VĒSTURNIEKA DR. EDGARA ANDERSONA REFERĀTS ČIKĀGA

Referāti parasti pulcina atkarā no referenta popularitātes un temata, ne vairāk par 20 — 30 klausītājiem. Vēsturnieks Andersons runāja apm. 100 klausītājiem par tematu, kuŗš trimdiniekiem tuvs un diezgan pazīstams. Referents tomēr bija atradis jaunus, vēl nepazīstamus materiālus gan ASV Kongresa bibliotēkā, gan citur, tā ka stāstījums visnotāļ saistīja klausītājus. Jauna ziņa bija, ka prezidents Trūmens konferencēs ar krieviem bijis stipri vien nepiekāpīgāks par savu priekšteci Rūzveltu un no krieviem ļoti uzmanījies, lai gan valsts iestādēs viņa laikā bijis krietni daudz komūnistu (Hiss, Vaits u. c.), kuŗi tad vienu otru reizi svarīgām lietām radījuši komūnistiem labvēlīgu virzienu. Pasaules vadītāja postenis pēc 2. pasaules kara Savienotajām Valstīm iekrita klēpī; tās nebija sagatavotas šim uzdevumam un tāpēc pielaida daudz kļūdu, bet nav tā, ka Rietumi būtu vienmēr tikai piekāpušies. Pastāvīgi notikusi siva diplomātiska cīņa vienā otrā virzienā. Atomkaŗu, šķiet, nevēlas nedz viena, nedz otra puse, jo tas nestu lielu iznīcību. Mēs parasti domājam par nākamo kaŗu kā mūsu dzimtenes atbrīvotāju, bet aizmirstam, ka Latviju var iznīcināt ar vienu vienīgu hidrogena bumbu un arī zeme pēc tam ilgāku laiku nebūtu apdzīvojama. Vai mēs kaŗu patiesi vēlamies? Ir izredzes, ka Padomijā varētu rasties iekšējas jukas, kuŗu pazīmes vērojamas satelitu valstīs. Tāpat pārmaiņas var radīt krievu armija. Sateliti ne visi ir paklausīgi, var rasties vairāki Tito. Maršals Tito gan ir tāds pats komūnistu varasvīrs kā visi citi, tikai daudz godkārīgāks, kāpēc vēlas iet savu ceļu, nepaklausties kādam Kremļa kungam.

Pēc referāta notika dzīvas debates, kuŗu laikā kāds klausītājs - veclatvietis ieteica apdomāt, vai Latvijas sūtnis tomēr nav biedrs Zarubins, nevis Spekke, kāds priekšlikums audiencē izraisīja smieklus.

Referātu bija rīkojusi apvienība „Jaunā Dzīve", un to ar lasījumu no bībeles noslēdza apvienības priekšsēdis J. Vilciņš. Ļ.

ALTS Bostonas latviešu skolu beigušie ar skolotājiem

1. r. no kr. A. Ezeriņš, B. Krastiņa, N. Postiļ ne, māc. A. Galiņš, A. Kaža (kl. audz.), skolas pārz. A. Liepkalns, ALTS pr. A. Cīrulis, L. Grandiņa, V. Vilnis un J. Ansbergs. 2. r. abiturienti: J. Broks, V. Rukcis, G. Līcis, S. Akmentiņa, I. Zagariņa, R. Postiļone, I. Raudiņa, A. Rukcis, M. Silarājs, A. Helmanis. 3. r. R. Galiņš, M. Voldiņš, M. Banga, V. Liepkalns. Foto Grāvītis

KRIEVU ATOMIEROČI SATELITZEMĒS

„Nav vairs nekāds noslēpums, ka boļševiku armijas Varšavas paktā saistītajās zemēs apbruņotas ar atomieročiem", ziņo rietumvācu laikraksti. Tām apstiprinājumu deva Čechoslovakijas valdības delegācijas celojums uz Pankovu. Austrumvācijas prese nelīedz, ka abu komūnistisko valstu valdību tiešais sarunu temats ir — „sociālistisko valstu aizsardzības plāna izstrādāšana, kā arī armiju apbruņošana atomieročiem."

„Vācu demokratiskās republikas" Kremļa ieceltais „ministru prezidents", kāds bijušais sociāldemokrats Grotevols, čechu viesus sagaidot, teica, ka „Čechoslovakijai un DDR jāizveido kopīgi aizsardzības spēki, jo Rietumvācija vēl arvien ļoti kopj savu agresīvo spēka politiku, ko diktē ASV."

Rietumvācijas politiskie laikraksti faktu, ka arī krievi uz Vācijas zemes stacionē atomieročus, vērtē kā ieganstu Adenauera politiskajai pieformai — neatteikties no sadarbības visās dzīves nozarēs ar ASV. Sociāldemokrati, protams, ir citādos uzskatos: Adenauera kabinets ir bijis tas, kas krievus pamudinājis austrumjoslā stacionēt atomieročus.

Pirms kanclera Adenauera došanās uz ASV, Bonnā ieradās NATO spēku komandieris, ASV aviācijas ģenerālis Norstads, kas Adenaueru informēja par pašreizējo militāro stāvokli un NATO armiju stiprumu. Arī Norstads norādīja uz krievu intensīvo bruņošanos ar atomieročiem. Amerikāņu ģenerālis šinī sakarībā teica ,ka NATO militārie spēki ir tik spēcīgi, ka katru Pad. Savienības uzbrukumu spējīgi atvairīt, protams — ne bez atomieročiem. Ar to Norstads vēlreiz uzsvēra patiesību, ka NATO armijām nepieciešams atomārs apbruņojums .

Vai kanclers Adenauers no Amerikas atvedis savai partijai trumpi, ar kuŗu kristīgie demokrati varēs droši iziet septembra vēlēšanu ,kaujā", to rādīs nākotne. Ka Vācu tauta ir sevišķi atomu iebaidīta, tas nav noslēpums, bet kanclera partijai vajadzēs izlietot daudz mākslas, lai pilsoņus pārliecinātu par savas politikas pareizību.

Mks.

PACIFISTS OLLENHAUERS NEATBILD

Mūsu R-Vācijas korespondenta politiskie ziņojumi

Vai sociāldemokrati var dot vācu tautas drošību? — Vai sociāldemokrati nopietni domā atteikties no ASV palīdzības un drošības garantijām? — Vai sociāldemokrati ar saviem tukšajiem solījumiem nekrāpj vācu tautu?

Rietumvācijas sociāldemokratu vadītājs Erichs Ollenhauers sen nebija nonācis tādā situācijā, kādā viņam galīgās „iekrist' pirms dažām dienām viņa paša sasauktajā preses konferencē, kuŗā bez vācu žurnālistiem bija arī krietni daudz ārzemnieku, kad Ollenhauers stostīdamies un bez patikas atbildēja uz dažiem viņam nepatīkamiem jautājumiem.

Vai sociāldemokrati nopietni domā atteikties no ASV palīdzības un drošības garantijām? — bija jautājums, kas sociāldemokratu vadonim gandrīz vai aizsita elpu. Žurnālisti Ollenhaueram norādīja, ka ASV var Bundesrepublikai dotās garantijas atsaukt, ja, uzvaras gadījumā 15. sept. vēlēšanās — sociāldemokratu vadība līdz ar atomāriem ieročiem bruņotai amerikāņu armijai atrasties uz Rietumvācijas zemes.

Vai rietumvācu sociāldemokratija vācu tautas drošību maina pret aizliegumu staclonēt uz vācu zemes atomieročus? — bija tālākais jautājums. Šiem jautājumiem Ollenhauers konkrētu atbildi nedeva, bet atbildēja, ka „par šiem jautājumiem runājot, sociāldemokratija vēlas debates."

Tātad viens no Ollenhauera atbildes ir skaidrs! Rietumvācijas sociāldemokratiem nav drosmes savu viedokli pateikt skaidri un noteikti. Vēlēšanās viņi iziet mānevrēdami starp divi klintīm — savas politikas nākotni iepretī drošības politikai bazē uz „sarunām nākotnē", tādējādi vēlētājiem nedodot skaidru pārskatu par sociāldemokratu nodomiem, bet arī Rietumu valstīm atstājot zināmus „caurumus" ieskatam sociālistu plānos.

Kristīgie demokrati Ollenhauera nenoteiktību atzīst par „ļoti bīstamu vācu tautas drošībai." „Tā ir riskanta spēle ,kādā sociāldemokrati ielaidnīsies", teica CDU frakcijas līderis Dr. Krone. „Vēlētājiem, pirms tie nodod savu balsi, vajadzētu labi pārdomāt ,vai ir pareizi, ja atbalsta sociāldemokratu nenoteiktību, kas šaļs atbildības pilnajos gados nav attaisnojama." Kristīgie demokrati atsaucas uz patiesību, ka Rietumvācijas bundesrepublikai nav cita ceļa, kā tikai tas, kas kopīgi ar Rietumiem būvēts kopš 1949. gada. „Tiešī atomieroči bija tie, kas Berlīni savā laikā paglāba no boļševiku agresijas ,atomieroči ir tie, kas šodien garantē Bundesrepublikai pastāvību un viņas pilsoņiem drošību", ir Bonnas valdības koalicijas uzskats.

Šādu uzskatu pirms pāris dienām Bavārijas radiofonā aizstāvēja arī Lielbritanijas sūtnis Bonnā sērs Kristofers Stils. Viņš runāja kādā raidītāja kārtējā politiskā raidījumā. Par to ļoti uztraukušies sociāldemokrati. Viņi pārmet radiofona vadībai, ka tā atļāvusi ārzemniekiem „jaukties vācu iekšējās lietās." Britu sūtņa runāšana par atomieroču nepieciešamību Brīvās Eiropas aizstāvēšanai esot „tīra Adenauera politikas un partijas cildināšana un ieteikšana vācu tautai — arī septembrī savu balsi nodot par CDU."

Šādām sociāldemokratu uzskatam Bonnas valdības politikas atbalstītāji atbild, ka „ne vienu reizi vien sociāldemokrati atbalstījuši un atsauciģi izteikušies par Kremļa izteiktajiem priekšlikumiem, kas būtībā visi bijuši domāti Rietumu vienotības jaušanai." „Kā sociāldemokrati attaisno šo savu soli? Vai tukšie solījumi nav vācu tautas krāpšana? Negribētos ticēt, ka sociālisti, nākuši pie varas, labprātīgi sēdīsies boļševikiem klēpī?!"

Mks.

Savienotas VALSTIS

PORTLANDE (OREGONA)

Ilgu laiku Portlande bija it kā Dieva aizmirsta pilsēta. Pagājušā gadā gan tika noorganizēta abonementu sistēma, lai kopā ar tuvējo Vašingtonas novadu vieglāk varētu sarikot viesu — mākslinieku koncertus, priekšlasījumus u. t. t., bet dažādu iemeslu dēļ šim pasākumam nav bijis panākumu. Aprīlī Portlandes tautiešī gaidīja ierodamies ziemeļu viesi, dzejnieku A. Eglīti — izgaidījās velti. Dzejniekam tikai no mākoņos sildošās lidmašīnas bija lemts skatīt „mežonīgo Oregonu." Maijā bija solīts Lilijas Štengeles deklamāciju vakars — nenotika.

Toties jo labāk izdevās Oregonas latviešu b-bas 25. maijā rīkotā „Maija balle." Tautieši, daži pat no tālienes, aizvadīja vairākas stundas omulībā un jautrībā, ziediem, bērzu un ozolu zariem greznotajās telpās.

Vakara ievadījumā viztējais teātra mākslas mīļotāju pulciņš R. Matīsa vadībā bija iestudējis Annas Brigaderes īso vienceļienu „Caukstenes." Piedalījās Hilda Laizāne, Helēna Vīndedze, Ilga Kurmiņa, R. Damberga, Ilze Damberga, Inna Petrevica. Sufliere bija R. Celma. Atsaucīgie skatītāji izpildītājas par labo spēli apveltīja ziediem. Par gaismām izrādei un vēlāk deju laikā gādāja O. Štrams. Sekoja dejas, ko nomainīja rotaļas un dziesmas. Izslāpušie un izsalkušie varēja iegūt par lētu naudu ne vien dažādus uzkožamos, cepumus un atspirdzinājumus, bet arī nogaršot speciāli gatavoto „Maija dzērienu". Vakara atlikums par labu biedrības kultūrāliem mērķiem.

8. jūnijā Portlandes latvieši gaida ciemos Sietlas (Vaš.) teātra trupu ar R. Blaumaņa komēdiju „No saldenās pudeles". Kaut nu Šoreiz nevajadzētu vilties un gaidītie ciemiņi patiešām ierastos!

R.

Mag. hist. K. Stalšāns

BALTU TAUTU SENĀS DZĪVES VIETAS

III

Kādam gan nolūkam, ja ne rusificācijai latviešiem aizliedza latīņu burtus un uzspieda krievu alfabētu, ar viltīgiem solījumiem skubināja ļaudis pieņemt pareizticību, varmācīgi slēdza katoļu baznīcas, sevišķi Austrumlatgalē, šinī un viņā pusē tagadējai robežai, un draudzes locekļus ierakstīja pareizticīgajos ,identificējot ticības un tautības jēdzienu. „Kas pareizticīgs, tas krievs, ka katolis — poļis."

Nabadzībā un iespiestā vārda trūkuma dēļ gara tumsā iedzītie un savas valodas dēļ vajātie latviņi tautības jautājumos vairs nespēja orientēties, iebaidīti sāka lauzīties slaviskā žargonā, ko paši sauca par „prosta mova" (prasta valoda), bet negribēja piesliet ne krieviem, ne poļiem ,ne baltrutēņiem, labāk uzdeva sevi ticības vārdā par katoļiem vai „tutejšiem", kas nozīmē „vietējie" resp. latvieši, tāpat kā savā laikā vācu vajātie lietuvji Klaipēdas apgabalā par „mēmelenderiem."

LIETUVJUS TAUTAS SKAITĪŠANA IERAKSTA PAR KRIEVIEM VAI POĻIEM

Tā kā tādas tautības „tutejši" vai „katoļi" nav, tad 1897. g. tautas skaitīšāji viņus ierakstīja pie kādas no slavu tautībām. Par šiem tautas skaitītājiem kāds cits no tā laika biedriem raksta: „Skaitīšana notika rusifikācijas ziedu laikos, tāpēc tai jāpieiet uzmanīgi. Piedalījās vienīgi krievu ierēdņi, vietējos nepielaida, izņemot poļu un vācu muižniekus. Tā Viļņas gub. kā skaitītāji ir 680 lielkrievi, 334 baltrutēņi, 365 poļi, 506 pareizticīgo garīdznieki (ar ģimenes locekļiem kopā 1681) 389 katoļu garīdznieki un tikai 59 lietuvju skolotāji, kuŗi darbiniekiu trūkuma dēļ iznēmuma gadīj. tika pielaisti tādos skaitīšanas darbos, kur nebija saskaroš ar tautu. Šādi skaitītāji visus tos iedzīvotājus ,kuŗa prata krieviski, poliski vai baltrutēniski un kuŗu robežas saskārās ar pēdējo divu tautību robežām, attiecīgi ierakstīja par poļiem vai baltrutēņiem. Skaitītāji uz rusifikātoru vēlēšanos lietuviešus ierakstīja par slaviem, lai pasaulei rādītu, cik augsts ir slavu un zems lietuviešu procents. (K. Werbelis „Russich Lithauen", 63, 64. un 81. lp. Stuttgart, 1916.).

Tāpēc lietuviešu skaits pēc Stolpņanska statistikas, kas arī nav pilnīga, 1861. g. no 418.000 ir noslīdējis 1897. g. uz 279.877 cilvēkiem.

STĀVOKLIS LATGALĒ BIJA VĒL ĻAUNAKS,

jo par skolotājiem katoļticīgos latviešus nepielaida. Visi skaitītāji bija krievi un citi slavi.

Pēc Stolpņanska statistiskiem datiem 1864. g. Latgales 3 apriņķos bija 62, 44% latviešu, bet pēc Krievijas 1. tautas skaitīšanas datiem 1897. g. vairs tikai 49,20%, tātad nav vairs absolūtā, ir tikai relātīvais vairākums. Tas nesaskan ar patiesību. Samazināšanās ir notikusi uz Austrumlatgales „tuteišu" lēses, jo pēdējie nav vairs ieraksīti par latviešiem.

Pavisam katastrofāls stāvoklis ir Drisas un Sebežas apriņķos, kur 1860. g. 6 draudzēs vien bija 29.100 latviešu, bet 1897. g. visā Drisas apr. tikai 409 un visā Sebežas apr. tikai 201 latvietis. Tas arī tālu nesaskan ar patiesību. Ja 1920. g. no Drisas apr. divos atdalītos un Latvijai pievienotos Pustiņas un Piedrujas pagastos pēc Latvijas 4. visp. tautas skaitīšanas datiem 1935. g. bija 6.504 latvieši, tad viņi tur bija arī 1897. g., kad visā Drisas apriņķi redzam tikai 409 latviešus.

Paklausīsimies, kā skan sādžu nosaukumi Pustiņas draudzē: Avsinkiški, Blusas, Grīži, Ikašēni, Krūmāni, Lūmaņi, Maišeļi, Masāni, Merķeļi, Pipiņi, Pipari, Rutkūni, Siņķeļi ,Sleikšas Skuķi Slepuri, Zaķeli, Zareniški, Zurāni u. c. Balbinavas resp. Piedrujas draudzē — Auguļi, Bārtuļi, Breimeri, Bukāti, Butkūni, Cingeļi, Lūmaņi Pelši, Reineļi, Saikava, Saveļķi. Tad tīri latviski nosaukumi ar slaviskām galotnēm :Butkunova resp. Butkūni, Janeļeva — Janeļi, Karkliņeva — Kārkliņi, Smilgova — Smilģi u. c. („Latviešu Ģimeņu Archīvs Rīgā." Pasienas un Balbinavas draudze 1921. g.)

TOMĒR SAGLABĀJUSIES LATVIEŠU UZVĀRDI

Pustiņas katoļu draudzē lasām šādus tīri latviskus uzvārdus: Bricis, Bukšs, Buks, Bārtulis, Dubris ,Gulbinskis, resp. Gulbis, Gražulis, Jaškulis, Karalis, Kacāns, Klagišs, Ķēvišs, Kumpiņš Lasēvičs resp Lasis, Losāns, Muižinīks, Murāns, Lakra, Putra, Prikņa Pleika Pizāns, Rācenis, Rudis, Rudāns Urbāns, Zābaks u. c. („Latviešu Ģimeņu archīvs Rīgā", Pustiņas draudze 1928. g.) Minētie sādžu nosaukumi un uzvārdi ir tikai no 2 Drisas apr. draudzēm resp. pagastiem, Mūsu uzdevums ir meklēt un atrast nākotnē arī no pārējiem Drisas un Sebežas apr. pagastiem, kur aina nevarētu būt daudz citāda.

Mēs nedrīkstam noslēpt dažus faktus nesenā Latgales vēsturē, jo ar viņu noklusēšanu mēs nekā neiegūstam .Kad 1920. g. 11. augustā noļīga mieru ar Pad. Krieviju, Latvijas Satversmes sapulcē tūlīt tika ierosināts jautājums par plēbiscitu Drisas apgabalā. Valdība to lika priekšā Pad. Krievijai, bet tā atteicās. Pēc tam nekavējoties laikrakstā „Latvijas Sargs" 20. augusta n-rā parādījās prof. J. Endzelīna raksts. Viņš raksta: „Mēs gan esam atsaciušies no plābiscīta Drisas apgabalā, apmierinādamies ar tā rietumu daļu (jau minētie 2 pagasti) un šajā lietā gan, laikam ,daudz nekā grozīt nevarēsim. Bet, varbūt, miera līgumu ratificējot būs iespējami kādi panākumi." Tālāk profesors pasniedz jau minētos statistiskos datus par 30.000 latviešu Drisas - Sebežas dekānātā. Liekas, ka miera līgu mu ratificējot, šīs jautājums netika vairs cilāts.

Vēstures pētīšanas metodoloģija pielaiž un atzīst, acu liecinieku un veco ļaužu liecības un ziņojumus, cik tālu tie saskan ar notikumu vēsturisko attīstību. Ziņu vācējam, pārzinot apgabala vēsturi, jāatšķir fakti no sagrozījumiem vai izdomājumiem, jāatšķir stāstījumā tendenciozais un objektīvais.

ACULIECINIEKU ATZINUMI

Paklausīsimies, ko saka aculiecinieki. Šo rindu rakstītājam Latvijas pastāvēšanas pirmajos gados Rīgā bija saruna ar prof. J. Endzelīnu. Viņš teica, ka īsi pirms 1. pasaules kara esot bijis Drisas apriņķi dažādās vietās pētīt latviešu valodas izloksnes. Ja tur nebūtu kas latviski runā, tad nebūtu arī ko pētīt.

Laikrakstā „Tēvija" 1941. g. 29. augusta n-rā ir ievietots bīskapa Sloskāna raksts ,kuŗā viņš ziņo, ka 1941. g. vasarā, tūlīt ,kad krita dzelzs aizkars, viņš ir apmeklējis Drisas apriņķi un trijās, Rosicas, Osvejas un Saveļķu draudzēs vadījis katoļticīgiem dievkalpojumus. Tanī piedalījušies ap 15.000 latviešu un baltkrievu. Ļaudis teikuši, ka šajā novadā 1920. g. vajadzējis notikt tautas nobalsošanai, bet Pad. Krievija to neesot pīlājusi. Še ir runa par tūkstošiem latviešu tikai trijās draudzēs vēl 1941.

Ko saka Latgales atbrīvotāji: „3. febr. 1920. g. mēs iepēmām Sarkaņus (Krasnoj), Osvejas ezera apkārtni un bijām jau aiz Drisas pilsētas. Tūlīt noligām Pamiera līgumu, pēc kuŗa Drisa, Osveja un Sarkaņi palika mūsu pusē. Īstenībā šī līnija visumā nebija aiz mūsu etnogrāfiskās robežas. (ģen. M. Peniķis „Latvijas Atbrīvošanas Kara Vēsture", 320, 333, un 335. lpp., Rīgā.)

CEĻA VĀRDI

Cilvēka laime un nelaime neatkarājas no tā, ko viņš jūt, bet no tā, ko viņš dara.
Marks Aurēlijs

✲

Viedais cilvēks nekad neko nezaudē ,ja viņš palīek viņš pats.
Montēņs

✲

Dzīves grūtībās atklājas cilvēku īstā daba.
Epiktets

✲

Morāle ir praktisks dzenulis, tā kļūst redzama tikai tad, kad tā iedvesmo darbībai.
Plutarchs

✲

Patiesība ir viesmēr vistiprākals pierādījums.
Sofokls

Kapsi's Hair Styling
118 MAC-PHERSON AVE.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
Dabūjams pūderi, uzacu krāsošanai.
Runā vāciski, krieviski un sviedriski

JŪSMĪGI AIZVADĪTI KUPLI APMEKLĒTIE 2. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ

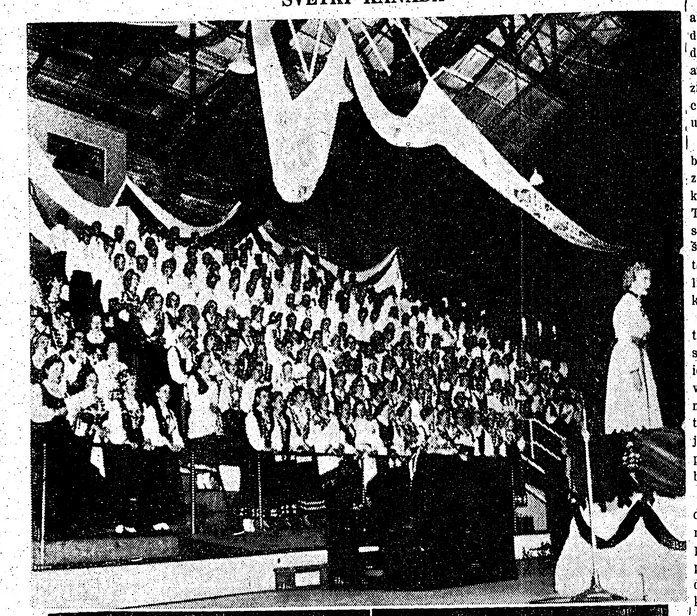

DESMITAIS FILMU FESTIVĀLS KANNĀS

Desmito Filmu festivālu šogad atklāja Francijas parlamenta prezidis Le Troké. Žurijas goda prezidents bija Žans Kokto, prezidents akadēmiķis Andrē Moruā, vicepreziidente meksikāniete del Rio, locekļi Marsels Paniols, Žils Romēns un citi, arī akadēmiķi.

Pirmajā vakarā, ārpus sacensības, izrādīja filmu „80 dienās ap zemes lodi", pēc Žila Verna. Bija klāt dinamiskais producētājs Maiks Tods un viņa jaunā dzīves biedre, skaistule Liza Teilore. Viņi dzēra šampanieti līdz pieciem rītā. Pa to laiku pacēlās gaisā 600 kbm liels balons, atdarināts pēc tā, ar kuru būtu celojis Fileas Fogs.

Šī gada festivālā bija neparedzēta burzma, daudzām dāmām saplēsti vakara tērpi, izmežģītas kājas, iemesls — festivāla zālē tikai 1500 vietu, bet ar kņtrēm un ielūgumiem ap 3000 likumīgu pretendentu. Atliek tikai kādai garderobes jaunkundzei dot dzeramnaudu, jo pēdējā brīdī vienmēr atrodas kāda brīva vieta.

Kaut gan izrāda to pašu filmu divreiz dienā: pirmais seanss pl. 11 rītā, otrs pl. 3 p.p., nākošā filma pl. 7 un 10 vakarā, bet neviena pārstāvība savas filmas negrib rādīt dienā, jo skatītāji tiecas uz vakara izrādēm. Tādēļ arī nožēlojamais Fabres Le Brets, tiklīdz var izbēgt no sava biroja, drāžas, ka tagad saka, ar Fransuāzes Sagānes ātrumu (kā jau agrāk ziņots, Sa. nesen pašas vainas dēļ cieta auto katastrofā) prom no Kannām. Uz jautājumu, ko viņš darījis pirms 10 gadiem, kad festivālu vēl nebija, Fabrès Le Brets sapņaini pasmaida: „Tad es biju laimīgs cilvēks!"

PIKASO PADOMJU PĀRSTĀVJUS NEPIEŅEM

Padomju delegācija apmeklēja Vallorisas pilsētiņas keramikas darbnīcas, pēc tam devās ar vizīti pie Pikaso, kas tagad dzīvo Kannās, bet Pikaso viņus nepieņēma: „meistars esot noguris. . . "

Paraksti attēliem

Attēlā pa kr. augšā redzama virsdirigente E. Freimane; aiz viņas kopkoru vidējais posms. Vidū: pa kreisi virsdiriģenti pēc svētku koncerta ar diedlem — J. Norvilis, E. Freimane un J. Cīrulis; pa labi — sūtnis A. Spekke un Spekkes k-īte, aiz viņiem — Kadilis un A. Svenne ar k-dzi. Apakšā godalgoto tautas tērpu īpašnieki. 1. godalgu (sudr. aproci) saņēma B. Vasarāja. Pārējās godalgas piešķirtas: V. Liberei, M. Vītolai, A. Ignatai, B. Aldiņai, I. Benjamiņai, A. Kreilei, V. Timmai, I. Prūsei, M. Zaķei, I. Andersonei, L. Bērziņai, M. Beidelei un E Miezei. No vīriešiem 1. godalgu (foto aparātu) saņēma J. Rītiņš. Ziedoniņ Šurīpam piešķīra laikr. Latvija Amerikā 3 g. abonementu. Bez tam godalgu saņēma Detroitas koris — svečturi.

J. Kreiļa uzņēmums.

LABĀKAIS DRAUGS

Vācu mākslinieks Kurts Jirgens ne uz brīdi neatstāj savu bijušo, pirms 6 mēnešiem šķirto sievu Evu Bartoku. Viņš saka:. „Tā ir mans labākais draugs — ungāriete Bartoka — es viņu mīlu kā līgavainis."

BRIDŽITA BARDO NOLAUPA ŽELIJI

Franču filmas „enfant terrible" Bridžita Bardo jeb B.B., kā viņa iesaukta, braucot savā automašīnā, ieraudzījusi plavā ganāmies ēzelīti. Tas viņai tā iepaticies, ka viņa to ievilkusi savā automašīnā un aizvedusi 40 km tālāk uz savu villu. Pēc dažām dienām ēzeļa īpašnieks ar policijas un aculiecinieku palīdzību atradis sava lopiņa jauno dzīvesvietu. B.B. solījusi lielu naudu, bet atteikusies ēzeli atdot. Īpašnieks naudu nav pieņēmis un, sašutis par tādu ekstrāvagantu varmācību, jauno „kidneperi" iesūdzējis tiesā par zādzību.

RAKSTNIEKS ŽANS KOKTO ATJAUNO ZVEJNIEKU BAZNICIŅU

Daudzpusīgi talantīgais Žans Kokto uzņēmies atjaunot zvejnieku vecu baznīcu Villefranšas ostā. Baznīca jau ilgus gadus bija nolikta tikliem, enkuriem u. č. t. Fresku temats ir svētā Pēteŗa dzīve. Zvejnieki, amatnieki, strādnieki palīdz Kokto ar lielu sajūsmu. Kokto saka: Ja acis es zīmēju zivju veidā, tas ir ne tāpēc, ka baznīca pieder zvejniekiem, bet gan tādēļ, ka zivs bija pirmo kristīgo simbols — — —

Desmitajā festivālā Kannās, šīnī filmu Mekā, ieradās Elizabete Tailore ,Henrijs Fonota, Kantinflass, Kurts Jurgenss, kas uzņem filmu par nēģeru vergu laikiem ,ar „šokolādes bumbu" Doroteju Dandridžu, prinča Renjē bijušā mīlestība Žizēle Paskāle, japāniete Mokamura un daudzi citi un citas.

Filmu slavenības Kannās

Šarls Boajē (Boyer) drusku novecojis un Liliana Harveja arī.

Redzama jaukā aktrise Maria Schell ar jaunlaulāto dzīves draugu, vācu filmrežisoru Horstu Hachleru. Pēdējais nobēdājies, jo Maria Sohell viena dodas uz Haliwūdu, kur tēlos Gruševkas lomu filmā „Brāļi Karamazovi."

Bija arī populārie franču aktieri: Fransuā Perjē un Daniello Darjē, arī Žerārs Filips, Danija Robēna un Žoržs Maršals. Eddis Konstantins gribēja noskūpstīt uz vaiga padomju aktrisi Izoldi Izvitzku, bet viņa tā ķīvējās pretī, ka iznāca gandrīz komiska scēna. Festivālā ir parasts, ka kollēgas sabučojas, un tam neviens nepiešķir vērību.

17 gadīgajai Žakelīnai Sasarei, kas dzīvo Nicā, tika piešķirta liela ievērība: jau divi gadi viņas portretus glezno un zīmē pazīstami mākslinieki. Viņai bija galvenā loma italiešu filmā Gvendolina.

Beguma ilgi nerādījās, jo kāds ods viņai iedzēlis vaigā un tā sabojājis viņas skaistumu. Beidzot viņa atnāca uz indiešu filmu Gotama Budha. Tad arī bija lieliska pieņemšana villā „Yakimura", kur Aga Khans gan nepiedalījās, bet pieņēma tikai Romija Shneidere ar māti Magdu Šneideri. Filmā „Jaunā ķeizariene Sisi" Romija tālo Austrijas ķeizarienes Elizabetes lomu. Ar šo filmu slēdza 10. festivālu.

APBALVOJUMI

Slēgšanas vakarā pēc apbalvojumu pasludināšanas bija dzirdami tiklab svilpieni, kā aplausi. Lēmumi šādi: Zelta palma piešķirta Viljema Vailera filmai „Friendly Persuasion" (Sav. Valstis). Speciāla godalga par filmu „Viņi mīlēja dzīvi" (Polija) un „Septītais zīmogs" (Zviedrija). Speciāla godalga par oriģinālo scenāriju filmai „41-ais" (Pad. Savienība). Tas drīkstēja jau agrāk. Sav. Valstu aizsardzības ministrs Vilsons mīklaini izteicās, ka pagājušās nedēļas demonstrācijas liekot domāt par nacionālistu Ķīnas palīdzības programmas varbūtēju revidēšanu.

Paraksti attēliem

Attēlā pa kr. augšā redzama virsdirigente E. Freimane; aiz viņas kopkoru vidējais posms. Vidū: pa kreisi virsdiriģenti pēc svētku koncerta ar diedlem — J. Norvilis, E. Freimane un J. Cīrulis; pa labi — sūtnis A. Spekke un Spekkes k-īte, aiz viņiem — Kadilis un A. Svenne ar k-dzi. Apakšā godalgoto tautas tērpu īpašnieki. 1. godalgu (sudr. aproci) saņēma B. Vasarāja. Pārējās godalgas piešķirtas: V. Liberei, M. Vītolai, A. Ignatai, B. Aldiņai, I. Benjamiņai, A. Kreilei, V. Timmai, I. Prūsei, M. Zaķei, I. Andersonei, L. Bērziņai, M. Beidelei un E Miezei. No vīriešiem 1. godalgu (foto aparātu) saņēma J. Rītiņš. Ziedoniņ Šurīpam piešķīra laikr. Latvija Amerikā 3 g. abonementu. Bez tam godalgu saņēma Detroitas koris — svečturi.

J. Kreiļa uzņēmums.

FORMOZĀ KĻŪST VĒSĀKS

Formozas virzienā kļūst vēsāks Sav. Valstis gatavojas samazināt Formozā nodarbināto amerikāņu skaitu. Runā arī par tur stacionētā militārā personāla samazināšanu.

Vašingtonā. Formozas ķīniešu pretamerikāniskās demonstrācijas, kuŗu rezultātā tika pilnīgi izdemolēta Sav. Valstu sūtniecība un vairāki sūtniecības darbinieki ievainoti, čankgkaišekam maksās vairāk nekā tikai zaudējumu atlīdzināšanu ar pašu amerikāņu dolariem.

Sav. Valstu valdība paziņojusi, ka jau tuvākā laikā uzsāks samazināt Formozā stacionēto amerikāņu civilistu skaitu. Pirms demonstrācijām par šādu plānu nekas vēl nebija dzirdēts, kaut gan Sav. Valstu Ārlietu ministrija aizrāda, ka par amerikāņu skaita samazināšanu Formozā esot domāts jau agrāk. Sav. Valstu aizsardzības ministrs Vilsons mīklaini izteicās, ka pagājušās nedēļas demonstrācijas liekot domāt par nacionālistu Ķīnas palīdzības programmas varbūtēju revidēšanu.

Dr. Lyon's

ZOBU PULVERIS
UZTUR JŪSU ZOBUS
BALTĀKUS

Uztur saldenu elpu. Palīdz uzturēt zobus labākā kārtībā, uztur tos aizvien baltus un tīrus. Ateerietles — kalpo ilgākam laikam nekā zobu pasta.
Tikai 33 c

MOONLITE VILLA

ROSEDALE, Ont., Kanadā
Tel.: Burnt River 16, Ring 31

Izīrējamas istabas vasarniekiem
Uz vēlēšanos ar UZTURU
LABA ATPŪTAS VIETA ● PELDĒŠANĀS
SAULOŠANĀS ● LIELISKA MAKSĶERĒŠANA
IZĪRĒ LAIVAS

Nodrošiniet telpas jūsu brīvdienām. Zvaniet dienā WA 3-5845, vakarā LE 2-2208, Toronto.

Laipni ielūdz:
M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

ĢIRTS SALNAIS

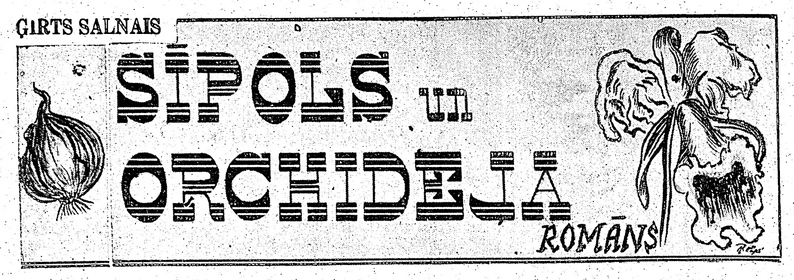

41. turpinājums

Pēteris, klusi rūkdams, griezās atpakaļ. Viņš zvērēja šo Oles nekaunību nekad neaizmirst.

„Iesim," viņš saeija Lailai, tikko spēdams parunāt.

„Kurp?" viņa brīnījās.

„Mēs nopirkām tos italiešu ratus." Viņš skatijās pāri ielai, kur spoža, kā melnu dūmu ietverta liesma, stāvēja nopirktā mašīna.

„Ak, Kungs," aiz muguras noskanēja Lailas vaids un sasistas plaukstas. „Un tie esot pieauguši vīri!"

Architekts neklausījās. Pametis ar roku pārdevējam, viņš griezās projām.

„. . . ne skripatiņas prāta." Laila arvien vēl pūta pārspilētās skumjās, bet Pēterī, par spīti dusmām uz Oli, sirdī cēlās nekādi nesavaldāms prieks.

DEVĪTĀ NODAĻA

Uzmestu lūpu un nopietna kā klostera priekšniece Laila vadija jaunos ratus.

Pavadonis šad tad pētīgi palūkojās meičā, bet bez panākumiem — viņa bija pārāk aizņemta ar nepierasto pogu, raujamo un stumjamo bīdekļu taustīšanu un pārbaudi, lai pieminētu, ka te ir arī vēl kāds cits, kas priecīgi piedalītos auto rūpniecības jaunatradumu pārlūkošanā.

Kaut turoties pie norādījumiem un ripojot laba rikšotāja ātrumā, viņi jau bija tikuši pāri pusceļam, līdz mājām. Pēterim par briesmām, mašīna neatklāja nekādas dīvainības, kā arī tās vadītāju nepievila ar kādiem noslēpumiem. Architektam neradās ne mazākās izdevības paplēst mutī pārsteigumā ,nedz izsaukties izbrīnā vai šausmās. Viņš pamazām kļuva gluži tramīgs, aizvadot mēmi jūdzi pēc jūdzes. Arvien lielākās bažās viņš pavēroja Lailu, bet izstieptā lūpa nekļuva necik īsāka. Pēteris mierinājās pieredzē, ka tāds braucējs vēl nav gadījies, kas, vadīdams jaunus smalkus ratus, īsi un ātri neaizmirstu, ka tie iegādāti uz parāda; un pat tad, kad tas pašam jāsamaksā, nevis kā šoreiz. Kaut cik sevī iedvešot drosmi, likās arī, ka īstenībā braucēja jau zaudējusi sakaitinātas mātes un skolotājas bardzību. Uzmestā lūpa šķita vairs tikai aizmirsusies, priecājoties par mašīnas gaitu un jūtot pretimbraucēju iekārīgos skatus, pamestus uz neparastajiem ratiem.

Paplikā priekšpilsētā, kur tukši būvlaukumi kā netīras plankas mainījās ar dadžu un vīteņu pieaugušajām krāšmatām vai nojaucamām būdām, ceļš metās īsā skaudrā līkumā, kā izsviesta laso cilpa. Laila, tikusi ar to galā, neārstējama auto sportista sajūsmā izdvēsa garā elpā:

„Ai Dievs, kā tā sēž uz ceļa!"

„Žēl, ka nedrīkst palaist drusku ātrāk," Pēteris steidzās ievērpt divsarunu, bet bez panākumiem. Meičas mutē sakniebās, kā orchidejas zieds, apskaujot apēdamu tauriņu.

Architekts sāpīgi saviebās, kā tikko dabūjis pa pirkstiem, klusībā sūtīdams sirsnīgus lāstus Olem, kas tik necilā kārtā pametis novārtā pienākuma apziņu un glēvulīgi aizmucis no goda pilna uzdevuma. Lai arī sākumā vienīgā alga par viņu labo darbu bija saskatāma tikai neveselīgos uztraukumos, un pašiem vienīgais glābiņš rādījās, ieraujoties pazemīgu un naīvu nesaprašu lomās, tā tomēr bija viņu pašu izvēlētā sadzīves kārtība. Viņi viens otram bija solījušies pašķirt māsām ceļu uz vieglāku un jēdzīgāku dzīvi, un darīja to kā spēdami un mācēdami. Viņu veikliba un apsviedība tēviškos pienākumos pašiem likās apskaužama, it seviški ar Lailu, kuŗas noslēgtā daba un iespītība dažos jautājumos, lika aptecēties sirdij.

Kamēr meiča no jaunavas izveidojās pieaugušā sievietē, no centīgas studentes ārstē un apzinīgā dāmā, mājās norisa nepārtraukts kluss kaŗš. Tas bija gatavais moku un ērkšķu ceļš, kamēr meiteni atradināja no domas, ka tai piešķirta žēlastības maize. Laila nīda katru palīdzību ,ja nevarēja dot pretpakalpojumu. Tikai pamazām, viņu iemānot namamātes lomā, Lailā attīstījās sieviška pārākuma apziņa. To seviški veicināja iezemiešu izveidotā ģimenes satversme, pēc kuŗas vīrietis bija tikai tāds kalpiņš pārējo trumpju vidū, kamēr bez sievietes ziņas nedrīkstēja ne oga, ne pīpars iekrist mutē. Garā nobriestot, radās nojauta, ka bez viņas padoma un praktiskā saprāta Olem un Pēteris, neprotot iejusties un piekerties vietējiem tikumiem un ierāžām, viegli var aiziet neceļos. Ar laiku viņai sāka glaimot abu atzītā virskundzība, un viņa sev izskatījās pēc ģimenes īstās galvas, kam allaž uzdzina šausmas vīriešu neprātība naudas lietās. Viņa nebija skopule, it seviški, kad atdarīja pašas maku, bet, izdarot kopējus iepirkumus, it seviški, ja tika gādāts kaut kas viņai, tai bija stingri jātur grožos puišu pārspīlētās kavalieŗu tieksmes. Viņi bija gatavi izsviest naudu tur, kur citam to nedabūtu ārā no kabatas, nepiedraudot ar nāves sodu.

Taču viņa bija pārāk godīga, lai pilnam atklātu brāļa un drauga blēdīgos raksturus, un par jaunu, lai nepaļautos lokaniem zvērestiem. Abi puiši, kara un bēgulības gados likteņa mācīti tikt galā ar dažu labu zvēru cilvēka izskatā, spēlēdamies un bez sirdsapziņas pārmetumiem tēloja priekšā tieši to, kas tai katrreiz glaimoja un neaizkāra nodibinātos uzskatus par pieklājīga un godīga cilvēka dzīves veidu. Izlikdamies, ka laujas meičai vadīties, kā vien tai tīk, viņi to novirzīja tur, kur bija vēlējušies. Viņi gribēja, lai studiju laikā tā būtu atbrīvota no katrām sīkām rūpēm un raizēm, un kad to atbalsts Lailai sāka izlikties aizdomīgi izšķērdīgs, viņi izlietāja spēcīgāko ieroci:

„Tu būsi ārste. Ārstiem te aizliegts maz pelnīt. Grābsi riekšavām naudu un atmaksāsi mums — bijis nebijis."

Tas bija godīgi, taisnīgi un bez lieka sentimenta.

Tas saskanēja ar vietējām ierāžām, un viņai nebija jāmelo, ka studē uz parāda. Iezemieši to saprata. Tas pacēla arī Oles un Pēteŗa labo slavu aberdīniešu acīs. Pēdējie baidījās no izšķērdīgiem dāvinātājiem, vairāk nekā no satiksmes bīstamiem. Ja kāds atļāvās otram uzdāvināt mantu, dārgāku par vienu dolaru, Aberdīnā tādu novērtēja kā svaidīgu raksturu, no kuŗa vienā dienā var sagaidīt, ka tas uzdosies par Jēzu Kristu, bet otrā — dedzinās namus un fabrikas, saņemdams sīknaudu no noziedzīgiem apdrošinātājiem. Kāds praktiskās saimniecības profesors savās asprātībām bagātajās lekcijās izšķērdīgus dāvinātājus pielīdzināja sarkanādaiņiem, kas savā laikā prieeīgi dīrāja pakaušus draudzīgiem ieceļotājiem, bet drīz krita otrā galējībā ,uzdāvinādami veselu kontinentu lielākiem ienaidniekiem, pašiem paliekot uz plikām smilšu un purvāju odu ganībās.

Diemžēl, šīsdienas darījumā nekādi nebija saskatāma lietderība. Auto nebija ne skolas nauda, ne kleita, ne mikroskops. To nevarēja iedot un pateikt — „Tas tēv. Uz pēcmaksu. Kā parasts." Saņēmējs tikpat labi varētu atbildēt — „Paldies. Žēl. Bet, ja man par to jāmaksā ,es gan sev būtu izvēlējies citu."

Tuvojoties mājām, Pēterī atjaunojās brāzmainas pārdomas un ne mazais uztraukums. Visvairāk satrieca Ole, un, pieminot tā dīvainās izrunas, Pēteri pēkšņi pārņēma nespēks.

— Vai tas cilvēks nav iedomājies, ka esmu pircis kāzu dāvanu! — aizdomas nobiedēja ne pa jokam. — Kur veselīgs vīrietis var ņemt tik vecenīgu fantaziju? — Kas gan cits te bija gribēts, ja ne veikli iespēlēt smalkjūtīga ģimenes locekļa īpašumā lietu, kas tam nepieciešama, bet kuŗu bez gudras viltības tam nekādi nevarētu uzdāvināt?

(Turpinājums sekos)

TICĒJUMI UN ZINĀTNES ATZINUMI

VAI AR TICĪBU VAR DZĪ

STUD. THEOL. A. GR

III

FREUDA MĀCĪBA

Īsumā iztirzāsim vēl viena slavena zinātnieka psīchiatra Freuda mācību par viņa atklāto psīchoanalizi.

Freuds (1856-1939) austrietis, studējis Vīnē un Francijā; sarakstījis vairākas ievērojamas grāmatas. Savu ārstēšanas metodi ar psīchoanalizes palīdzību ir spējis pierādīt un padarīt par neapgāžamu faktu.

Vispirms viņš atrada izskaidrojumu histerijai un kā tā ārstējama. Savu teoriju Fr. pamato uz kādu barjēru, kas stāvot starp apziņu un zemapziņu ,kuŗas esot konfliktā. Konfliktā tādā veidā, ka apziņa ne tikai nekā nezinot par zemapziņu, ne arī par tās konfliktu. Tādēļ Freudam radās doma formulēt divus pamatjēdzienus: zemapziņa un šķērslis.

Tālāk viņš apgalvo ,ka daudzos gadījumos šis šķērslis esot par cēloni veselības traucējumiem. Zemapziņas impulsi nenonākot līdz apziņai kāda aizsprosta dēļ, tā radot konfliktu starp apziņu un zemapziņu, kas izpaužoties uz āru nervu kaitēs vai citās slimībās. Minētā aizsprosta nojaukšanai Freuds ieteic lietot viņa izgudroto ieroci — psīkhoanalizi. Tiklīdz ar tās palīdzību barjēra nojaukta — zemapziņas impulsi nonākot apziņas kontrolē un tā novadot veselībai kaitīgo psīchisko reakciju.

Šis ārstēšanas veids ir pretējs ar ticību dziedinātāja plecjai Pēdējais slimajam kaut ko ieteic, bet psīchoanalists klausās, ko slimnieks viņam stāsta. Freuds analīsam pilnīgi noliedz slimajam kaut ko ieteikt no sevis, bet gan mudināt to savas problēmas atrisināt pašam. Viņš atzīst, ka veselībai nāk par labu, ja cietējs visas savas rūpes un bēdas, kas to nospiež, izstāsta kādam citam, kam viņš var pilnīgi uzticēties, Tātad

Freuds slimības cēloni ziņas un zemapziņas kokam psīchoanalizes u šo konfliktu likvidē šķērsli, kas aizsprosto impulsiem ceļu uz apzi uz āru — uz citu cilvē

Ja Freuds nebūtu domāju, viņš, pamatoj vu teoriju, atzītu, ka kalpo arī veselībai.

Katoļticīgajam, ja vi konfesijas dogmai bez miem, viņa priesteris tēvs, kuŗam var visu

Protestanti savās sūdz grēkus Dievam k tā atbrīvojoties no t garīgu disharmoniju slimībām par cēloni

Dieva lūgšanas un šanas mistērija līdz pilnīgi izprasta. Tač nolūks nav to iztirzāt ties par tik, par cik uz šo tematu.

Daļītas bēdas ir pu veca latviešu paruna senči zināja, ka tad, sāsta visu to, kas n kļūst vieglāk. Tikai lieli „dakteŗi" kā Fr zināja, ka pusbēdas veselībai.

Ja nu psīchoanali veselībai derīgu, tad tu jāatzīst arī, ka b būt pakalpo vēl labā visus melnumus no nokraitījis sava Dieva rīdznieka priekšā, n mītējies arī Jaužu a go priesteriem uz vi liegts runāt par to, sūdzē dzirdēšu. A Dievam var visu labi panākumi sagai domās ar viņu run vis mājās. Bet pur kādā citā rakstā, j sakne. Tie, kas atz viņš var pilnīgi uzticēties, Tātad cību, domā, ka Krist

J. TĪDEMAŅA GLEZNU

Atklājot izstādi, ALT's pr-ks A

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

Jāņa Kalmīte vīnete.

(17. turpinājums)

„Ir labi, ja tā var . . . Esi apprecējusi p cilvēku," virsleitnants drusku pasmaidīja sevi joprojām meklēju bijušo — "

Viņa klusēja, kā izvairīdamās no temata.

„Kas ar roku?"

„Nekas, šodien vēl jāparādās ambulancē. drīkstu tās dēļ kavēties Rīgā, Parīt man jābūt

„Māru tev tomēr vajadzētu sameklēt, un dzēja gluži zaudēt sakarus."

„Es nezināju, ka viss tā sagriezīsies, — un ņa maz vēlas mani sastapt. Vai esi viņu manīj jauši — kaut kur?"

„Pavasarī viņa bija pāris reizes šeit."

„Jūs sarunājāties?"

„Neko, — mēs savseicinājāmies, viņa bija kungu."

„Abas reizes?"

„Jā, es drusku brīnījos, ka viņi nāca tais bet varbūt viņa tikai gribēja parādīt, ka nav

„Par to viņa tiešām rūpējusies, pat līdz man atklīda tādas ziņas. Sievietēm reti gadās, ņas ir vienas . . "

„Bet tomēr gadās: vai tu nezini to vislabā Starp citu, kungs, ar kuru viņa šeit parādījās, p sēd pie loga." Gitas kundze drusku nolieca g Maldava pusi.

„Tas ir sasodīti interesanti," pēkšņi iesauc leitnants, nevarēdams attūrēties, nepaskatīj virzienā, bet nolaida skatu, apzināmies, ka z izrādīšana par strauju. „Vai tu domā, ka viņš gaidīt Māru šeit?"

Gitas kundze smaidīdama paglāstīja vir „Kā tu iekarsti, Andrej! Es nezinu, varbūt, vi gaida, varbūt tā ir nejaušība. Tu jau varētu paprasīt."

ĀS

un zīmē pazista-
iņai bija galvenā
ā Gvendolina.
erādījās, jo kāds
vaigā un tā sa-
eistumu. Beidzot
ndiešu filmu Go-
arī bija lieliska
„Yakimura", kur
nepiedalījās, bet
omija Shneidere
Šneideri. Filmā
e Sisi" Romija
zarienes Elizabe-
filmu slēdza 10.

VOJUMI

rā pēc apbalvo-
nas bija dzirda-
i, kā aplausi. Lē-
palma piešķirta
filmai „Friendly
Valstis). Spe-
filmu „Viņi mī-
un „Septītais
Spānāla god-
scenārija filmai
ienība). Tās
920. gadā,
e, kas vai nosā-
virsnieku, iemī-
stāts viņas uzrau-
iņas no Kolčaka
aliek kādā vien-
rīnojama ir Izol-
le un izteiksme,
ai stāsta par Ro-
viņš viņu sauc
nu. Tomēr, kad
pretī balgvardu
nošauj.
nārists Roberts
).
— italiete Džul-
tēlojumu filmā
Labākais aktie-
lmā Miera ieleja
Labākā selekcija:
„kam jāmirst"
s: Zelta palma
„Īss stāsts" (Ru-
lvaspilsēta" (Ka-
sarā" (Rietumvā-
ūras zvejnieki"
ivālu slēdza Fran-
ministrs. A. O.

FORMOZĀ KĻŪST VĒSĀKS

Formozas virzienā kļūst vēsāks Sav. Valstis gatavojas samazināt Formozā nodarbināto amerikāņu skaitu. Runā arī par tur stacionētā militārā personāla samazināšanu.

Vašingtonā. Formozas kļūniešu pretamerikāniskās demonstrācijas, kuru rezultātā tika pilnīgi izdemolēta Sav. Valstu sūtniecība un vairāki sūtniecības darbinieki ievainoti, Čankgkaišekam maksās vairāk nekā tikai zaudējumu atlīdzināšanu ar pašu amerikāņu dolariem.

Sav. Valstu valdība paziņojusi, ka jau tuvākā laikā uzsāks samazināt Formozā stacionēto amerikāņu civilistu skaitu. Pirms demonstrācijām par šādu plānu nekas vēl nebija dzirdēts, kaut gan Sav. Valstu Ārlietu ministrija aizrāda, ka par amerikāņu skaitu samazināšanu Formozā esot domāts jau agrāk. Sav. Valstu aizsardzības ministrs Vilsons mīklaini izteicās, ka pagājušās nedēļas demonstrācijas liekot domāt par nacionālistu Ķīnas palīdzības programmas varbūtēju revidēšanu.

Dr. Lyon's

ZOBU PULVERIS
UZTUR JŪSU ZOBUS
BALTĀKUS

Uztur saldenu elpu. Palīdz uzturēt zobus labākā kārtībā, uztur tos aizvien baltus un tīrus. Atcerieties — kalpo ilgākam laikam nekā zobu pasta.
Tikai 33 c

ONLITE VILLA

EDALE, Ont., Kanadā
Burnt River 16, Ring 31
mas istabas vasarniekiem
z vēlēšanos ar UZTURU
PŪTAS VIETA ● PELDĒŠANĀS
ŅĀS ● LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA
IZĪRĒ LAIVAS
iniet telpas jūsu brīvdienām. Zvanīt dienā
, vakarā LE 2-2208, Toronto.
Laipni lūdz:
M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

a tur, kur bija vēlējušies. Viņi gribēja, lai stu-
laikā tā būtu atbrīvota no katrām sīkām rūpēm
izēm, un kad to atbalsts Lailai sāka izlikties aiz-
i izšķērdīgs, viņi izlietāja spēcīgāko ieroci:
u būsi ārste. Ārstiem te aizliegts maz pelnīt. Grāb-
kšavām naudu un atmaksāsi mums — bijis nebi-

Tas bija godīgi, taisnīgi un bez lieka sentimenta.
Tas saskanēja ar vietējām ierašām, un viņai nebi-
melo, ka studē uz parāda. Iezemieši to saprata.
acēla arī Oles un Pēteŗa labo slavu aberdīniešu
Pēdējie baidījās no izšķērdīgiem dāvinātājiem,
k nekā no satiksmes huligāniem. Ja kāds atļāvās
uzdāvināt mantu, dārgāku par vienu dolaru,
dīnā tādu novērtēja kā svaidīgu raksturu, no ku-
ienā dienā var sagaidīt, ka tas uzdosies par Jēzu
tu, bet otrā — dedzinās namus un fabrikas, sa-
iams sīknaudu no noziedzīgiem apdrošinātājiem.
s praktiskās saimniecības profesors savās asprātī-
bagātajās lekcijās izšķērdīgus dāvinātājus pielī-
aja sarkanādainiem, kas savā laikā priecīgi dīrā-
akaušus drandzīgiem iecelotājiem, bet drīz krita
galējībā ,uzdāvinādami veselu kontinentu lielā-
ienaidniekiem, pašiem paliekot uz plikām smil-
m purvāju odu ganībās.

Diemžēl, šīsdienas darījumā nekādi nebija saska-
a lietderība. Auto nebija ne skolas nauda, ne klei-
ne mikroskops. To nevarēja iedot un pateikt —
s tev. Uz pēcmaksu. Kā parasts." Saņēmējs tikpat
varētu atbildēt — „Paldies. Žēl. Bet, ja man par
āmaksā ,es gan sev būtu izvēlējies citu."

Tuvojoties mājām, Pēterī atjaunojās brāzmainas
domas un ne mazais uztraukums. Visvairāk satrie-
Ole, un, pieminot tā dīvainās izrunas, Pēteri pēk-
pārņēma nespēks.

— Vai tas cilvēks nav iedomājies, ka esmu pircis
u dāvanu! — aizdomas nobiedēja ne pa jokam. —
r veselīgs vīrietis var nemt tik veceņīgu fantaziju?
Kas gan cits te bija gribēts, ja ne veikli iespēlēt
ļkjūtīga ģimenes locekļa īpašumā lietu, kas tam
ieciešama, bet kuŗu bez gudras viltības tam nekā-
nevarētu uzdāvināt!

(Turpinājums sekos)

TICĒJUMI UN ZINĀTNES ATZINUMI

VAI AR TICĪBU VAR DZIEDINĀT SLIMĪBAS?

STUD. THEOL. A. GRIGALS

III

FREUDA MĀCĪBA

Īsumā iztirzāsim vēl viena slavena zinātnieka psīchiatra Freuda mācību par viņa atklāto psīchoanalizi.

Freuds (1856-1939) austrietis, sjudējis Vīnē un Francijā; sarakstījis vairākas ievērojamas grāmatas. Savu ārstēšanas metodi ar psīchoanalizes palīdzību ir spējis pierādīt un padarīt par neapgāžamu faktu.

Vispirms viņš atrada izskaidrojumu histerijai un kā tā ārstējama. Savu teoriju Fr. pamato uz kādu barjāru, kas stāvot starp apziņu un zemapziņu ,kuŗas esot konfliktā. Konfliktā tādā veidā, ka apziņa ne tikai nekā nezinot par zemapziņu, ne arī par tās konfliktu. Tādēļ Freudam radās doma formulēt divus pamatjēdzienus: zemapziņa un šķērslis.

Tālāk viņš apgalvo ,ka daudzos gadījumos šis šķērslis esot par cēloni veselības traucējumiem. Zemapziņas impulsi nenonākot līdz apziņai kāda aizsprosta dēļ, tā radot konfliktu starp apziņu un zemapziņu, kas izpaužoties uz āru nervu kaitēs vai citās slimībās. Minētā aizsprosta nojaukšanai Freuds ieteic lietot viņa izgudroto ieroci — psīchoanalizi. Tiklīdz ar tās palīdzību barjēra nojaukta — zemapziņas impulsi nonākot apziņas kontrolē un tā novadot veselībai kaitīgo psīchisko reakciju.

Šīs ārstēšanas veids ir pretējs ar ticību dziedinātāja pieejai Pēdējais slimajam kaut ko ieteic, bet psīchoanalists klausās, ko slimnieks viņam stāsta. Freuds analizētam pilnīgi noliedz slimajam kaut ko ieteikt no sevis, bet gan mudināt to savas problēmas atrisināt pašam. Viņš atzīst, ka veselībai nāk par labu, ja cietējs visas savas rūpes un bēdas, kas to nospiež, izstāsta kādam citam, kam viņš var pilnīgi uzticēties. Tātad Freuds slimības cēloni saskata apziņas un zemapziņas konfliktā, pie kam psīchoanalizes uzdevums ir šo konfliktu likvidēt, nojaucot šķērsli, kas aizsprosto zemapziņas impulsiem ceļu uz apziņu un tālāk uz āru — uz citu cilvēku.

Ja Freuds nebūtu žīds, tad es domāju, viņš, pamatojoties uz savu teoriju, atzītu, ka grēku sūdze kalpo arī veselībai.

Katoļticīgajam, ja viņš tic savas konfesijas dogmai bez aizspriedumiem, viņa priesteris ir jau kā tēvs, kuŗam var visu uzticēt.

Protestanti savās baznīcās izsūdz grēkus Dievam kopīgā sūdzē, tā atbrīvojoties no tā, kas rada garīgu disharmoniju un var būt slimībām par cēloni (Freuds).

Dieva lūgšanas un grēku sūdzēšanas mistērija līdz šim nav vēl pilnīgi izprasta. Tāču šī raksta nolūks nav to iztirzāt, bet pieskarties par tik, par cik tas attiecas uz šo tematu.

Dalītas bēdas ir pusbēdas, saka veca latviešu paruna. Tātad jau senči zināja, ka tad, ja otram izsāsta visu to, kas nospiež, pašam kļūst vieglāk. Tikai nebūdami tik lieli „dakteŗi" kā Freuds, viņi nezināja, ka pusbēdas ir arī „zāles" veselībai.

Ja nu psīchoanalizi atzītu par veselībai derīgu, tad katrā ziņā būtu jāatzīst arī, ka baznīca te varbūt pakalpo vēl labāk, jo tas, kas visus melnumus no sirdsapziņas nokratījis sava Dieva vai tikai gārīdznieka priekšā, nebūs kompromitējies arī ļaužu acīs. Katoļticīgo priesterim uz visstingrāko noliegts runāt par to, ko viņš grēku sūdzē dzirdējis. Arī protestanti Dievam var visu uzticēt. Tāpēc labi panākumi sagaidāmi, ja savās domās ar viņu runā baznīcā, nevis mājās. Bet par to būs runa kādā citā rakstā, jo tam ir dziļa sakne. Tie, kas atzīst kristīgo ticību, domā, ka Kristus brīnumdarbi slimību dziedināšanā nav pielīdzināmi citiem piemīnētajiem vēsturiskiem notikumiem, ne arī zinātniski vai dogmatiski izskaidrojami.

Tie atzīst, ka Kristus ir bijis pārdabiska persona, kas ar savu garīgo „Es" iedarbinājis citai pasaulei piederošus spēkus, kuŗi slimos darīja veselus un mirušos modināja.

Jēzus, garīgi dzīvodams, citā pasaulē, bijis ne tikai pats ar šo savādo spēku bagātīgi apveltīts, bet spējis uz laiku ietekmēt arī savus mācekļus, jo Kristus mācību sludinādami, arī viņi darījuši dziedināšanas brīnumus.

Pirmajos kristīanisma gadu simteņos slimību ārstēšana bijusi kristīgās ticības sludinātāju mācības lielākā sastāvdaļa, arī prakse. Tad, daudzu gadsimtu tecējumā, interese par to atslābusi, bet pēdējos gados atkal atdzīvojusies.

Turpinājumā: Jaunākie pētījumi.

Indra Gubiņa

KASTAŅZIEDS

Sniega pārsla vasaras dienā —
Balti samtainais kastaņa zieds.
Tavā smaržā saldā un liegā
Atnāk bijušais jaunības prieks.

Turu tevi — brīnumu — plaukstā.
Katru gadu tu esi tā dzirkstis,
Manu prieku uzšale kas augstāk,
Debesīs pārstais kastaņa pirkstes!

Ksenija Brante Dziesmu svētkos

Starp tālajiem viesiem Dziesmu svētkos bija arī mūsu populārā dziedone Ksenija Brante, kas atzinīgi izteicās par 700 dziedātāju sniegumu, izņemot vīru kori, kuŗa priekšnesums bijis par klusu.

Māksliniece ieradās arī Sv. Andreja baznīcā, lai noklausītos T. Ķeniņa „Pravietis Daniels" atskaņojumu.

K. Brante paskaidro, ka viņa Jujorkā saistījusies kādā vācu varietē trupā, kuŗ saņem labu mēnešalgu. Viņa neesot atmetusi nodomu sniegt koncertus tautiešiem lielākajos latviešu centros. Iespējams, ka jau šinī rudenī viņa viesosies arī Toronto.

DĀMU VALSIS ST. KATARĪNĒS

Hamiltonas DV drāmatiskā kopa ar savu pieredzē bagāto režisori Lidiju Lapsu pieskaitāma tai teatŗa ļaužu grupai, kas, izvēloties repertuāru, nebaidās ne no kādām grūtībām. Pēc izrādēm pašu mājās, Kičenerā un Londonā — St. Katarīnēs viņi stājās ceturto reizi, skatītāju priekšā ar L. Auzānes - Vītoliņas lugu „Dāmu valsis". Šajā lugā darbojas tikai 5 personas, galveno lomu tēlotājiem, īstas mīlas un apskaidrotas dvēseles meklējumos rodas situācijas, kas prasa dziļu un pārdomātu tēlojumu, patiesībā jau profesionālu līmeni.

Ar īsti apskaužamu veiksmi, tāļu pāri visām savām līdzšinējām lomām, Gundega Upīte izjustā, pārliecinošā tēlojumā sniedza labu jaunās konservatorijas absolventes Gunas Zvaigznes tēlu.

Lielisks pretspēlētājs smagojos Reiņa mīlas pārdzīvojumos bija Zigedonis Upīte.

Nekaunīgi veikls pat kļūmīgās situācijās, kad jaunā sieva viņu šķeršļu. L. Kalvāne tēloja labi, bet, piekļer, dāvinot pārles nakts lokāla dejotājai par uzdzīvi — viņš nesamulst, bet pāriet ātrā pretuzbrukumā. Viņu abu spēle, sevišķi otrā cēlienā, bija tā, kas lugai deva īsto „dzīvības sulu", un radīja ciešu kontaktu ar skatītājiem.

Dzīvē mēreno un nesatricināmo konservatorijas profesoru Eduārdu Kauguru tēloja Jānis Vilks, viens no Hamiltonas trupas paša „mugurkaula", kuŗu redzam gandrīz vai visos kopas iestudējumos. Viņa profesors bija labs, tikai varētu vēlēties lēnāku valodu un skaidrāku galotņu izrunu.

„Gaisa jaucēju" un intriganti, arī konservatorijas absolventi Ilonu Zemzari tēloja Lizete Kalvāne. Viņas cīņa un paņēmieni, lai iegūtu iekāroto Reini, nepazina nekādu „Ar skandālu mākslā es gribu atbildēt skandāliem dzīvē un to radītājiem farizejiem!"

Parīzes archibīskaps Peirefitam pieprasīja šīs grāmatas manuskriptu ieskatam pirms tā publicēšanas. Kad Peirefits atteicās to darīt, katoļu baznīca draudēja ar grāmatas izsludināšanu tā sauc. „Indeksā" (aizliegums visiem katoļiem šo grāmatu lasīt). Bet nekas tamlīdzīgs nenotika, jo baznīca labi apzinājās, ka šāda rīcība interesi vēl tikai pavairotu. Katrā ziņā Peirefits savās grāmatās, kā jau teicu, nav meklējis sensāciju, bet centies rādīt tajās „mazu pasauļu gaisotni lielajā pasaulē".

Tikko iznākušajā grāmatā „Maltas kavalieri" viņš raksta par Jeruzālemes Sv. Jāņa ordeni, kas plašākām masām pazīstams ar nosaukumu Maltas ordenis. Šo ordeni un tā mērķus tin mistika, kaut gan zināms, ka tajā biedri ir daudzi prominenti ļaudis. Vispār par rakstnieciību Peirefits izsakās, ka romānu rakstīšana viņam esot sevis atbrīvošana no zināšanas sārņiem un piemērs citiem, kā vajag dzīvot, — vai arī kā nevajag. Varam gandrīz noteikti apgalvot, ka šo jauno grāmatu lasīs vēl vairāk nekā iepriekšējās, jo ar savu francisko valodas veiklību, ar tā saucamo rakstīšanu „starp rindām" Peirefits būs atvēris daudzas durvis uz tādām lietām, kas pasaulei līdz šim nebija pazīstamas.

Vidusjūras krastā Kannās sācies atkal gadskārtējais internacionālais filmu festivāls. Tur ir sabraukušas vai pus pasaules filmu slavenības un tie, kas par tādām reiz grib būt. Vissiespaidīgāk līdz šim Kannās ir uzvedies „80 dienās ap zemes lodi" producents un, kā franču žurnālisti ar sarkasmu mīļi teikt, Elīzabetes Teilores vīrs, Mikaēls Tods. Viņš, kuŗa filma pielaista festivālā tikai ārpus konkurences un izrādīta svētku atklāšanā, ir ieaicinājis pusdienās visus 500 žurnālistus, kas pašreiz atrodas Kannās. 80 minūšu ilgā uzrunā — jāpiezīmē, ka Tods ir ļoti atjautīgs un interesants runātājs — viņš ir nonievājis un apmētājis dubliem Kannu festivāla rīkotājus un organizāciju. Sak, godalgu jūs man tā kā tā nedosit. Interesanti ir franču žurnālistu jautājumi un Toda atbildes:

„Vai esat ar savu filmu apmierināts?"

„Jā, jo tā man ienesa daudz naudas;" atbilde ir tāda, kādu to var sagaidīt no katra amerikāņa.

„Vai pēc šīs filmas jūs varat mierīgi gulēt?"

„To jūs prasiet manai sievai!"

Un tomēr visas kritikas, kas Francijā parādījušās par Toda filmu, to slavē vai debesīs, par tās atjautīgajām misenscēnām, labo personāža sastāvu un patīkamo vieglumu. Franči saka, ka šī filma nav pretendējusi uz neko vairāk kā labu kasi — un to arī ieguvusi.

Mums tas būtu jāsaprot tā — filma ir amerikāniska un negrib būt nekas cits kā amerikāniska. Tāpēc kritika var būt arī laba!

Dzūls Dasēns, turpretim, kuŗa filmu kā pirmo izrādīja festivāla žūrijai, tiek nolikts līdz pēdējai iespējai. Savā filmā „Tas, kam jāmirst" Dasēns ir kādas Kristus ciešanu spēles dalībniekus apskatījis viņu privātajā dzīvē. Kādas Grieķijas sādžas garīdznieks sadala lomas ciešanu spēlēm: ciema prostituētā ir Marija - Madalēna, aitu gans — Kristus, kalējs — Jūdass. Zinot Bībeles stāstus, skatītājam būs skaidrs, ka kalējs filmas kulminācijā nodurs aitu ganu.

Franču kritiķi šai filmai pārmet to, ka vispārcilvēcīgas temas filmā ir parādītas divos tik dažādos laikmetos — divi tūkstoši gadu laikā nav mainījies dialogs, proti, grieķu sādžiniekiem runā ar vārdiem, ko būtu teikuši ļaudis Jērūzalemē Kristus krustā sišanas laikā. Nekas nav tiem labs — ne tema ,ne fotogrāfija, ne režija.

Mums tas būtu jāsaprot tā — Dzūls Dasēns ir viens no ievērojamākiem amerikāņu filmu režisoriem, kas veikli pratis vienkāršās kriminālfilmās ievīt pa cilvēciskam motīvam. Viņš ir emigrējis uz Parīzi ar saviem miljoniem, bet arī ar savu ļoti kreiso nostāju, un grib konkurēt ar franču filmu varenajiem, Francūzim vispirms jau ļoti nepatīk amerikāņu dolāra vara. Kopš Ungārijas notikumiem tiem nepatīk arī viss, kas ir kreiss, jo Francijā pašā šāda novirziena ļaužu ir vesels birums.

Zirgu sacīkstes arī esot māksla, apgalvo kāds franču žurnālists. Tāpat, liekas, domā arī tie, kas princim Ali Kānam devuši labu padomu: „Kādēļ jūs, princ, nepārdodat savas gleznas, kuŗas jūs pa ilgiem gadiem esat sapirkušies pie saviem draugiem Difī un Utrilo? Jūsu uzmanība pašreiz ir pievērsta vairāk jūsu dzīvajiem zirgiem nekā Difī gleznotājiem. Bez tam jūs aplaimosit modernās mākslas mīļotājus visā pasaulē, kas seko gleznu tirgum Parīzē . . . "

Un tā princis Ali ir nolēmis pārdot 52 gleznas, starp kuŗām, bez jau augstāk minētajiem autoriem ir arī Degā pašportrets un piecas Vlaminka gleznas.

Tūlīt pēc 2. pasaules kara francūzi paši centās iepirkt, cik vien iespējams, daudz gleznu. Pēc pāris gadiem šīs gleznas jau par augstāku cenu pārgāja mākslu mecenātu, kollekcionāru vai arī vienkāršu bagātnieku rokās, kam tobrīd nebija, kur naudu likt. Ja nu pienāk brīdis, kad naudu var izlietāt jaunu daudzsološu kumeļu iegādei, vai arī tādu kumeļu pirkšanai, kas var atnest lielus zaudējumus pārsteidzīgās derībās septiņos ap Parīzi esošajos hipodromos, tad nav grūti no mākslas darbiem šķirties . . .

Bet princis Ali tāču nav francūzis. Viņš pasaules mākslu neskata ar subjektīvajām francūža acīm.

A. V.

FRANCŪŽI UN MĀKSLAS PASAULE

Piezīmes par satraukumiem literātūras, filmu un glezniecības pasaulē

Šeršadsmitā maijā Parīzē iznāca piektā Rodžera Peirefita grāmata — Maltas kavalieŗi, un līdz ar to izcēlās piektais skandāls šī rakstnieka karjērā. Peirefits, kas savu karjēru sāka kā diplomāts, bet kas nevarēja panest diplomātu dzīvi, kā viņš pats izsakās — tās farizejiskuma dēļ, tagad ir viens no visvairāk lasītajiem autoriem Francijā. Ar savu otro grāmatu „Ambasādes" un tās turpinājumu „Ambasāžu gals" šis rakstnieks sacēla veselu viesuli franču diplomātu un politiķu starpā, kuŗu sejas šais grāmatās bija zīmētas pilnīgā sniegumu, izņemot vīru kori, kuŗa priekšnesums bijis par klusu.

Mākslinieces ieradās arī Sv. Andreja baznīcā, lai noklausītos T. Ķeniņa „Pravietis Daniels" atskaņojumu.

K. Brante paskaidro, ka viņa Jujorkā saistījusies kādā vācu varietē trupā, kuŗ saņem labu mēnešalgu. Viņa neesot atmetusi nodomu sniegt koncertus tautiešiem lielākajos latviešu centros. Iespējams, ka jau šinī rudenī viņa viesosies arī Toronto.

J. TĪDEMAŅA GLEZNU IZSTĀDE BOSTONĀ

Atklājot izstādi, ALT's pr-ks A. Cekulis sveic mākslinieku. Grāvīša foto.

„Dāmu valsi" tēlōja: 1. r. no kr. J. Vītols, L. Kalvāne, režisore L. Lapsa, G. Upīte un J. Vilks. 2 r.: J. Dubinskis, A. Vilka, Z. Upīte un E. Brīvkalns. J. Ligera uzņ.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

ROMĀNS

Jāņa Kalmītes vinete.

(17. turpinājums)

„Ir labi, ja tā var . . . Esi apprecējusi prātīgu cilvēku," virsleitnants drusku pasmaidīja sevī. „Es joprojām meklēju bijušo — "

Viņa klusēja, kā izvairīdamās no temata.

„Kas ar roku?"

„Nekas, šodien vēl jāparādās ambulancē. Es nedrīkstu tās dēļ kavēties Rīgā. Parīt man jābūt rotā."

„Māru tev tomēr vajadzētu sameklēt, un nevajadzēja gluži zaudēt sakarus."

„Es nezināju, ka viss tā sagriezīsies, — un vai viņa maz vēlas mani sastapt. Vai esi viņu manījusi, nejauši — kaut kur?"

„Pavasarī viņa bija pāris reizes šeit."

„Jūs sarunājāties?"

„Neko, — mēs sasveicinājāmies, viņa bija ar kādu kungu."

„Abas reizes?"

„Jā, es drusku brīnījos, ka viņi nāca taisni šeit, bet varbūt viņa tikai gribēja parādīt, ka nav viena."

„Par to viņa tiešām rūpējusies, pat līdz frontei man atklīda tādas ziņas. Sievietēm reti gadās, ka viņas ir vienas . . . "

„Bet tomēr gadās; vai tu nezini to vislabāk? . . . Starp citu, kungs, ar kuŗu viņa šeit parādījās, patlaban sēd pie loga." Gitas kundze drusku nolieca galvu uz Maldava pusi.

„Tas ir sasodīti interesanti," pēkšņi iesaucās virsleitnants, nevarēdams atturēties, nepaskatījies loga virzienā, bet nolaida skatu, apzināmies, ka ziņkāres izrādīšana par trauju. „Vai tu domā, ka viņš varētu gaidīt Māru šeit?"

Gitas kundze smaidīdama paglāstīja viņa roku. „Kā tu iekarsti, Andrej! Es nezinu, varbūt, viņš kādu gaida, varbūt tā ir nejaušība. Tu jau varētu viņam paprasīt."

„Diezgan smieklīgi prasīt svešam cilvēkam, vai viņš negaida manu bijušo sievu!"

„Bet vēl smieklīgāk nekā nepasākt, ja tiešām gribi viņu satikt."

„Es neesmu teicis, ka gribu viņu satikt, Es pat nebūtu noskumis, viņu pazaudēdams, bet tagad ir grūti laiki, katrs dzīves gabals, katrs cilvēks liekas svarīgs, pat es sev sāku likties nozīmīgs," viņš iesmējās ar kādu zēnišķu smaidu, kas pēkšņi pārvērta viņa sejas nopietno izteiksmi bezbēdīgā un jautrā, tik brīnišķā, ka kundze Gita noskuma.

Viņa nevarēja šo cilvēku paturēt — nekam, varbūt neviens to nevarēja, atskaitot balševiku režīmu, kas nerēķinās ar cilvēku jaukumu. Tādēļ viņa kādreiz bija centusies glābt šo vieglprātīgo brīnumu.

Maldavs skatījās no malas un nebija izbrīnējies ne par ko.

— Aiz šādām sejām slēpjas vislielākās muļķības, ja tas būtu Drobe, — viņš domāja.

„Andrej," teica Gitas kundze," ja tu neizliecies un tiešām meklē Māru, tur sēd cilvēks, kas varētu kaut ko zināt. Es piedāvāšu glāzi konjaka. Vai ne? Tas, tacu visvienkāršākais iepazīšanās veids."

Virsleitnants pamāja ar galvu.

Gitas kundze iznesa paplāti ar divām brūnā šķidruma glāzītēm un ar visjaukāko smaidu tās pasniedza Linardam.

„Piedodiet, mūsu kaŗavīri novērojuši, ka esat nopietnā garastāvoklī un ka jums varbūt derētu kaut kas pie kafijas."

Linards apmulsa, it kā pārdomādams, ko šis pārsteigums nozīmē, tad iesmējās un runāja: „Paldies, tā ir liela laipnība — patiesi — ", viņš meklēja naudu.

„Jums nav jāmaksā, tas ir pasniegts."

„Jā, protams, cik muļķīgi iedomāties, ka man pašam jāmaksā, es esmu neattapīgs, piedodiet!"

Viņš drusku pasmaidīja, pamādams ar roku kaŗavīru sabiedrībai un nodzēra pusglāzi. Virsleitnants nedzēra, tikpat vēsu seju kā agrāk atmādams ar galvu.

Linards izdzēra glāzi līdz galam un it kā gudroja, ko iesākt ar otru. Viņš pabeidza kafiju, grozīdams glāzi un mirkli cieši uzlūkodams virsleitnantu, pārdomādams, vai iet klāt un iepazīties.

Spalgi sirēnas kaucieni pārtrauca visu domas un nodomus, vēstījot gaisa traukšmi.

Viesi pabeidza brokastis un glāzes.

„Uznāksit vēl augšā?" apvaicājās Gitas kundze.

„Es domāju gan, ja trauksme neievilksies," teica virsleitnants.

„Es pati reti eju pagrabā, bet pēc noteikumiem man tomēr kafejnīca jāslēdz," atvainojās saimniece.

Trauksmes bija biežas ,kaut gan lielāki krievu bumbvežu uzbrukumi nenotika; pašā pilsētā bumbas krita reti, tie bija vairāk nelaimes gadījumi nekā trāpījumi no krievu puses.

Atskanēja pirmie zenītartilerijas šāvieni.

Kaŗavīri un Linards sastapās pie izejas durvīm.

„Atļaujiet iepazīties, mans vārds Maldavs," viņš teica, sniegdams roku katram un pamādams ar galvu, klausīdamies viņam nosauktos uzvārdos, likās, viņš tos zināja.

Tikai jaunākā roku viņš paturēja brītiņu ilgāk un atkārtoja: „Jaunsārts — dzejnieks, ja nemaldos? . . . "

„Man savukārt liekas, ka esam kaut kur agrāk tikušies, Maldava kungs," teica Ārens, visiem dodoties lejā pa kāpnēm.

„Iespējams, bet šais dienās daudziem liekas, ka viņi kaut kur agrāk tikušies, un daudzi savukārt nevar viens otru atrast. Nejaušības izšķir un saved. — Paldies par konjaku, laikam arī stiprā kafija jūsu nopelns, citās dienās tādu šeit nedabūju."

„Vai jūs te bieži iegriežaties?" jautāja virsleitnants.

„Nē, ļoti reti, neesmu bijis kafejnīcu cienītājs arī labākos laikos, bet reizēm pagadās.

Viņi izgāja uz ielas un apstājās lievenī starp kafejnīcas kolonnām, kur bija sastājušies arī citi ziņkārīgi garāmgājēji.

Trauksmes neuztvēra pārāk nopietni, dažs nokāpa pagrabā, pēc laiciņa atkal iznākdams apskatīties, kā zenītartilērija tiks galā ar uzbrucēju.

Bija gaišs pusdienas laiks, ar retiem baltiem mākoņiem ,starp kuŗiem kustējās melni punkti. Ap tiem koncentrējās zenītartilerijas sprādzieni, kas reizēm pārgāja nepārtrauktā dunoņā. Lidmašīnas nāca ar saules no dienvidu puses pāri Daugavai un bija sākumā grūti saskatāmas. Formācija bija izkliedēta, daža lidmašīna nāca augstāk, cita zemāk, pāris vēl meklēja aizsegu retajos mākoņos .

„Nav nekas nopietns," noteica virsleitnants, iesmēķēdams cigareti.

„Palūk — pirmais nelaimīgais," Ārens rādīja uz kādu lidmašīnu, kuŗai pēkšņi astē izšāvās liesmiņa, kas izvērtās melnā dūmu puškī, lidmašīnai slaidā lokā drāžoties lejā.

„Vēl divi . . . " teica Maldavs.

„Divi trāpījumi ar reizi, strādā labi," slavēja Jaunsārts, vērodams, kā divām lidmašīnām atkal uzliesmoja aste. „Un trešais — tam vairs nav izredžu!"

Lidmašīna izjuka gabalos kā pūkainis. Divas pirmīt trāpītās, laidās zemāk, atstājot aizmugurē arvien platāku dūmu švīku. Tad viena sāka virpuļot un nāca lejā gluži stāvus. Otra laidās zemāk, un no tās pēkšņi atdalījās maza svītriņa, kas lejāk izplauka baltā tulpē, pamazām līgani plivojot, kamēr pazuda aiz ielas namu kontūrām.

„Paguva nabags izlēkt," murminaja dzejnieks, sekodams izplētņa planējumam, it kā tā būtu viņa jaunākā atskaņa, kas beidzot laimīgi novietojusies rindas galā.

„Ūū — cik nelabi," ierunājās Ārens.

Virsleitnants bija pārtraucis smēķēt, drusku pavaikstot plecus pēc Ārena piezīmes. „Kāda starpība — vai nāve zemē vai gaisā? Tikai skaistāk izskatās . . . "

„Tiem, kas skatās, — ne pašam. Nevar noliegt, ka instinktīvas simpatijas visumā pievēršas laimīgajam ar izplētni Tagad viņš nav vairs bolševiks, bet krītoša cilvēka simbols . . . Nav patīkami mirt tik skaistā dienā skatoties saulei acīs," runāja Ārens.

Dzejnieks skatījās mākoņos sadrūmis, pat smaidīgā rieva ap muti bija iespiedusies tik asi, ka pauda rūgtumu.

Pārpalikušās lidmašīnas pagriezās atpakaļ un laidās projām zemā lidojumā, apgrūtinot zenītartilerijas tēmēšanu.

Garš sirēnas kaucienš vēstīja trauksmes beigas.

„Nu — iesim atpakaļ, Gitas kundzei, droši vien, vēl kāds konjaks pataupīts atvadām. Nāciet līdzi," vēdināja Ārens, pavērzdamies pret Maldavu.

(Turpinājums sekos)

IZĪRĒ TELPAS
VIESĪBĀM - KĀZĀM
u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGĀDA DZĒRIENU ATĻAUJAS

OPTIKIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
288 St. Clair Ave., W.
Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

DĀMU FRIZIERSALONS
OLGA SVETULEVIČS
2231 Dundas St., W. Tel. LE 4-4644, Toronto

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sievietēm un veneriskās slimībās
6587 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

ZOBĀRSTA A. PODNIEKA ģimene
paziņo draugiem un pazīstamiem, ka esam mainījuši dzīves vietu.
Jaunā adrese: 11 LYALL AV., TORONTO 13, Ont. TEL.: OX 9-8042.

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodās

LABI DARĪTS DARBS!

Kopš 1945. g. vairāk kā 1.400.000 jauniebraucēju ir ieceļojuši Kanadā no visām pasaules malām, atvedot lielu zināšanas, izglītības un pieredzes bagātību.

Šodien, tāpat kā pagātnē, jauniebraucēju iespaids Kanadas augšanā un attīstībā ir ļoti svarīgs:

- kultivējot un attīstot lielus zemes gabalus zemkopībai;
- palīdzot rūpniecības attīstībā un izplatīšanā un iekārtojot daudzus jaunus rūpniecības pasākumus;
- strādājot mūsu milzīgo ziemeļu raktuvēs un mežos;
- dodot jaunu ierosmi un talantus mākslā, mūzikā, drāmā un citos kultūras laukos;
- bet pāri visam, ģimenes ar stiprām mīlestības saitēm, kur bērni — Kanadas nākotne — var dzīvot laimīgi un veselīgi.

Strādājot roku rokā ar citiem kanadiešiem, jauniebraucēji ir izpelnījuši visas nācijas pateicību par viņu pūlēm, palīdzot izveidot Kanadu par vērtīgāku zemi.

DEPARTMENT OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

J. W. PICKERSGILL, Minister. — LAVAL FORTIER, Q. C., Deputy Minister.

Aiz dzelzs aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Pēteris Ēteris

„ — „Cīņas" redakcijā vienreiz atnāca īsa telegramma uz Pētera Ētera vārda: „Būsim pie jums pirmdienas rītā nejēdzību dēļ, kas notiek Auces rajona rūpkombinātā.

— Kombināta strādnieks Karlovs."

Kārlis Sausnītis (istais Pētera Ētera vārds) auciniekus veltīgi nogaidīja vairākas stundas. Tanī vakarā atskanēja telefona zvans no Auces: „Lūdzam paziņot Pēterim Ēterim, ka kombināta strādnieki atvainojas par savu neakurātību, bet braukt uz Rīgu nav vairs vajadzības. Kaq rūpkombināta direktors uzzināja par mūsu telegrammu Pēterim Ēterim, viņš tūlīt novērsa nejēdzības. Novēlam veselību Pēterim Ēterim."

Bet popularitātei ir arī savas ēnas puses. „Cīņas" partijas organizācijas sekretāram piezvanīja no viena rajona finanču nodaļas, kur ieradies kāds, kas nosaucies par Pēteri Ēteri: „Esmu savācis kompromitējošus materiālus par finanču nodaļas darbību. Ja nesamaksāsit nodokļi pilsonim (seko uzvārds), es uzrakstīšu feļetonu." — Beigas noritēja milicijā, kur nogādāja krāpnieku, kas gribēja izmantot feļetonista labo vārdu..

Kārlis Sausnītis buržuju Latvijā kā 17. g. v. zemnieka zēns, mēģināja savu spēku žurnālistikā. Viņš rakstīja feļetonus un dzejoļus „Pēdējā Brīdī". Gandrīz visu iespieda, bet nekādu padomu vai palīdzību no redakcijas nesaņēma.

Par profesionālu žurnālistu K. S. kļuva tikai padomju laikā — 1940. gadā, kad sāka darboties „Liesmā" (tāda avīze ir Valmierā — Red.), kas pa pagrīdi nostaigājusi slavenu ceļu. Tur strādāt bija gods .Sausnītis braukāja pa rajonu, satikās ar zemniekiem un strādniekiem. Kārlis nepaspēja evakuēties. Viņš dzirdēja, ka aizsargi meklējot sarkano žurnālistu Saustnīti un ka apsolīta prāva naudas summa par atrašanu. Vajadzēja kļūt par nelegālistu, bet nakts kratīšanā Sausnīti apcietināja, iemeta Rīgas centrālcietumā un tad Salaspilī.

Reiz vecs pensionārs žēlojās, ka viņa prombūtnē Molotova rajona padome viņa istabu atdevusi citam un ka viņam nav kur dzīvot. P. Ēteris izmeklēja šo gadījumu un rezultātā parādījās kaujinieciska feļetons, ko apsprieda pat LPSR Augstākās padomes prezidijs.

Ne mazāk ass feļetons bija „Dēles". Līdz šim laikam redakcijā ienāk vēstules ,kurās kolchozniecki pateicas feļetonistam. Materiālus savākt nebija viegli. Redakcijā ienāca signāli, ka centrāltirgū darbinieki ņem kukuļus: katrs atgriež pašu labāko gabalu no pārdošanai atvestās cūkas. Pēteris Ēteris apģērbās par kolchoznieku un ne vienu dienu vien pavadīja Centrāltirgū. Tā radās feļetons, kas atmaskoja veselu cilvēku grupu, kuri nodarbojās ar atklātu laupīšanu.

Raksturīgi, ka neviens Pētera Ētera feļetons nav apgāzts. Pretīgs ir viņam štamps. Viņa feļetoni neatkārtojas, tur nav „dežūrvārdu." Daudz jaunu žurnālistu iet viņa pēdās: Veiš, Ducman u. c. Ļoti labi, ka no Pētera Ētera bīstas birokrati, padomju ilkumu pārkāpēji, huligāni, ierāvēji. Tātad Ētera feļetoni trāpa mērķī," R. Rozova. (Mēnešrakstā „Sovetskaja pečatj", februārī, 1957.)

Par ģen. J. Balodi, R. Dambīti un min. V. Munteru

„Nedaudzo „deportējušos" latlatviešu žurnālistu stāvoklis nav apskaužams. Par patiesiem dzīves apstākļiem Padomju Latvijā rakstīt nedrīkst, jo tie pretpadomju propagandai neder, Jāraksta kaut kas cits .Bet tā kā nekā graujoša nav (ir gan un bez gala- — O. L. Red.), tad vienkārši jāizdomā. Tāds kārtējais pretpadomju propagandas fantazijas auglis starp citu ir arī Rietumvācijā iznākošās latviešu emigrantu lapeles „Latvija" ziņa (28. 7. 56. — O. L. Red.), ka pag gada beigās Latvijā kopā ar ģen. J. Balodi un V. Munteru atgriezies no izsūtīšanas bij. kara min. R. Dambītis, ka ģen. J. Balodis it kā otrreizējā izsūtīšanā miris utt. — Patiesības labā varam pastāstīt, ka ģen. J. Balodis, tāpat kā V. Munters, dzīvo vēl šodien... R. Dambītis bija vairākus gadus kolchoza pr-js savā pag. (Brenguļos, Valmieras apr...). Nu jau pirms vairākiem gadiem vecuma dēļ atteicies no kolchoza vadības..." („Par atgriešanos" Nr. 55 (71.)

ČIGANU NIKI

„Vai kādreiz draugs jums ir uzdāvinājis cauras zeķes, pusizēstu konfekšu karbu un iedaužītu spoguli? Nav? Nn tad ir gaužām labi. Bet turpmāk tas var notikt! Saku to no savas pieredzes. Vakar draugs man pasniedza celofanā iesaņotu, ar zaļu lentu pārsietu raibu raibo tasīti, garšīgas konfektes lai iekšā, un svinīgi saka: „Tas tev dzimšanas dienā, turpmāk vairs nedzer no šādām tādām apdauzītām krūzītēm. Šādā arī kafija tev liksies garšīgāka!"

Jauks cilvēks, vai ne? Attiņu vaļā, bet ģīmis man stiepjas arvien garāks: zeltīto ornamentu uz krūzītes papildina pirkstu nospiedumi, burbulis tasītes sānos un prāvs robs augšējā malā.

Draugs noduŗ aciņ un stostās: „Es tūr neesmu vainīgs, es nopirku dāvanu veikalā Ļeņina un Marksa ielas stūrī..." Jā, bet kas tad vainīgs? Fabrika? Rīgas porcelāna un fajansa fabrika, šādam „ražojumam" mierīgi uzrakstīs virsū: 3. šķira un ar to lieta darīta, bet kas nu gribēs no laba prāta pirkt šo 3. šķiru! Tad apķērīgi cilvēki iebeŗ tasītē diezgan pieklājīgas konfektes, aptin ar caurspīdīgu papīru un pieklājīgu zīda lentu, pieliek vēļ pieklājīgāku cenu — Rbļ 23,70 — un viss kārtībā.

Varbūt atceraties, kā Šolochova „Plēsumā" izgāja vectēvam Ščukaram ar ķēvīti, ko viņš dzērumā nopirka no čigāniem? Čigāni lieso ķēvīti bija uzpūtuši par varen brangu un apaļu zirgu. Nabaga vectēvs ceļā pazaudēja aizbāžni, un lopiņam viss gaiss izskrēja no iekšām laukā... Var smieties līdz asarām!

Bet mans draugs, nez kāpēc, nesmējās, un arī man pašam smiekli lāgā nenāk. Nez', kā sauc tos mūsdienu čigānus, kas sēž tirdzniecības organizācijās!

Veikli vīri, vai ne! Dr.Kripatiņa.

KEMERES VISS KĀRTĪBA

Dadzis: Atļauijet vēl vienu jautājumu. Kā ar tirdzniecību kurortā?

Ārsts: Plaukst kā vizbulītes pavasarī.

Dadzis: Kā to saprast?

Ārsts: Rūpniecības preces slimniekiem piegādā tiešī numuros. Speciāļi pienesējī nodarbojas ar cimdu, zeķu, svīteru u. c. pirmās nepieciešamības preču piegādi.

Dadzis: Kādai tirdzniecības organizācijai pienākas pateicība par laipno apkalpošanu?

Ārsts: Glavspekulantzagtorgam.

Dadzis: Un jūs to atbalstat?

Ārsts: Nebūt nē. Mēs pat cenšamies kavēt, bet nespējam.

Dadzis: Un ko dara Ķemeŗu milicija?

Ārsts: Ko viņi var darīt, ja milicijai šīs preces nevienš nepiedāvā!

Dadzis: Pateicos. Viss skaidrs.

(„Dadzis", Nr. 5. — 57.)

AUTOMOBIĻU MIN. 1. VIETN. AFANASJEVA TIESĪBAS

„Sveiks, Janka!

Rakstu tev no Rīgas... ap četriem rītā, kad jums kolhozā pirmie gaiļi dzied, mums te aiz loga sāk taurēt trauksmi... Visi lēcam no gultām un skrienam skatīties: varbūt ugunsgrēks! Visādi var gadīties nakts laikā. Bet nav vis nekāds ugunsgrēks. Mašīna gan tur stāv. Brūna „Pobeda" ar numuru LP 4500. Stāv un taurē. vienreiz noskrienu lejā bez bikšu un vaicāju šoferītim, sak', ko šis pa naktīm te mūzicē, ka visa pasaule trūkstas no miega augšā? Bet šoferītis man atbild, ka gar pasauli šim neesot nekāda darīšana. Šim esot priekšnieks jāmodina. Jābraucot uz bukiem, kā jau svētdienas rītā. Vismaz kādu zaķīti vajagot dabūt. Kad es šim kautrīgi aizrādu ,ka braucēju modināšana ar autotaures palīdzību likumiski noliegta, šoferītis saka:

— Ko tu runā! Mans priekšnieks pats tos likumus raksta. Viņš taču ir automobiļu ministra pirmais vietnieks. Un — ja pats raksta, tad pats var arī kāpt tiem likumiem pāri un likt taurēt pēc notīm!

Pēc tāda paskaidrojuma man, zināms, mute ciet. Ko tu teiksi? Ja jau pats biedrs Afanasjevs... („Dadzis" Nr. 4. — 57.)

POLITISKIE KVIEŠI

Cik jaužams, tad poļu un amerikāņu saimnieciskās sarunas noslēgsies ar ASV palīdzību Polijai 95 miljoni dolaru apmērā. Polija par šo naudu Savienotajās Valstīs vēlās iepirkt kviešus un mašīnas, pie kam poļiem vajadzība pēc kviešiem esot vismaz 80 miljonu dolaru apmērā. Domājams, ka Polija saņems arī no Kanadas 22 miljoni bušeļu kviešu. Interesanti atcerēties un atzīmēt, ka līdz pagājušā rudens oktobra–novembra notikumiem ASV piegādāja kviešus Ēģiptei, un PSRS ar tiem apgādāja Poliju. Pēc Suecas kanāla konflikta ASV apturēja kviešu piegādi ēģiptiešiem, un PSRS savukārt pārtrauca maizes labības piegādi poļiem. Līdz ar to kvieši ir atkal reiz kļuvuši ļoti politiski, jo 1956. gada beigās Ēģipte sāka saņemt kviešus no PSRS un Polija (agrāk ziedošā lauksaimniecības zeme, kuŗa „kapitālistiskajos" laikos maizes labību eksportēja) tos tuvākā laikā saņems no ASV.

Taču par tiem 20 miljoniem bušeļu kviešu, ko Kremlis ir ēģiptiešiem piegādājis un nākotnē apsolījis piegādāt vēl (kaut arī krievu okupētajā Latvijā, sevišķi provinces pilsētās un laukos, baltmaize ir ļoti reti dabūjama) Naseram nācies moskovītiem apsolīt un apķīlāt visu, pat vairākus gadus uz priekšu, Nīlas krastos augošās kokvilnas ražu. Ar saņemtajiem un vēl apsolītajiem krievu kviešiem ēģiptiešiem tomēr īsti nepietiek, un arī poļiem apsolītais amerikāņu–kanadiešu kviešu daudzums nesedz vajadzības. Politisko kviešu nozīmība tādēļ nebeigsies.

V. Aus.

Trešdien, 1957. gada 5. jūnijā, 45. n-rs.

JAU
Balsojiet par Li
JOHN
Liberālās partijas at
soņi. Liberālā partij
stāvokļa nodrošināša
Balsojiet par J. MUNRO Ha

NODROŠINIET T
skaistajā
GLEN ECHO
Garšīgas maltītes. Lie
atpūtas telpas. Glītas
piederumiem
Nodarbības un sabiedr
Tuvākai i
Imants Fricbe
tel. 1161

LIELĀKAIS SARIKOJUMS TORONT
VĒSTURĒ
ar kanadiešu Drāmas, Operas un Balet
piedalīšanos
MONTE KARLO
KARNEVĀLĀ
Automative Building izstādes laukumā
(bezmaksas parkošana)
Ceturtdien un piektdien,
1957. g. 6. un 7. jūnijā.
Sākums plkst. 5 p.p. abus vakarus.
Jums iespēja laimēt 5.000,– dol
vai divu nedēļu samaksātu ceļojumu, vi
izdevumus ieskaitot, uz MONTE KARL
Daudz citu vērtīgu laimestu.
Par $1.00 jūs saņemsit ieejas biļeti,
bezmaksas BINGO biļeti —
iespēju laimēt $5.000,00 samaksātu ceļoju
TAUTAS DEJAS — SQUARE DANCI
— ROCK N'ROLL — BINGO —
ATSPIRDZINĀJUMI — SPĒLES.
Jums šo patikamo izklaidēšanās iespēju sagādā
ONTARIO BREWERS - DISTILLERS
WINE GROWERS ASSOCIATION
Ieejas biļetes dabūjamas pie kases vai Toronto die
laikrakstos piektdienās un pirmdienās.

Nākošā futbola nedēļa
KARLINGA PUBLICĒJUMS INFORMACIJAI
CARLING'S
TORONTO
METRO LIGA — ST. CLAIR STADIONA
8. jūnijā SESTDIEN (Pie Okvilles)
OAKVILLE ALTS — SILVERTHORN
9. jūnijā, no SVĒTDIENAS līdz
11. jūnijā OTRDIENAI — CONSOLS CUP
12. jūnijā, TRESDIEN
pl. 7 vak. CALEDONIAN - SCOTTISH
pl. 8,30 v. UDINESE — OAKVILLE ATHS
14. jūnijā, PIEKTDIEN
pl. 7 vak. VIKINGS — AVRO
pl. 8,30 v. 7000 CLUB — THISTLES
NACIONĀLA LIGA — FRED HAMILTON PARK (Shaw pie College)
PIKAI SESTDIEN, BROADVIEW FIELDS (BRODVIEW - GERRARD)
8. jūnijā, SESTDIEN
pl. 8 vak. HUNGARIA — ULSTER UNITED
9. jūnijā, SVĒTDIEN
pl. 3 p.p. WHITE EAGLES — ITALIA
11. jūnijā, OTRDIEN
pl. 8 vak. ULSTER UNITED — OLYMPIA - HARMONY
12. jūnijā, TRESDIEN
pl. 8 vak. ITALIA — UKRAINIA
13. jūnijā, CETURTDIEN
pl. 8 vak. MALTA UNITED - TRIDENTS
14. jūnijā PIEKTDIEN
pl. 8 vak. EAST END CANADIANS — WHITE EAGLES
HAMILTON SENJORU FUTBOLA LIGA
H.A.A.A. laukumā, Charlton street West
12. jūnijā TRESDIEN
HAMILTON UNITED — HAMILTON TURULS
13. jūnijā CETURTDIEN
SLOVAKIA — HAMILTON CITY
14. jūnijā PIEKTDIEN
UKRAINIA ITALO — CANADIANS
CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED

...ara

...avācis kom-
...us par fi-
. Ja nesama-
...n (seko uz-
...feļetonu." —
..., kur nogā-
...ibēja izman-
...rdu..
...žuju Latvi-
...ka zēns, mē-
...žurnālistikā.
...s un dzejo-
...tiandrīz visu
... padomu vai
...s nesaņēma.
...urnālistu K.
...nju laikā —
...ka darboties
... Ir Valmierā
...krīdi nostai-
Tur strādāt
...braukāja pa
...mniekiem un
... nepespēja
...iēja, ka aiz-
...no žurnālis-
...osolīta prāva
...trašanu. Va-
...egālistu, bet
...nīti apcieti-
...ntrālcietumā
...s zēlojās, ka
...otova rajona
... atdevusi ci-
...v kur dzīvot.
...šo gadījumu
...ās kaujinie-
...osprieda pat
...omes prezi-
...ns bija „Dē-
...n redakcijā
... kolchoznie-
...m. Materiā-
...li. Redakcijā
... centrāltirgū
...s: katrs at-
...balu no pār-
...kas. Pēteris
...kolchozniekiem pavadīja
...ēs feļetons,
...cilvēku gru-
... atklātu lau-
...viens Pēteņa
...pgāzts. Pre-
...Viņa feļetoni
...v „dežūrvār-
...urnālistu iet
...ņeman u. c.
...ēteņā Ēteņa
...omju līkumu
...rāvēji. Tātad
... mērķi." R.
...„Sovetska-
...957.)

...lodi, R.
...in. V.

...ējušos" lat-
...tāvoklis nav
...esiem dzīves
...Latvijā raks-
... pretpadomju
...kraksta kaut
...ekā graujoša
...ala- — O. L.
...ši jāizdomā.
...iomju propa-
...klis starp ci-
...jā iznākošās
...peles „Latvi-
... O. L. Red.).
...Latvijā kopā
... V. Munteru
...nas bij. kara
...ģen. J. Ba-
...jā izsūtīšanā
...bas labā va-
...ņ. J. Balodis,
...dzīvo vēl šo-
...bija vairākus
...s savā pag.
...s apr...). Nu
...ņadiem vecu-
... kolchoza va-
...riešanos" Nr.

...IKI

...s jums ir uz-
...es, pusizēstu
...daužiem spo-
...gaužām labi.
... notikt! Saku
...eizes. Vakar
...n celofanā ie-
... pārsietu rai-
...sīgas konfek-
...ēgi saka: „Tas
...ņā, turpmāk
...ām tādām ap-
...šādā arī kafi-
...gāka!"

...ie? Attīnu va-
...stiepjas arvien
...mentu uz krū-
...kstu nospiedu-
...sānos un prāvs

...is un stostās:
...rainīgs, es no-
...zlā Ļeņina un
...rī..." Jā, bet
Fabrika? Rīgas
...sa fabrika, šā-
...mierīgi uzrak-

sta virsū: 3. šķira un ar to lieta darīta, bet kas nu gribēs no laba prāta pirkt šo 3. šķiru! Tad apķērīgi cilvēki iebeŗ tasītē diezgan pieklājīgas konfektes, aptin ar caurspīdīgu papīru un pieklājīgu zīda lentu, pieliek vēl pieklājīgāku cenu — Rbļ 23,70 — un viss kārtībā.

Varbūt atceraties, kā Šolohova „Plēsumā" izgāja vectēvam Ščukaram ar ķēviti, ko viņš dzērumā nopirka no čigāniem? Čigāni liesu ķēviti bija uzpūtuši par varen brangu un apaļu zirgu. Nabaga vectēvs ceļā pazaudēja aizbāzni, un lopiņam viss gaiss izskrēja no iekšām laukā... Var smieties līdz asarām!

Bet mans draugs, nez kāpēc, nesmējās, un arī man pašam smiekli lāgā nenāk. Nez', kā sauc tos mūsdienu čigānus, kas sēž tirdzniecības organizācijās!

Veikli vīri, vai ne! Dr.Kripatiņa.

KEMERĒS VISS KĀRTĪBĀ

Dadzis: Atļauijet vēl vienu jautājumu. Kā ar tirdzniecību kurortā?

Ārsts: Plaukst kā vizbulītes pavasarī.

Dadzis: Kā to saprast?

Ārsts: Rūpniecības preces slimniekiem piegādā tīeši numuros. Speciāli pienesēji nodarbojas ar cimdu, zeķu, sviteru u. c. pirmās nepieciešamības preču piegādi.

Dadzis: Kādai tirdzniecības organizācijai pienākas pateicība par laipno apkalpošanu?

Ārsts: Glavspekulantzagtorgam.

Dadzis: Un jūs to atbalstat?

Ārsts: Nebūt nē. Mēs pat cenšamies kavēt, bet nespējam.

Dadzis: Un ko dara Ķemeru milicija?

Ārsts: Ko viņi var darīt, ja milicijai šīs preces neviens nepiedāvā!

Dadzis: Pateicos. Viss skaidrs.

(„Dadzis", Nr. 5. — 57.)

AUTOMOBIĻU MIN. 1. VIETN. AFANASJEVA TIESĪBAS

„Sveiks, Janka!

Rakstu tev no Rīgas... ap četriem rītā, kad jums kolchozā pirmie gaiļi dzied, mums te aiz loga sāk taurēt trauksmi... Visi lēcam no guļtām un skrienam skatīties: varbūt ugunsgrēks! Visādi var gadīties nakts laikā. Bet nav vis nekāds ugunsgrēks. Mašīna gan tur stāv. Brūna „Pobeda" ar numuru LP 4500. Stāv un taurē. vienreiz noskrienu lejā bez bikšu un vaicāju šoferītim, sak', ko šis pa naktīm te mūzicē, ka visa pasaule trūkstas no miega augšā? Bet šoferītis man atbild, ka gar pasauli šim neesot nekāda darīšana. Šim esot priekšnieks jāmodina. Jābraucot uz bukiem, kā jau svētdienas rītā. Vismaz kādu zaķīti vajagot dabūt. Kad es šim kautrīgi aizrādu, ka braucēju modināšana ar autotaures palīdzību likumiski noliegta, šoferītis saka:

— Ko tu runā! Mans priekšnieks pats tos likumus raksta. Viņš taču ir automobiļu ministra pirmais vietnieks. Un — ja pats raksta, tad pats var arī kāpt tiem likumiem pāri un likt taurēt pēc notīm!

Pēc tāda paskaidrojuma man, zināms, mute ciet. Ko tu teiksi? Ja jau pats biedrs Afanasjevs... („Dadzis" Nr. 4. — 57.)

POLITISKIE KVIEŠI

Cik jaužams, tad poļu un amerikāņu saimnieciskās sarunas nobeigsies ar ASV palīdzību Polijai 95 miljoni dolaru apmērā. Polija par šo naudu Savienotajās Valstīs vēlās iepirkt kviešus un mašīnas, pie kam poļiem vajadzība pēc kviešiem esot vismaz 80 miljonu dolaru apmērā. Domājams, ka Polija saņems arī no Kanadas 22 miljoni bušeļu kviešu. Interesanti atcerēties un atzīmēt, ka līdz pagājušā rudens oktobra-novembra notikumiem ASV piegādāja kviešus Ēģiptei, un PSRS ar tiem apgādāja Poliju. Pēc Suecas kanāla konflikta ASV apturēja kviešu piegādi ēģiptiešiem, un PSRS savukārt pārtrauca maizes labības piegādi poļiem. Līdz ar to kviesi ir atkal reiz kļuvuši ļoti politiski, jo 1956. gada beigās Ēģipte sāka saņemt kviešus no PSRS un Polija (agrāk ziedošā lauksaimniecības zeme, kura „kapitālistiskajos" laikos maizes labību eksportēja) tos tuvākā laikā saņems no ASV.

Taču par tiem 20 miljoniem bušeļu kviešu, ko Kremlis ir ēģiptiešiem piegādājis un nākotnē apsolījis piegādāt vēl (kaut arī krievu okupētajā Latvijā, sevišķi provinces pilsētās un laukos, baltmaize ir ļoti reti dabūjama) Naseram nācies moskovītiem apsolīt un apķiļāt visu, pat vairākus gadus uz priekšu, Nīlas krastos augošās kokvilnas ražu. Ar saņemtajiem un vēl apsolītajiem krievu kviešiem ēģiptiešiem tomēr īsti nepietiek, un arī poļiem apsolītais amerikāņu-kanadiešu kviešu daudzums nesedz vajadzības. Politisko kviešu nozīmība tādēļ nebeigsies.

V. Akm.

JAUNKANADIEŠI!

Balsojiet par Liberālās partijas kandidātu

JOHN MUNRO

Liberālās partijas atbalstā jūs kļuvāt Kanadas pilsoņi. Liberālā partija darīs visu iespējamo sociālā stāvokļa nodrošināšanai un uzlabošanai.

Balsojiet par J. MUNRO Hamilton West rajonā

NODROŠINIET TELPAS JŪSU BRĪVDIENĀM
skaistajā latviešu atpūtas centrā
GLEN ECHO LODGE – MUSKOKĀ

Garšīgas maltītes. Lieliska peldēšanās un saulošanās. Ērtas atpūtas telpas. Glītas istabas un kabīnes. Plaša iekārta ar piederumiem zemes un ūdens sportam.

Nodarbības un sabiedrisko dzīvi vadīs ARNIS FREIBERGS.

Tuvākai informācijai lūdz rakstīt:

Imants Fricbergs, Gravenhurst, Ontario, tel. 1161 J 12 (zvanīt vakaros)

LIELĀKAIS SARĪKOJUMS TORONTO VĒSTURĒ
ar kanadiešu Drāmas, Operas un Baleta piedalīšanos

MONTE KARLO KARNEVĀLĀ

Automative Building izstādes laukumā
(bezmaksas parkošana)

Ceturtdien un piektdien, 1957. g. 6. un 7. jūnijā.

Sākums plkst. 5 p.p. abus vakarus.

Jums iespēja laimēt 5.000,– dol.

vai divu nedēļu samaksātu ceļojumu, visus izdevumus ieskaitot, uz MONTE KARLO.

Daudz citu vērtīgu laimestu.

Par $1.00 jūs saņemsit ieejas biļeti, bezmaksas BINGO biļeti — iespēju laimēt $5.000,00 samaksātu ceļojumu.

TAUTAS DEJAS — SQUARE DANCING — ROCK N'ROLL — BINGO — ATSPIRDZINĀJUMI — SPĒLES.

Jums šo patīkamo izklaidēšanās iespēju sagādājis

ONTARIO BREWERS - DISTILLERS - WINE GROWERS ASSOCIATION

Ieejas biļetes dabūjamas pie kases vai Toronto dienas laikrakstos piektdienās un pirmdienās.

Nākošā futbola nedēļa

KARLINGA PUBLICĒJUMS INFORMĀCIJAI

CARLING'S

TORONTO

METRO LIGA — ST. CLAIR STADIONĀ

8. jūnijā SESTDIEN (Pie Okvilles) OAKVILLE ALTS — SILVERTHORN
9. jūnijā, no SVĒTDIENAS līdz
11. jūnijā OTRDIENAI — CONSOLS CUP
12. jūnijā, TRESDIEN
pl. 7 vak. CALEDONIAN - SCOTTISH
pl. 8.30 v. UDINESE — OAKVILLE ATHS
14. jūnijā, PIEKTDIEN
pl. 7 vak. VIKINGS — AVRO
pl. 8.30 v. 7000 CLUB — THISTLES

NACIONĀLĀ LIGA — FRED HAMILTON PARK (Shaw pie College)

TIKAI SESTDIEN BROADVIEW FIELDS (BRODVIEW - GERRARD)

8. jūnijā, SESTDIEN
pl. 8 vak. HUNGARIA — ULSTER UNITED
9. jūnijā, SVĒTDIEN
pl. 3 p.p. WHITE EAGLES — ITALIA
11. jūnijā, OTRDIEN
pl. 8 vak. ULSTER UNITED — OLYMPIA - HARMONY
12. jūnijā, TRESDIEN
pl. 8 vak. ITALIA — UKRAINIA
13. jūnijā, CETURTDIEN
pl. 8 vak. MALTA UNITED - TRIDENTS
14. jūnijā PIEKTDIEN
pl. 8 vak. EAST END CANADIANS — WHITE EAGLES

HAMILTON SENJORU FUTBOLA LIGA
H.A.A.A. laukumā, Charlton street West

12. jūnijā TRESDIEN
HAMILTON UNITED — HAMILTON TURULS
13. jūnijā CETURTDIEN
SLOVAKIA — HAMILTON CITY
14. jūnijā PIEKTDIEN
UKRAINIA ITALO — CANADIANS

CARLING'S Black Label BREWERY LIMITED

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

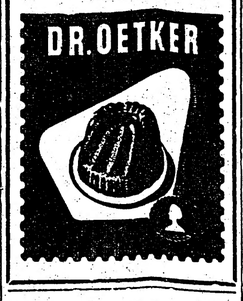

PATĪKAMA TAM GARŠA
BROMO-SELTZER

Lūdz atsaukties VOLDEMĀRU ĀBOLTIŅU.

Ir ziņas no Latvijas.

Lūdz rakstīt Verai Pūpols: 3319 Sophia St., Vancouver, B. C., Canada.

Lūdz atsaukties LOCIŅU VALDEMĀRU,

Ata dēlu, dzim. 1918. g. 5. maijā (bij. aktieris Dailes teātrī Rīgā). E. Muchks, 55A 60'th Rd., W., Kirkland lake, Ont., Canada.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

MONTE KARLO KARNEVĀLS

Pirmoreiz Toronto pilsētas vēsturē š. g. 6. un 7. jūnijā Izstādes laukumā notiek Monte Karlo karnevāls nolūkā veicināt drāmas, operas, baleta un citu kultūrālu pasākumu un izveidošanu.

Lai šis sarīkojums publikai būtu interesantāks un pievilcīgāks, organizācijas komiteja sastādījusi plašu programmu un paredzējusi speciālpiedevu balvas — brīvu ceļojumu uz Monte Karlo vai iespēju laimēt $5.000,00, tāpat būs daudz citu vērtīgu balvu.

Rīkotāji piektdienas vakarā gādājuši par dažāda veida atspirdzinājumiem, sporta spēlēm un tautas dejām un rotaļām jauniešiem, kā square dancing, rock n'roll u. c.

Līdz šim nekas līdzīgs Toronto nav vēl noticis.

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKA

Latv. ev. - lut. dr., 504 Second St., Brooklyn 15, N. Y.
Druklinē, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Vasarsvētkos, 9. jūnijā, pl. 1 dienā Betlemes bazn. svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu, māc. F. Treus; pl. 4 p.p. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. Ozols, un pl. 4 Beišoras sv. Lūka baznīcā, māc. Zariņš.

Prāvests J. Ķullītis nebūs.

DETROITA

Detroitas ev.-lut. Kristus dr. Vasarassvētku dievk., svētdien 9. jūnijā, pl. 2 p.p. Sv. Marka baznīcā, (1045 E. Grand B.). Prāv. A. Skrodelis.

Hamptstetē Sv. Jāņa draudzē Grace baznīcā, 311 Uniondale Ave., Vasarsvētkos, 9. jūnijā, plkst. 2. Māc. D. Grauds.

ČIKĀGA

Čikāgas **latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.**

9. jūnijā, pl. 9,30 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu un jauniešu iesvēti .Māc. J. Prauliņš un A. Rautenšilds. Tenors V. Salna, ērģeļu solo V. Treimanis. Svētdienas skola pl. 9,30.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā. 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2499.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēnesa 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 2.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl 7.30.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mītulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cepe, 70 Scarboro Rd. Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1560.

9. jūnijā, plkst. 11 rītā Vasarsvētku dievkalpojums. Plkst. 4 p.p. Draudzes groziņu vakars Sidrabenē.

Jaunatnes iesvētīšana notiks 7. jūlijā. Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties, jāpieteicas jau tagad pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dawson St., Toronto, Ont. tel. LE 6-3510.

9. jūnijā, plkst. 4 p. pusd. Sv. Jāņa baznīcā — Vasarassvētku dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Iesvētes mācība.

13. jūnijā, plkst. 8 vakarā, Sv. Jāņa bazn. Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Solo priekšnesumi.

16. jūnija dievkalpojumu izziņos vēlāk

23. jūnijā, plkst. 4 p. pusd. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

30. jūnijā, plkst. 4 p. pusd. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Iesvētes mācība.

Jauniešu iesvēte notiks svētdien, 14. jūlijā, plkst 2 p. pusd. Sv. Jāņa baznīcā

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā. 361 Danforth Ave.

9. jūnijā, Vasarsvētkos, plkst. 2.30 p.p., dievkalpojums Sv. Barnaba bazsīcā.

15. jūnijā (sestdienā), plkst. 8,00 vakarā, Aizvesto piemiņas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

30. jūnijā, plkst. 2,30 p.p., dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonā, 16. jūnijā, plkst. 1,30 p.p. Aizvesto piemiņas dievkalpojums Grace United baznīcā. Dievkalpojumā dziedās Bramptonas latviešu biedrības koris.

Māc. E. Pavasars, 209 East 36th Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus dr. 18 Victoria Ave. S. — Sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. Artūrs Voitkus, 29 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Niagarā, Vasarsvētku dievkalpojums sestdien, 8. jūnijā. pl. 5.00 vakarā.

Kičenerā, Mateja ev. - lut. baznīcā Vasarsvētku dievkalpojums svētdien, 9. jūnijā, plkst. 11,00 no rīta.

Londonā dievkalpojums svētdien, 16. jūnijā, plkst. 2,00 dienā.

Māc. Edg. Jango, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķergis, 163 Bancroft Dr Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Sadberijā Vasarassvētkos, 9. jūnijā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Kirklandlelkā sestdien, 15. jūnijā, plkst. 19 lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžīnijtaunā svētdien, 16. jūnijā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 16. jūnijā, pl. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperto, 729 Jessie Ave Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pēteņa baznīcā Pellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redcomer baznīcā 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītāja A. Gandiņa.

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

14. jūnijā, plkst. 8 vak. Aizvesto piemiņas dievkalpojums turpat.

29. jūnijā, plkst. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums turpat.

Iesvētes mācības sākums 15. jūlijā,, iesvētīšana 28. jūlijā. Jaunieši lūgti pieteikties.

Kornvallē, 8. jūnijā, plkst. 7 vak. Vasarsvētku dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZĒS

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekmaņa.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pasemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

NĀCIET KLAUSĪTIES

MINISTRU PREZIDENTA RUNU

LIBERĀĻU SANĀKSMĒ 7. JŪNIJĀ

MAPLE LEAF GARDENS

Ministru prezidents sniegs pilnīgu pārskatu par vēlēšanu kampaņu... klāt būs kabineta ministri un jūsu vietējie kandidāti,

Tiks sniegti vispusīgi paskaidrojumi par liberāļiem...

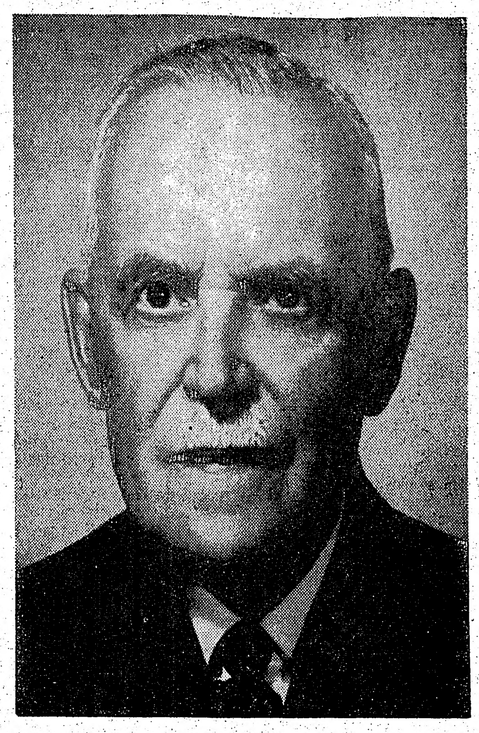

TAS BŪS VAKARS, KO VARĒS ATCERĒTIES

Rezervētas vietas dabūjamas bez maksas jūsu vietējā liberāļu komitejas birojā. Iegādājieties tās laikus, lai būtu droši, ka būs vieta šai lielajā sanāksmē.

Durvis būs atvērtas, sākot ar pl. 7 vakarā.

LATVIEŠU KLUBS RĪGA
284 SHERBOURNE ST., TORONTO, ONT. WA 3-8164,
atvērts ik dienas. Silti un auksti uzkožamie ar dzērieniem.
Mājīgas telpas viesībām un sarīkojumiem ar galdu klāšanu un dzērienu atļauju. Svētdienās plkst. 14,00 ģimenes pusdienu galds.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE **T. KRAUMANIS**
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0167

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
55 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariāļu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

Ievērot - Ar 18 maiju esam pārgājuši jaunās telpās — ielas pretēja pusē tieši pretim iepriekšējām telpām.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Parakste .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāsi, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

TREŠDIEN, 5. JUNIJĀ

Nemēģiniet pārspīlēt mazas un nenozīmīgas lietas. Šī diena ir kā radīta svarīgu darbu un nolūku realizēšanai. Jūs saņemsit negaidītu pateicību par pirms vairākām nedēļām izdarītu pakalpojumu vai parādītu laipnību. Noguruma dēļ var rasties mazi strīdi un nesaprašanās ģimenes dzīvē. Jūs būsit pārsteigti, cik daudz īsta mīlestība var saprast un reizē būt pilnīgi neloģiska. Taupiet savu veselību un spēkus. Katrai nakts tumsai seko rīta ausma, un arī jums nav iemesla par pēdējā laika neveiksmēm padoties pesimismam. Laimes skaitlis 5. Krāsa — sarkans. Metalls — dzelzs.

CETURTDIEN, 6. JUNIJĀ

Šī diena ir pilnīgā Veneras iespaidā. Patīkama laika pavadīšana draugu pulkā un mazs flirts nav izslēgts. Neļaujiet greizsirdības velniņam iezagties jūsu sirdī. Viss nokārtosies labi, kaut arī viens otrs nelabvēlis vēl ilgi mēģinās ar savu aso mēli kaitēt jūsu labajai slavai.

Darba un naudas lietās ievērojiet lielu uzmanību. Ja jums prātu nomāc kādas jaunas idejas, mēģiniet tās reālizēt. Diplomātiska pieeja lietām atvieglos jums vēlamās informācijas iegūšanu.

Šīs dienas laimes skaitļi ir 2 un 7.

PIEKTDIEN, 7. JUNIJĀ

Šodien jums der padomt kā ietu-rēt savas jūtas un izdarības stingros grožos. Neļaujiet vaļu pēkšņiem jūtu uzliesmojumiem un dusmām. Var gadīties, ka jūsu darba biedrī jūs mēģinās nepamatoti apvainot. Ignorējiet to! Mazi mājas darbi un laiks, pavadīts korespondenci kārtojot, nomierinās jūsu šodien satrauktos nervus. Esiet pateicīgi par to, kas jau sasniegts. Neskaužiet citus. Arī jums vēl priekšā ir garš un mainīgs eksistences ceļs.

Laimes skaitlis — 8.

Jūsu Ērika Jēkabsons

Džems Rīmkeits

LĀČU MEDĪBĀS KANADĀ

Zvana telefons. Īss jautājums: „Vai gribat braukt lāča medībās?" — Lāča medībās . . . hm . .

Nāku no valsts, kur daudz stāstīts un rakstīts, ka arī tur esot lāči. Esmu tieši meklējis cilvēkus, un apjautājies par tādiem, kas būtu lāci redzējuši, par medībām nemaz nerunājot. Esot tur kalnos . . .

Bet te ir Kanada, ne Spānija, tātad: „Kad un cikos?" „Rīt, pl. 7-os brauksim ārā.

Liekas, jau desmit minūšu pirms septiņiem nākošajā rītā biju pie veckanadieša A. Gailīša; tad devāmies uz ziemeļiem. Braucot laiks pārdomāt. Mērojot pēc Eiropas mēroga, Kanada ir tik plaša, un lāči ir ne visur. Vai mums izdosies satikt melno draugu? Vai tikai nebūs jāiet uz Riverdeles zoologisko dārzu? . . .

Pēc dažu stundu brauciena tiešām redzam divus lāčus. Šķiet, sešiši lieli eksemplāri. Tie bija uzsieti uz kāda auto jumta. Automašīna nāk no ziemeļiem. Aiz stikla redz pašlepnumā smaidošas sejas. Šķiet, braucēji uzminējuši, ka arī mēs tikojam pēc tāda loma. Hm . . . ja viņiem ir laimējies, varbūt tad arī mums? . . .

Jāatzīst, Kanadā labi noorganizē medības. Gatavojos uz garu staigāšanu pa mežu — lāču medībām bija veltītas 3 dienas . . . Mani pamācīja, ka lācis ēdot ne tikai medu un zaļumu, bet esot arī ļoti gaļas cienītājs. Jau pirms kādas nedēļas — medībām izdevīgā vietā esot novietots nošauts zirgs. Smakas pievilināti, lāči nākot no rītiem agri un vakarā vēlu mielojoties. Sāku mūsu panākumiem ticēt, jo vairāk, redzēdams speciāla un oficiāla gida satraukto seju, nozīmi un papīrus.

Tās bija manas pirmās lāču medības kristības. Daudz jautāt arī nevar. Jāizliekas, ka viss jau zināms . . . Bet kad jautā, saņem tādas atbildes, kā, piemēram: pirms lāča medībām kārtīgi jāpaēd: ja lāča medībās rūc vēders, tad lācis uzbrūkot. Lācim, lūk, nepatīkot, ka kāds cits rūc . . . Runāja par ķiniešu jūdzēm. . . tas ir attālums, kas jānoskrien ,no lāča bēgot.

Atstājām mašīnu mežmalā. Esot tikai dažas jūdzes" . . . kuru vēlāk izrādījās divpadsmit . . . pusducis turp un pusducis atpakaļ. Man iedeva gaļu dunci, lai piestiprinot pie jostas . . . Beigās tomēr nenocietos un apjautājos :kādam nolūkam gan tas? . . . To jau vēlāk redzēšot . . . (hm . . .). Izlaužamies caur krūmiem un muklājiem. Metas jau krēsliņa. Jo tālāk ejam, jo mazāk runājam. Pēdējā pusstundā neviens vārds netiek pārmainīts. Man čukstot paziņo, ka nu jābūt klusam . . . Vēl klusākam? . . . Tā kā ejam pret vēju, sākam saost īpatnējo nobeigušos zirgu smaku. Gids iet pa priekšu, — bet es „sargāju" mugurpusi . . . hm . . .

Jāiet tā ,ka lai neviens sakaltušai zariņš zemē nebrīkšķ. Kā lai to tumšā izdara? Šķiet, nekad vēl savā mūžā neesmu uzkāpis tik daudz sakaltušiem zariem . . . Bet arī šeit ir sava zināšana, lai mednieki nedusmojas uz mani, palielinu atstatumu mūsu starpā. Te gids paliek kā sastindzis — rādot uz priekšu — esot lācis! Bet tā kā biju par daudz attālinājies, bija jāpieskrien, lai lāci redzētu. Atkal zaru brikšķi — tumšā saredzēju niknas sejas, vērstas pret mani — sacīt neko nevarēja . . . Vai nu to dusmīgo skatu, vai arī zariņu brikšķēšanas dēļ — lācis pacēla galvu . . . hm . . . Te gids vairs nesavaldījās un laida lādiņu mūsu „miškam" pretim. Bet attālums bija par tālu, un, šķiet, ka lode iesitās kādā koka stumbrā. Mierīgais un neizveicīgais lācis pēkšņi zibenīgā ātrumā devās prom. Stāstīja, ka lācis noskrienot zirgu — tanī brīdī tam ticēju un priecājos, ka lācis nav samainījis debesu puses . . . hm . . .

Pēc dažu stundu izlūkošanas nolēmām šai dienai medības izbeigt un rītā plkst. 5-os atkal ierasties savās vietās. Bet tad gidu vairs neņēmām līdz, jo tas šauj par daudz pārsteidzīgi . . . Bet ja lāci aizšauj, tad tas tūlīt dodas uzbrucējam virsū . . . hmmmm . . :

Noslēpušies zem zemas egles, gaidām, gaidām no pl. 5 līdz 10 rītā. Bet no lāča ne vēsts. Sajūta tāda, ka esi aizgājis uz randiņu, bet partnere nenāk . . . Tātad atpakaļ uz White Fish Lodge, un tad papamakšķerēt — bet ar labākiem rezultātiem. Daudz laika makšķerēšanai arī neatliek, jāiet atkal lāci medīt. Garastāvoklis arī nav nekāds labais. Ja šodien nelaimēsies, tad arī rīt neko nevarēs panākt, tā lāčiem droša diena: svētdienās nedrīkst medīt.

Tuvojamies medību vietai, un kāds brīnums — arī man zem kājām sausie zari nebrīkšķ — laikam izmācījies . . .

Jau pa gabalu ieraugām lāci mielojamies pie zirga. Jātiek tuvāk ,ja negribam iztaisīt to pašu kļūdu, ko gids vakar. Uzmanīgi un katru krūmiņu izmantodami aizsegai, tuvojamies. Te uzreiz lācis pieceļas pakaļkājās (hmmm . . .) sāk neganti sev sist ar ķepām pa snuķi un dodas tieši mums virsu . . . Gailīša kungs noliecas uz viena ceļa un mierīgi mērķē. Es skatos atpakaļ . . . (līdz automašīnai sešas jūdzes . . .) Lācis ieskrien tuvākā krūmā un berž galvu pret zariem, tagad tik ievērojam — ka tam tūkstošām mušiņu lien acīs . . . Norīb šāviens — lācis sabrūk . . . Zemē vēl spārdās . . . Vēl viens šāviens, un lācis sastingst. Šodien tiešām „mūsu draugs" bija ieradies uz randiņu . . .

Skan pavēle: Izņemt nazi un uzšķērst kuņģi . . . Tagaļ tik saprātu, kādēļ mums bija duncis līdz . . . un es jau domāju . . .

Izrādās, ka šāviens kēris sirdī. Ja tas tā nebūtu . . . Bet ko nu? atstāt lāci līdz rītdienai — varbūt brāļi paši nāks un saplēsīs skaisto kažoku. Tātad lācis katrā ziņā vēl šonakt jāizvāc no meža ārā. Palieku gaidīdams, lūkodamies tumšā un uzmanīgi klausīdamies, vai nelūzīs sausie zari zemē . . . Gailīša kungs iet pakaļ kādam džīpam. Gaidu divas, trīs stundas — ne lāča . . . ne drauga . . . ne džīpa . . : tā jokaini tomēr top apdūšu. Neesmu bailīgs . . . bet hm . . . ar rokas lampiņas palīdzību meklēju ceļu atpakaļ . .

Bet visu vieglāk pateikt, kā izdarīt. Iestiegam vēl 6 reizes. Bija jācērt koki un krūmi, bet ar vislabāko gribu tikām tikai līdz pusceļam. Neatlika nekas cits kā taisīt nestuves un nest lāci, savus 300 mārciņas smagu, uz džīpu . . . Nekad man trīs jūdzes nav likušās tik garas . . . Sāk aust gaismiņa. Izgulēties — mājās ar medību trofeju- Lāču medības Kanadā, hm . . .

Atbalstīsim latviešu skautu piedalīšanos pasaules džamborejā

Š. g. augustā Anglijā notiks pasaules skautisma 50 gadu jubilejas džamboreja. Trimdas skautu organizāciju apvienībai šoreiz ir izdevies panākt, ka skautu Starptautiskais birojs oficiāli atļauj džamborejā piedalīties diviem trimdas skautu apvienības pulciņiem ,ar 61 zēniem un 6 vadītājiem, tērptiem savas valsts skautu formas tērpos, un — zem savas valsts karogiem. Te jāpiemetina, ka vēl pēdējā džamborejā, kas 1955. g. notika Kanadā, trimdiniešu zēniem šādu tiesību nebija. Sakarā ar to Anglijas džamborejā varēs piedalīties 7 latviešu skauti un 1 vadītājs.

Latviešu skautu vadība par savu delegātu starptautiskajā skautu konferencē, kas arī notiks džamborejas laikā, izraudzījusi roveru virsaiti I. Kažociņu (dzīvo Anglijā), bet zēnus džamborejas skautu kopam izraudzs no Anglijas, Vācijas un Zviedrijas latviešu skautu vienībām.

Šiem zēniem nebūs iespējams pašiem sagādāt līdzekļus, kas būs nepieciešami braukšanai uz džamboreju, reju un uzturoties tur, tādēļ latviešu skautu vadība jo sirsnīgi aicina visus bijušos skautus un vadītājus — ziedot kādu summu šim nolūkam. Ziedojumi nosūtāmi CVB kasierim: Mr. R. Arums, 228 So. Ridgeland Ave., Oak Park, Illinois, un tas būtu jādara nekavējoties.

Tieši pirms 10 gadiem vairāk kā 100 latviešu skautu bija Starptautiskā skautu biroja viesi pasaules džamborejā Francijā. Šim prāvajam latviešu zēnu pulkam tās bija jaukas dienas! No DP nometņu pelēcības un trūkuma viņi uz pāris nedēļām izrāvās brīvā un skaistā pasaulē un labos apstākļos. Pašu pulsējošo un raibo džamboreju, ekskursijas pa Parīzi un Versaļu, daudzi visu mūžu atverēsies kā skaistus piedzīvojumus. Tagad daudzi šie jaunieši ir labi iekārtojušies ASV un Kanadā. Skautu vadība nu lūdz arī viņus — palīdzēt šādas pat jaukas dienas šīsvasaras džamborejā sagādāt trūcīgākiem tautas brāļiem Eiropā.

Veicot apspiestās Latvijas un latviešu tautas propagandu, skauti džamborejā izplatīs arī piemērotu literatūru svešgalodās. Mūsu organizācijas un atsevišķas personas (piem. grāmatnieki), kas tādu varētu ziedot, lūgti to nosūtīt tieši uz Angliju, adresējot Mr. I. Kažociņš, 192 Gainsborough Road, Corby, Northants, England

Būtu žēl, ja līdzekļu trūkuma dēļ šovasar 7 latviešu zēni nevarētu pacelt Latvijas karogu 50 tūkstošu pasaules zēnu dižsanāksmē. inf.

Liesumiņi un zeķes

Pēdējā gadā par 23% atkal ir pieaudzis Rietumvācijas gaļas patēriņš. 1954./55. gadā katrs vācietis caurmērā patērējis 45 kg gaļas un tās izstrādājumus. Ja gaļas petēriņa pieaugums turpināsies, tad vāciešiem ir izredzes tuvoties kādreizējam Eiropas gaļas patēriņa rekordam, kas ar 85 kg. uz galviņas piederēja Latvijai. Novērots, ka vācu namamātes arvien vairāk pieprasa liesumiņus, un miesnieki nezina, ko iesākt ar taukākiem gabaliņiem. Liesumiņu patēriņš pieaugot tādēļ, ka vācieši sāk baidīties no miesas apmēru pieņemšanās, un skaistuma dēļ vācietes pag. gadā novalkājušas katra 4 pāri zeķu. Vēl 1953. gadā vācietē atļāvusies novalkāt tikai vienu pāri.

„Dabas brīnums"

Kādai vācu komūnistu „Nacionālās tautas armijas" vienībai nesen piedalīts jauns „sovjetņiks" — PSRS militārais padomdevējs. Kā īsts padomjzemes dēls, tas jau pirmajā dienā sācis plātīties ar savu šaušanas māku vāciešiem paspārliecināti apgalvojot, ka viņam neviens šāviens neejot garām mērķim. Lai to pierādītu, viņš „izurbis" ar savu šaujamo pāris caurumus debesu zilumā ,kur lidinājies vanags. Vanags tomēr mierīgi lidinājies tālāk, un vācu pļitruks saviem bataljona karavīriem sajūsmā teicis: „Jūs esat liecinieki dabas brīnumam .Vai kāds no jums līdz šim bija redzējis ,ka arī beigts putns tomēr lido tālāk?"

V. As.

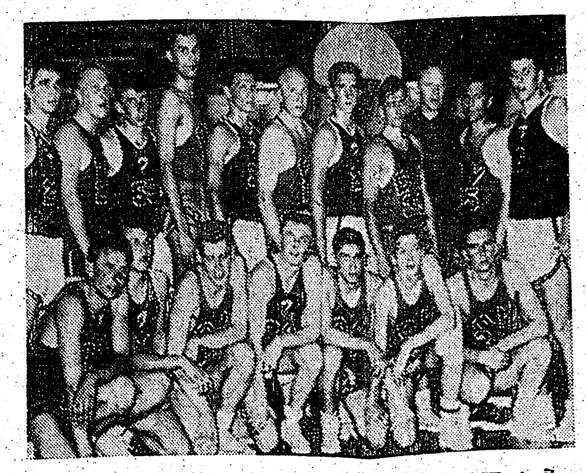

ASV un Kanadas latviešu basketbola cīņas. Uzvarēja ASV vienība ar rezultātu izlases pēc vakardienas 69:60 punktiem. J. Ligera uzņ.

KAPTEIŅA ĀDAMSONA SPIEGS

VI

Nekur tālu mēs neaizgājām. Varbūt soļus 50 vai 100. Tirgus laukuma malā Ādamsons pēkšņi noteica: „Te ir pati labā vieta." Viņš nosēdās ielas malā uz ietves, un man neatlika nekas cits, kā sekot viņa priekšzīmei. No tālienes tuvojās iznesīgs vācu virsleitnants. Ka tik nav žandarms — man iešāvās prātā.

Kad vācietis bija pienācis klāt, Ādamsons viņam uzsauca:

„Sitz Kammerad, gut Šnapsgehen" . . .".

Atrunāšanās nebija iespējama, un tā nu sēdējām trijātā, ar nobiedēto vācieti, kam Marokas Baigais bija paspējis iedot rokās turēšanai abas šnabja pudeles. Privātie pilsētiņas vācieši šādā neparastā „piknikā" bailīgi noraudzījās, stāvēdami pieklājīgā attālumā.

Neatceros, cik ilgi tur nosēdējām. Ādamsons man izklāstīja savas bēdas:

„Tie dullie leģiona dakteri saka, ka es nekad nevarēšu atgriezties frontē. Es esot no šķembām palicis pusakls. Tās ir muļķības, kas man jāredz ,to es arī saredzu. Un es varu derēt, ka jau nākošo mēnesi būšu atpakaļ pie puikām Kurzemē."

Vācu virsleitnantam Ādamsona stiprie padzērieni bija neticami ātri sakāpuši galvā. Viņš nepārtraukti smaidīja un mūsu latviešu valodai laiku pa laikam pievienoja „Jawohl" saucienus.

Sēdēšanu ar Ādamsonu mazās Austrumprūsijas pilsētiņas tirgus laukuma ietves malā tik labi atceros tāpēc, ka tā bija mana pēdējā satikšanās ar veco draugu šajā saulē.

Bet šo „pikniku' atceros tik labi varbūt arī tādēļ ,ka Ādamsons tajā pievakarē atklāja sava spiega Kaca noslēpumu. Un noslēpums nebija nemaz tik sarežģīts.

„Toreiz, kad tās divas nedēļas nodzīvoju pie „vaņkām", atceros vēl šodien Ādamsonu stāstām un vācu virsleitnantu bez kādas jēgas iejaucoties ar savu jautro „Jawohl". — „Starp tiem papīriem es atradu divas lapiņas ar žīdu burtiem. Tu zin', es jau nemaz nav tik dumjš, kā es izskatos. Par veltī es jau par to mācītāju augstskolā nemācījos. Nu es sāku pa druskai tos žīdu pātarus atšifrēt, Un ko domā... tovarišķs Kacs esot pārvietots no Baranovičiem uz Begomi, jo tur tagad esot viens bataljons tā „zeļonaja zarāza", nu tu jau atceries, kā viņi mūs par zaļo mēri saukāja. Jā un tovarišķs Kacs saprotot die lettische reden, jo viņš from Dvinsk un Riga. Un pēc tam katram muļķim bija skaidrs, ka Begomi spiegs ir žīds. Kacovs pēc žīda gan nemaz neizskatījās, tad jau tie vācu žandarmi bija daudz labāki žīdi kā viņš. Bet vārds Kacs un Kacovs! Tanī dienā es maniem zēniem saku: puikas, apskatās kamēr gaišs, kas tam Kacovam gan kaiš." Šie noģērbuši vecītim bikses, gan neganti bļāvis un spārdījies, tomēr puikas noskaidrojuši, ka Mozus pie Kacova miesām reiz bijis klāt. Nn man cits nekas neatlika, kā laist no kātiem nost, jo svoločs bija vismaz desmit mūsu puišu dzīvības uzņēmis uz savas sirdsapziņas. Un es, zin', pēc Vecās Derības: aci pret aci, lodi par lodi. Nedēļu vai vairāk, kad tu aizbrauci, vaņkas nāca virsū Begomi kā melns mākonis. Mēs pamatīgi dabūjām pa spārniem. Kad vēlāk sādžu atkal atguvām, izrādījās, ka partizāni starp citiem krāmiem bija atraduši Kaca līķi. Tagad tu zini visu par Begomi spiegu. Priekā, prost, Herr Oberleutnant-"

Neatceros, kā tovakar beidzās satikšanās ar Ādamsonu. Droši vien tā nebeidzās tovakar, bet ieilga pāris dienas. Tā bija Ādamsona izdarība — svinēt bieži un spēcīgi.

Man bija jādodas uz Tornu, kur vāciešī bija izolējuši pašu dedzīgāko patriotiskās latviešu lāpas nesēju pulkvedi Lobi. Ādamsons tomēr bija pratis piemānīt visas ārstu komisijas un atrada ceļu atpakaļ pie saviem zēniem Kurzemē, kur cīnījās līdz pēdējam elpas vilcienam.

Par vācu negēlīgo izrēķināšanos ar pulkvedi Lobi kara pēdējā cēlienā, kad latviešu pulkvedis bija nodots kara tiesai ar iepriekšēju augsta nacista pavēli 15. divīzijas komandierim Obervurcelam: ... notiesāt un nošaut standartenfīreru Lobi", varbūt, pastāstīšu citu reizi.

Aleksandrs.

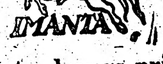

Ikviens grāmatu draugs priecāsies par vērtīgajām un skaistajām Īmantas grāmatām

JAUNĀKIE IZDEVUMI

	broš	ies.
RĪGA 1955.—56. Rusiāde. Egila Jarla stāsts un 95 attēli par Latviju padomju jūgā. LNFS publikācija.	$2.80	
P. Dreimanis LATVJU TAUTAS VJSTURE. Papildskolām un pašmācībai. 130 vien- un dauzkrāsainu attēlu.	$2.85	$3.80
LATVIJAS UZSKATĀMĪBAS KARTE. Neaizstājams palīglīdzeklis ikvienam, kam interesē Latvijas ģeografija, vēsture, fauna, flora u.c.		$1.35
O. Freivalds un E. Alksnis LATVIEŠU KARAVĪRU TRAĢĒDIJA ZVIEDRIJĀ. Grāmata par latviešu karavīriem, ko Zviedrijas valdība 1946. g. izdeva boļševikiem. 75 attēli.	$2.70	$3.60
TĀ MUMS IET. Mūsu rakstniecības vecmeistaram un jubilāram J. Jaunsudrabiņam no 1944.—1954. adresētās vēstules. Greznā sēj.		$4.20
Antoloģija LATVJU SONETS 100 gados. Grezns latviešu mākslas dzejas jubilejas izdevums ar plašu K. Dziļlejas ievadu. Greznā izd.		$3.60
Pāvils Klāns SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS Jauns latv. oriģinālromāns par emigrantu, kas atgriezies dzimtenē no ASV.	$2.85	$3.80
V. Dambergs DIEVU AUGŠĀMCELŠANĀS. Jauns latv. oriģinālromāns par š. g.s. sākuma latviešu intelligences dzīvi.		$3.90
M. Zeberiņš PŪRA PŪĶIS UN 3 SIEVAS. Jaunā autora jaunākais romāns par latviešiem ASV	$2.55	$3.40
Veino Linna NEZINĀMAJAM KAREIVIM. Jauns tulkots romāns par somu-krievu karu, kas ieguvis visplašāko atzinību kā latviešu, tā visas pasaules lasītājos. 486 lpp.	$3.60	$4.80

GREZNO GRĀMATU SERIJA

A. Švābe CEĻĀ UZ PURGĀTORIJU, vēsturiska novele. V. Strēlerte BRUŅU KALPS, balāde. Al. Grīns SEPTIŅI UN VIENS, vēsturiska novele. — Visas trīs grāmatas ar grebumiem kokā illustrējis Sigurds Kalniņš. Cena à		$1.70
J. Jaunsudrabiņš VASARA, stāsts. Greznā sējumā		$2.20
V. Dambergs SARAKSTĪŠANĀS AR ED. VIRZU UN VIKT. EGLĪTI, vēstules, atmiņas.		$2.40
Manceļa SPREDIĶU IZLASE ar prof. A. Švābes ievadu. Faksimilizdevums greznā sējumā.		$3.20
Jāņa Reitera TĒVREIŽU KRĀJUMS (Oratio Dominica). 1675. g. Rostokas izdevums faksimiliespiedums ar B. Jēgera ievadu latv. un vācu valodā. $2.20		

LATVIEŠU AUTORI

Ed. Virza KĀRLIS ULMANIS, illustrēta monografija. Greznā sējumā		$3.80
Prof. Dr. P. Jurevičs DZĪVE UN LIKTENIS. Refleksijas par latvisko eksistenci.		$2.80
H. Biezais KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HUMĀNISMS. Grāmata par gara kultūras problēmām.	$2.10	$2.90
O. Freivalds KURZEMES CIETOKSNIS. Dokumenti, liecības un atmiņas par latviešu tautas likteņiem 1944./45. g. Divās grām. à	$2.50	$3.50
Pāvils Klāns RŪSA. Romāns par 2. pasaules karu	$4.20	$5.60
I. Leimane KAILĀ DZĪVĪBA. Romāns par latviešiem Sibirijas verdzībā, kam nikni uzbrukusi boļševiku prese.	$2.10	$2.90
I. Vīksna MUMS JĀBRIEN JŪRĀ. Romāns par Kurzemes cietoksni.	$2.50	$3.10
J. Sudrabiņš NĪCĪBAS VIESUĻOS. Atmiņas par cīņām Volchovā.	$2.20	$2.90
V. Lesiņš DZIRKSTIS. NEDIENU STĀSTI par okupēto Latviju un trimdu.	$1.75	$2.40
Ed. Salna BADA BIEDI. Karavīru katliņa atmiņu stāsts.	$1.60	$2.10

GRĀMATAS BĒRNIEM UN JAUNATNEI

LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS PAR SĒRDIENĪTI. Vien- un daudzkrāsainas illustrācijas.	$2.10	$2.80
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS PAR VELNIEM. Daudz illustrāciju.	$2.25	$3.10
Brāļu Grimmu PASAKAS. Grezna grāmata ar N. Strunkes daudzkr. illustrācijām.	$3.25	$4.25
H. C. Andersena PASAKAS Illustrēts jubilejas izdevums.	$1.95	$2.60
RUNČA VEZUMS, dzejoļu antoloģija bērniem. Sakārtojusi Lija Kronberga.	$1.50	$2.20
E. Kestners EMĪLS UN BERLĪNES ZĒNI. Illustrēts romāns jaunatnei.		$1.50
E. Kestners DIVKĀRŠĀ LOTĪTE. Illustrēts romāns jaunatnei.	$1.50	$2.00

TULKOJUMI

Dž. Bokačo DEKAMERONS. Divās grāmatās. Viens no pasaules literatūras pamatdarbiem. Tulk. Ofelija Sprogere. Katra gr.	$4.40	$5.80
Dž. Steinbeks PAR PELĒM UN CILVĒKIEM. Romāns par dīvainām kaislībām.	$1.60	$2.40
Annemarija Selinko DESIRĒ. Vēsturisks romāns par Napoleonu un Bernadotiem. 600 lpp.	$3.90	$5.20
S. Salminene KATRĪNA. Romāns par zemeļnieku sievietes mūžu.	$3.25	$5.20
A. Dž. Kronina populārie romāni TIRANNS — 516 lpp.	$4.40	$5.40
DEBESU VALSTĪBAS ATSLĒGAS - 376 lpp.	$2.85	$3.80
ZVAIGZNES RAUGĀS LEJUP — 596 lpp.	$4.75	$5.65
CITADELE — 380 lpp.	$2.90	$3.60
Dr. phil. E. Turkina LATVISKI - ANGLISKĀ VĀRDNĪCA	$1.50	

DABUJAMAS

DV GRĀMATNĪCĀ,

123 Huron St., Toronto.

Pasūtinot trīs grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBU ARĪ TURPMĀK VADĪS Dr. P. BĀRDIŅŠ

Klubs ierīko pastāvīgu šautuvi. Nekustama īpašuma iegādi atliek uz nākošo gadu.

LMM kluba biedru kārtējā pilnsapulcē pagājušajā nedēļā piedalījās vairāk kā 90 proc. biedru. Sapulci, kas noritēja labā saskaņā un lietišķībā, vadīja V. Rozenbergs.

Kluba valdes priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš ziņoja par kluba darbu aizvadītajā gadā. Toronto kluba centieni izveidot ciešu sadarbību ar Hamiltonas un Ss. Katarīnes kollēģiem, raduši siltu atbalsi. Visu triju klubu eksternās makšķerēšanas sacensības jau kļuvušas par tradiciju. Šogad domāts arī par kopējiem mednieku izbraucieniem. Stārpklubu sacensībās māla baložu šaušanā līdz šim labāk veicies torontiešiem, kas izcīnījuši 2 ceļojošā balvas.

Kluba šaušanas sporta cienītāju vajadzībām šogad noīrēta A. Runga farma. Māla baložu šāvēji nodarbības varēs uzsākt jau tuvākajās dienās. Apm. 20 jūdzes no Toronto klubs atradis piemērotu zemes gabalu, kur ierīkos pastāvīgu šautuvi. Lai rastu īpašuma iegādei nepieciešamos līdzekļus, visiem kluba biedriem uzlikts viens ārkārtējs maksājums $10,00 apmērā, bez tam 10 kluba biedri izteikuši vēlēšanos aizdot klubam jaunās šautuves iekārtošanai katrs pa $100,00. Kluba kasē skaidrā naudā patlaban ir apm. $2.000,00.

Pēc objektīvām pārrunām kluba biedri izšķirušies, ka nekustama īpašuma iegādi makšķerēšanas sporta cienītājiem, kur eventuāli varētu uzcelt arī vasaras mītnes, pagaidām jāatliek uz citu gadu. Internām makšķerēšanas sacensībām balvai atvēlēja saliekamu gumijas laivu apm. $200,00 vērtībā.

Turpmāk domāts visus biedrus vēl ciešāk piesaistīt kluba darbības aktīvizēšanai, jo pēdējās starpklubu sacīkstēs torontieši varēja laikā savu klubu pārstāvēt tikai ar 3 sportistiem.

Kluba biedri ar gandarījumu atzīmēja laikrakstā „Latvija Amerikā" noorganizēto makšķerēšanas un medību sporta apskatu „Brīvā dabā". Arī kanadiešu valdības iestādes oficiāli atzīmējušas, ka klubs ir vienīgā šāda veida jaunkanadiešu organizācija, kas regulāri informē savus tautiešus pašu valodā par medību un makšķerēšanas sportu.

Pilnsapulce kluba līdzšinējo darbību atzina par sekmīgu un izteica valdei pateicību par paveikto darbu.

Sekojošās vēlēšanās par kluba valdes priekšsēdi nākamajam gadam ievēlēja Dr. P. Bārdiņu, par pr.-ža vietnieku Fr. Valdmani, sekretāru E. Zvaigzni, kasieri L. Ozoliņu un sporta nozares vadītāju V. Freibergu. Par sarīkojumu nozares locekļiem ievēlēja: L. Pavulānu, V. Jostiņu, J. Pukatu, A. Poli un J. Švernu. Medību un šaušanas nozaru vadīs A. Dīzenbaghs, A. Zilgalvis un T. Ķeņģis. Makšķernieku nozari pārzinās H. Stefānijs ar palīgiem — Ž. Bērziņu un G. Stugi.

Revīzijas komisijā ievēlēja A. Kļaviņu, E. Zirniti un A. Audzi. Goda tiesā amatvīri būs A. Smans, J. Skrastiņš un T. Dreimanis.

SESTDIEN, 8. JUNIJĀ GADSKĀRTĒJAIS „ZUŠU DERBIJS"

St. Katarīnes latviešu mednieku un makšķernieku kluba priekšnieks J. Jundzis arī šogad aicina visus makšķerniekus ciemā uz skaisto Niagaras upi, lai izmēģinātu roku jau par tradiciju kļuvušajās zušu makšķerēšanas sacensībās. Šogad sacensības notiek mēnesi agrāk kā pagājušajā gadā, jo zuši tagad ir kustīgki un vairk izsalkuši. Ūdeņiem sasilstot, arī zuši pārvietojas uz dziļākām vietām un tad tos grūtāk dabūt rokā. Šogad ūdens līmenis upē ir zemāks, pieeja pie upes ir labāka, un ūdens zāles vēl nav paspējušas saaugt.

Sacīkstes notiek sestdien, 8. jūnijā. Sapulcēšanās plkst. 18,00 pie Niagara on the Lake Piknika parkā. Tur būs liels uzraksts „zuši". Vietas pēc izlozes katram ierādīs sacensību vadība. Trīs labākos zušu makšķerēšanas meistarus godalgos. Dalības maksa $1.00, kluba biedriem $0.75.

Uz redzēšanos sestdienas vakarā Niagarā!

LMM KLUBA MEDNIEKU

pag. gada bilancē ir jāieraksta: 1 alnis, 11 brieži, 145 zaķi, 111 pīles, 15 fazāni, 1 zoss un 29 irbes.

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,

2837 W. Potomac Avenue,

Chicago 22, Ill.,

tel. Brunswick 8-8681,

pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

MIEGAINS, NOGURIS, NERVOZS?

Raugs ar dzelzs daļām

Ātri atgriež spēku un enerģiju!

24 stundu laikā šis RAUGS AR .... DZELZS DAĻĀM asinis pavairos dzelzs daļas, kam to trūkst, veicinot sarkano asins ķermenīšu pieaugšanu, reizē atjaunojot jūsu ķermenim normālo spēku un izturību.

7 dienu laikā jutīsities

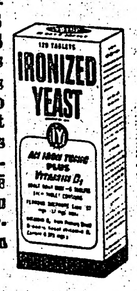

60 tabl. $1.25, 120 tabl. $2.00